

શ્રી યશોવિજયજી

જૈન ગ્રંથમાળા

દાદાસાહેબ, ભાવનગર.

ફોન : ૦૨૭૮-૨૪૨૫૩૨૨

૩૦૦૪૮૪૬

1204

શ્રી મણી પદ્મ જિત હિર મહારાજ નમઃ

વિશ્વવિખ્યાત કચ્છ-વાગડ દેશોદ્ધારક જૈન મહામુનીવર

શ્રી જિતવિજયજી દાદા ગુરુનું

જીવન ચરિત્ર.

સંગ્રાહક,
મુનિ બુદ્ધિવિજયજી.

ગુરુભક્તિ નિમિત્તે આ પુસ્તક શ્રી ભાભેર જૈન સંઘ
દરકથી છપાવી ભેટ આપવામાં આવે છે. વાચકવર્ગ
આ ચરિત્ર વાંચી સાર ગ્રહણ કરી ઉપયોગ કરશે.

પ્રકાશક—શ્રી જીતવિજયજી સંઘ
પં. શ્રી તિલકવિજયજી ગણિવર.

સંવત ૧૯૮૩.

—:૦:—

પ્રત ૧૦૦૦.

પાલીતાણા—શ્રી જીતવિજયજી પ્રી. પ્રેસ

મુદ્રક:—શ્રી. અમરચંદ્ર રાણા.

॥ ॐ सद्गुरुभ्यो नमो नमः ॥

वर्त्तमानकाળना जगद्गुरु હીરસૂરિ

યાને

શ્રી જિતવિજય હાદાનું સંક્ષિપ્ત

હવન ચરિત્ર.

મંગલાચરણ*

તુભ્યં નમઃ સદાઽપ્યસ્તુ, સુશ્લોકાય મહાત્મને;
શાન્તચિત્તાય દાન્તાય, પૂજ્યાય હિતકારિણે. ॥ ૧ ॥

જનહૃદયકાન્તં પૂજ્યમાનં સુભવ્યૈ-
ર્થિતલલિતપદૈર્વૃણ્યમાનં સુભક્તિઃ;
જિનચરણસરોજે સર્વદૈકાગ્રચિત્તં,
જિતવિજયમુનીશં સંસ્તુવે પ્રીતિ પૂર્વમ્. ॥ ૨ ॥

જય ત્વં જિતકામારિ, દોષેન્વનં દવાનલ; !
પરિષ્કેરકા પ્રસ્તવ મુપસર્ગો જ્વપિ નિશ્ચલ. ! ॥ ૩ ॥

પ્રકરણ ૧ લું.

કચ્છ-વાગડની મહાન્ વિભૂતિ.

શ્રીમાન્ સકળ સંઘ ! આ મહાન્ વિભૂતિને આપ સર્વેએ પિછાણી લીધી હશે. કે જન્મીને પહેલું પોતાનું ઘર સુધારવા મનોરથ ઉત્પન્ન થયો, તેથી પ્રથમ બોધ કચ્છદેશમાં વિચરી દરેક ગામના જૈનસંઘના ઉપર ઉપકાર કર્યો. પરંતુ આ મહાન્ વિભૂતિ કચ્છના વાગડ પ્રાંતની હોવાથી :વાગડ પ્રાંતના જૈન જૈનેતરોને પ્રતિબોધી દઢ બનાવ્યા.. તે મહાન્ વિભૂતિ આ જીવનચરિત્રના નાયકે ' દાદા જિતવિજયજી મહારાજ ' છે અને કચ્છ-વાગડવાળા જિતવિજયજી મહારાજ, એવા સાચા સંબોધને સકલ શ્રી સંઘમાં બોલાય છે. તેઓશ્રીએ વાગડ પ્રાંતને બહુજ સારી રીતે ધર્મ તરફ વાળ્યો છે. દીર્ઘકાળથી ખેતીવાડીના ધંધા-થીઓને ધર્મ સન્મુખ કરવાને ભારે પરિસહ સહન કરવો પડ્યો. પણ નિજની મનોકામના પૂર્ણ કરી કામઘટ અને વચનસિદ્ધિદાયક શાન્તિનાથ પ્રભુના અધિષ્ઠાયિક દેવોએ યોગ્યતા મુજબ અર્ચુ હતું; જે આ તેઓશ્રીનું ચમત્કારિ જીવન સકળસંઘને સાન્દાશ્ચર્ય પમાડશે. અકબર બાદશાહ પ્રતિબોધક શ્રી હીરવિજયસૂરી સં. ૧૬૫૦ માં થઈ ગયા કે જેમનું ટુંક વર્ણન દરવર્ષે પર્યુષણ પર્વરાજમાં શ્રવણ કરીએ છીએ. તો કંઈક ઉણે ચારસો વર્ષે એટલે સં. માં આ મહાન્ વિભૂતિના તેવાજ રૂપના ઘણાં છુટા છવાયા

પ્રશંશનિય ચમત્કાર છે. તેથી વર્ત્તમાનકાળના ‘નાનાહીર’ કહેવામાં અતિશયોક્તિ નહિ’ સમજવી. અને વાગડદેશના શ્રી સંઘના સાચા ઉદ્ધારક હોવાથી દાદાશ્રી જિતવિજયજી મહામુનિવરને મહાનુવિભૂતિ શબ્દ સત્યનું સમર્થન કરે છે.

મનુષ્યક્ષેત્રમાં (અઢીદ્વિપમાં.) મનુષ્યો જન્મે છે. અને મરણને શરણ થાય છે. જેથી સામાન્ય મનુષ્યોનું તો નામ નિશાન પણ રહેતું નથી. તેવાઓ આ દુર્લભ મનુષ્યભવ પોતાનો હારી ગયા છે. પરંતુ મુક્તિ લક્ષ્મીની કબૂલાત આપનાર રત્નત્રયિ-ચારિત્ર ધર્મને અંગીકાર કરી જગતના જીવોનું કલ્યાણ કરતા થકા સ્વપરના આત્માને તારે, તેજ મનુષ્ય જન્મીને જીવી જાણ્યો. આવા માનવ-રત્નોવડે પૃથ્વિવરત્નગર્ભા કહેવાય છે, ને કેટલોક વખત-લાંબો વખત તેવા મહાપુરૂષોના સાચી અને ઉત્તમ રીતે સાર્થક થયેલા નામો આ ભારતભુમિ ઉપર જયવંત થયેલા છે. તેથી શ્રી સંઘ તેવા મહાત્મા પુરૂષોની જયંતિ રૂપે સ્વ-ગૌરોહણ તિથિના દિવસે નાના પ્રકારના ધર્મ કૃત્યો કરી ગુરૂલકિત સાચવે છે, જે થકી શાસનોન્નતિ વૃદ્ધિ પામે છે.

પ્રકરણ ૨ જી.

મહામુનિ શ્રી જિતવિજયજીદાદાનો ગૃહસ્થાશ્રમ.
જન્મભુમિ અને જન્મ.

આર્યના રપાા સાડી પચીસ દેશ છે. તે પૈકી કચ્છદેશ આર્ય દેશનો મહાન ક્ષણરૂપ એક દેશ છે. જે

દેશને ત્રણ બાજુ ફરતો સમુદ્ર છે અને એકબાજુ રણ છે. તે બહેન રજપૂત રાજનો મુલક છે. તે દેશમાં ભચાઉ તાલુકામાં મનફરા ગામ છે જે અઢારે વર્ષની વસ્તીથી ભરપૂર છે. આ ગામ, પૂજ્ય ગુરૂવર્ય દાદા જિતવિજયજીનું જન્મસ્થાન છે. જૈનોની ઘણા ઘરની વસ્તીમાં વીશાશ્રીમાળી શાહ ઉકાજી નામે દઢધર્મી શ્રાવક વસે છે (વસતા હતા.) તેમને અવલખાઈ નામના સતીપરાયણ ધર્મપત્ની (સ્ત્રી) હતા આ બંને આપણા ચરિત્ર નાયકના પિતા માતા છે. આ બંને દંપતિ યુગલ સ્વભાવે જન્મથીજ સરલ અને મૃદુભાષી હતા. એમનામાં મોટો ગુણ એ હતો કે ધન્ધાથી નિવૃત્ત થતાંને સમય શાન્તમયપણે નિર્ગમન કરવા ધર્મભાવનાનો કંઈક રંગ અંતર આત્મામાં કુદ્રતિ હતો, તેથી ગામમાં પંચમચક્રિ અને સોળમા શ્રી જિનપતિ શ્રી શાન્તિનાથ ભગવાનના દહેરાસરે જઈ સેવા પૂજા વિધિપૂર્વક કરવાને સારો ટાઇમ ગાળતા હતા. કેમકે પોતીકા વેપાર વણજને લીધે આર્થિકસ્થિતિમાં ઠીક ઠીક સુખી હતા, તેટલેજ અંશે સંતોષી આ પતિપત્નિ હતાં. તેમને સંસાર સુખ ભોગવતા અનુક્રમે વીરચંદ અને બદવજી એમ થયા, તેમનામાં પણ માતા પિતાના ઉચ્ચ સંસ્કાર રેડાયા હતા.

ચરિત્રનાયકનો જન્મ ચૈત્ર શુદ્ધ ૨ સં. ૧૮૯૬

મહાપુરૂષોના જન્મ સમયને આપણે પામર પ્રાણી ઓળખી શકતા નથી, તે સમયે ઘણી જાતિના સુચિન્હો આ પૃથ્વીતળને પાવન કરે છે. મોટામાં મોટી વિભૂતિ

અને સાહિબી પામનારા તિર્થંકર દેવો છે. તેમના જન્મ સમયે સાતે નર્કે વધતા ઓછા અંજવાળા થાય છે, ત્યારે મહાત્મા જેવાના જન્મ વખતે સુગાળ, સુવૃષ્ટી, સંપ અને પરોપકારની બુદ્ધિ વિગેરે કંઈકને કંઈક પ્રગટી નીકળેજ છે. પરંતુ જન્મનાર સામાન્ય ઘેર હોવાથી જનસમૂહ તે સમયની પિછાન કરતા નથી.

અવલબાઈ માતાની કુક્ષિથી આ ચારિત્રનાયકનો જન્મ ચૈત્ર શુદ્ધિ ૨.

મનકરા ગામમાં આજનો દિવસ સોનેરી પ્રકાશથી ચળકતો હતો. અને તે દિવસે જનસમુદાય સુખાકારી અને ભ્રાતૃભાવથી આનંદમાં કલ્લોલ કરતો હતો, શાહ ઉકાળ પિતા અને માતા અવલબાઈના રોમેરોમ આ ત્રીજા પુત્રનો જન્મ થતાં સુભાવના પ્રગટી નીકળી અને કંઈક સંતાપ હશે તે સર્વ નષ્ટ થયો. માતા પિતાએ જાણ્યું કે જીવ પુણ્યવંત અને ઉત્તમ છે. કાઠિયાદિકનો જીતનાર મદ્દ જેવો રૂપ પુષ્ટ છે, માટે તેનું નામ જેમલ (જયમલ) પાડ્યું. આ જયમલ તે કચ્છ-વાગડના જૈન સંઘનો ઉગતો સૂર્ય !!

જયમલને નિશાળે ભણવા બેસાડવું.

અનુક્રમે ત્રણ વર્ષનો થયો, હસમુખો ચેહેરો, શરીરનો ખાંધો મજબૂત, રમતિયાળ ચેનચાળા કરનાર તથા કાલુ કાલુ બોલવાથી માતપિતા લાડ લડાવતા પાડોશી વર્ગ પણ રમાડવાના કારણે તેડતા અને ફેરવતા. બાદ

લાડે કોડે વૃદ્ધિ પામતા પાંચ વર્ષના થયા, એમ સાત વર્ષની ઉમ્મરે પહોંચ્યા. એટલે જ્યમલ થોડું ઘણું ઉપ-યોગી લણે તેમ અવલખાઇ માતાને વિચાર થયો. તેથી પોતાના સ્વામી ઉકાળ શાહને કહ્યું કે સ્વામિન ! તમારો જેમલ બહુ તોફાની બન્યો છે, માટે હવે લણવાનો બન્દોબસ્ત કરો. પછી શુભ દિવસે નિશાળે જ્યમલને લણવા બેસાડયા, અને મહેતાજીને લખામણ કરી, મહેતાજીને પણ થોડા વખતમાં પ્રીય થઇ પડ્યો. થોડા પરિશ્રમે લણવામાં આગળ વધવા લાગ્યો, તેની હુશિયારી બેઠને સર્વ નિશાળિયામાં તેને ‘ વડો નિશાળીઓ ’ સ્થાપ્યો. મહેતાજી બહાર જાય ત્યારે સઘળા કલાસના છોકરાઓને પોતે પાઠ આપે અને શીખવે. તથા પોતાનું લેશન સારી રીતે મુખ પાઠ કરીલે, બીજને લણાવવાથી પોતાના પાઠ પાકા થાય. તથા બીજને લણાવતાં સમજાવવાની શક્તિ લણાવનારને પ્રાપ્ત થાય છે, તેથી જ્યમલમાં યોગ્ય વિદ્યાબળ જન્મતું ગયું. એ પંડયા-મહેતાજીની કૃપાનું ફળ ! તેમજ પૂર્વજન્મના તથા પ્રકારના બાંધેલા-પડેલા ઉચ્ચ સંસ્કારો પણ ઉદય આવતા જાય છે. અને એવા શુભોદયથી વિનય વિવેકાદિ ગુણો સહેજે પ્રગટ થાય છે. જગતમાં આવા પુત્ર રત્નથી માખાપ અને કુટુમ્બાદિ વર્ગ કેમ ખુશી ન થાય ? અપિતુ ખુશીજ થાય. તે ગુણોએ જ્યમલમાં નિવાસ સ્થાન કયું હતું. તેથી હવે જ્યમલને નિશાળેથી ઉઠાડી ઘેર લાગ્યા. અને ચાલતા ધંધામાં પિતા-સાથે બેડાયા.

પ્રકરણ ૩ જી.

માળાપનો મનોરથ અને ભાવિભાવ.

જયમલ બરાબર ૧૨ બાર વર્ષની ઉંમરે પહોંચ્યા. જગતમાં ત્યાગિયોને ‘ મુક્તિરમણી ’ પરણવાને લાહો લેવાનું અપૂર્વ મનોરથ ઉત્પન્ન કરીને કાર્યસિદ્ધિ કરે છે. ત્યારે સંસારના જીવોમાં માનવ જીવનનો લાહો પુત્રાદિકના વિવાહ કરીને સુખ માની રહ્યાં છે. તેથી માળાપને મહામનોરથ થયો, કે જયમલના વિવાહ કરીને વહુને ઘરમાં લાવું. તેથી તે સંબંધી લાગતા વળગતામાં વાતચિત્ત થવા પામી. તે બંને જયમલના સમજવામાં આવતાં પોતાનો આત્મા જુદોજ ઘાટ ઘડતો હતો. જેથી પરિચિત પુરૂષો સમજતા હતા કે વિવાહથી જયમલનું મન વિહ્વળ છે, અને ચહેરો પણ સંસાર પરથી ઉદવિગ્ન થતો જોવાય છે. પરંતુ અવસર પાક્યા વિના વૈરાગ્યની બંને અન્ય જનોને કળવાનું તેમ રહેતો હતો. પણ હવેતો ‘ ઇદંતૃતિય ’ ની પેઠે જયમલને ત્રીજું અકસ્માતીક કારણ ઉત્પન્ન થયું.

જયમલની આંખોનો અસહ્ય દુઃખાવો.

અણધાર્યો ને અચિંતો થઈ આવ્યો. ઉત્પન્ન થયેલો દુઃખાવો સહન ન થયાથી માતાપિતાએ વૈદ્ય ડાક્તરોના ઉપાય લેવા માંડ્યા. પરંતુ પ્રતિદિન આ વ્યાધિ વધવા લાગ્યો, રામબાણ દવા પણ કાર કરતી નહિ તેથી માળાપને વધારે ચિન્તા થવા લાગી. આંખના દર્દના કુશળ

કારીગરોની જ્યાં જ્યાં ભાગ મળતી કે ત્યાં જયમલને તેડી જઈ બતાવતા, એમ ઘણા ઉપચાર કર્યા છતાં બિલકુલ ટાંકી લાગીજ નહિં. એટલે કર્મનું જોર વધતું ચાલ્યું અને ભાવિ જયમલને જૂદે રસ્તે દોરી જતું હતું. જયમલ પર આ આવેલ દુઃખ પોતે ભોગવેજ છૂટકો હતો, કેમકે તેમાંથી કોઈ ભાગ પડાવી શકતું નથી.

આ વ્યાધિ સં. ૧૯૧૨ માં થયો તે સં. ૧૯૧૬ સુધીમાં જયમલે અનેક ઉપાયો લેતાં પણ વ્યાધી નજ મટયો. સર્વ સંબંધી વર્ગ હતાશ થયો અને ચચાર વર્ષની લાંબી મુદતે એટલે સોળ વર્ષની ઉમ્મરમાં આ જયમલની આંખો ગઈ !! એટલે જયમલને અંધાપો આવ્યો. કહો ! માખાપને કે પોતાને ઓછું દુઃખ થતું હશે !!! પણ કરે શું ! ભાવિ આગળ કોઈનો ઉપાય નથી. આવેલ દુઃખ જયમલને હમેશાં સહન કરવાનું હોવાથી ધૈર્ય ધારણ કરી બીજાઓને હિંમત આપીને રૂડા પ્રકારના આચારનો ઉપદેશ કરતો. જેથી લોકો તેની સહન શક્તિના વખાણ કરતા. આ ચરિત્રનાયક આપણા પરમ ઉપગારી પૂજ્ય સુવિહિત ગુરૂવર્ય દાદા જિતવિજયજી છે, કે સંસારી પણ જયમલ નામ સાર્થક કર્યું છે, છતાં કર્મ વિધિની કેવી વિચિત્રતા !

વિવેક ચક્ષુએ કરેલો માર્ગ.

આશાનું આશ્વાસન છે. તે આશાના ધ્યેયથી ઘણેભાગે મનુષ્યો આવી પડેલ દુઃખ દૂર કરે છે. કદાચિત્ કર્મસંયોગે તદન ઓછું ન થાય તો થોડું ઘણું દુઃખ જરૂર દૂર થઈ

શકે છે. માટે મારે નિરાશ નજ થવું જોઈએ. ગાઢ અંધ-
કાર વ્યાખ્યા પછી સૂર્યનો પ્રકાશ થતો નથી શું! અને
અસાધ્ય રોગો પણ દૈવવશાત સાધ્ય થતા સાંભળ્યાં છે
તો હાલ મનફરે મારું માથું ફેરવી નાંખ્યું છે. તો હવે
શાંતિનાથ પ્રભુની કૃપાથી શાન્તપણે ધર્મારાધન થાય તેટલું
કરીને મનફરાનું મન ફેરવું તોજ હું મનફરાનો જયમલ!!

જો કે નવા નેત્ર મને પ્રાપ્ત થાય, એ તો મહાપુણ્યની
રાશી હોય અને ચક્ષુ વગર રહેવાનો તેટલોજ બંધ પડેલ
પૂર્વ લોગવાઈ ગયો હોય તો ગયાં નેત્ર પાછા આવે તો
આશ્ચર્ય નથી. તો મારે આત્માને હિતકર થાય એવું
અવલંબન લેવું.

**શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુ સમક્ષ જયમલે કરેલો
દૃઢ અભિપ્રય.**

શાંતિદાયક મનફરાનો રાજિયો દેવાધિદેવ શ્રી શાન્તિ-
નાથ! હે લગવનું હું આંધળો થયાથી દિક્ષાને અયોગ્ય
છું. પણ જો ‘અધિષ્ઠાયિક દેવ કૃપા કરે અને મને નવી
આંખો-ગયેલી તે પાછી આવે તો જરૂર હું દિક્ષા અંગિ-
કાર કરીશ.’ એમાં આપની સાક્ષી જે મેં સ્થાપી છે તે
મને ફળો! પણ જ્યાંસૂધી અંધત્વ રહે ત્યાંસૂધી ગૃહસ્થ-
ધર્મનું આરાધન કરીશ.

આ પ્રમાણે દૃઢ પ્રતિજ્ઞા કરી. કાળને જતાં શી વાર
લાગે છે? ત્રણ વર્ષ વહી ગયાં એટલે સં. ૧૯૧૫ ની સાલ
આવી, તે દરમિયાન જયમલની લીધેલ પ્રતિજ્ઞા સુદૃઢ બની.

અને ભાવસંયમ લક્ષિમને ધારણ કરનાર જયમલને શ્રી શાંતિનાથ પ્રત્યે, ભારે આસ્થા અંતરાત્મામાં પ્રકાશી નીકળી. ક્યારે અંધત્વ દૂર થાય અને ક્યારે દિક્ષા ગ્રહણ કરું એજ ઝંખના હતી. ઉચ્ચ ગતિનો જીવ અને નિકટ ભવિ આત્મા ઉદય આવતા દુઃખોને દમતો અને તપવડે બાળતો પોતાના નિશ્ચયમાં આગળ વધતોજ જાય છે. પાછી પાની કરતોજ નથી. તેમ આપણા ચરિત્રનાયક ભાવી જીતવિજયદાદાને ગૃહસ્થપણમાં અંધાપા જેવા મહારોગનો અંત આવ્યો. એ અધિષ્ઠાયિક દેવના દર્શનપૂર્વક સુખ દેખીશ એવો અવાજ થયો. ધન્ય છે, અભિગ્રહ લઈને ટેકથી પાળનારા જીવોને! પૂર્વે એટલે શ્રી મહાવીર પ્રભુના સમયમાં કોસંખી નગરીના ધનાઢય શ્રાવક શ્રેષ્ઠી પુત્ર અનાથી ને જયમલનીજ પેઠે અકસ્માત દુઃસાધ્ય વ્યાધિ થયો. અનેક ઉપાયો લેતાં ન મટ્યો. એટલે દૃઢધર્મી અનાથીએ ચિંતવ્યું કે ‘આ વ્યાધિ મટે તો જરૂર સંયમ ગ્રહણ કરું. થોડાજ સમયમાં વ્યાધિ દૂર થયો. એટલે સ્વયં સાધુ મુનિવેશને ધારણ કરીને ઘેરથી નીકળ્યો અને વિધિપૂર્વક દિક્ષા માટે સુવિહિત ગુરૂની રાહ જોતો પૃથિવતળને પાવન કરી રહેલ હતો.

પ્રકરણ ૪ થું.

જયમલની ગયેલી આંખોનું પાછું આવવું.

દિન પ્રત્યે ધર્મદૃઢની ભાવના, અને શ્રી શાંતિનાથની ભક્તિ પ્રત્યે ત્રિકરણ શુદ્ધે એકાગ્રતા જયમલના પવિત્ર

આત્મામાં ઝડપથી કામ કરી રહ્યા હતા. કેમકે આ એકજ લવમાં આવા ઉચ્ચ વ્યાધિને ખપાવતાં ભાવિભવોના માટે નિષ્કંટક માર્ગ કરી નાંખ્યો. આવેલ વ્યાધિની અવધિ પૂર્ણ થઈ. પન્નરોત્તરા કાળને પણ દેશમાંથી દુર થવું તેમ ભાવિ મહાત્મા જયમલના ગયેલાં નેત્રો નવિનપણે પાછા આવ્યાં. અને સં. ૧૯૧૬ ની સાલનો સુગાળે પણ દેશને સુખી કર્યો. જયમલને તો અધિક આનંદ થાય તેમાં નવાંઈ નથી. પણ ગુમાઈ ગયેલ આંખોનું પાછું આવવું, અને દેખતાં થવું જોઈને તથા સાંભળીને જન સમુદાય રોમેરોમ હર્ષિત હોવા થકા બહુજ આશ્ચર્ય પામ્યા, અને તેમની તથા માબાપની ધર્મ પ્રત્યેની લાગ-ણીની પ્રશંસા કરવા લાગ્યા.

યોગ્ય ધાર્મિક અભ્યાસની આવશ્યકતા.

દિક્ષા લેવાનો નિશ્ચય અપૂર્વ દૃઢ બનતો જાય છે. પણ આવશ્યક ક્રિયા વિગેરે થોડા ઘણા યોગ્ય અભ્યાસની આવશ્યકતા છે. માટે આ શ્રાવકપણામાં કરી લઉં, આ નવી ભાવના ઉભી થઈ, અને શાસ્ત્રાભ્યાસ કરવાની શરૂઆત કરી દીધી. એકાગ્ર ચિત્તે પઠન કરતાં કેટલાક મહિના વ્યતિક્રમ્યા. થયેલો ધાર્મિક બોધપાઠ પરિણમ્યો, તેને તાજે રાખવાને યુક્તિ શોધી કાઢી, જ્યાં સારા લાયક માણસો અને દરબારી વર્ગ બેઠા હોય, ત્યાં જઈને ધર્મરૂચી પ્રગટ થાય એવી વાર્તા કહે. જેથી શ્રોતાઓને રસ પૂર્વક આનંદ થતો હતો. તેથી પોતાના અભ્યાસની વાત તાજી રહે, અને મુખકંઠ થાય. એ ક્ષયોપશમ પ્રમાણમાં બનતું

રહે છે. ઘણીવાર વાર્તામાં શ્લોક ચોપાઈ ને દોહરા વિગેરે કહેવાથી સાંભળનારાની સંખ્યા વૃદ્ધિ પામતી ગઈ. આ શ્રવણમાં વૈરાગ્યમય ઉપદેશ હતો, આ વાર્તાએ જયમલને હમેશાં આમંત્રણ થવા લાગ્યા.

જયમલની આ કરણીથી માળાપનું ચિંતન.

આ રીતે જયમલ આનંદથી કાળ નિર્ગમન કરતો હોવાથી સંસારની ખટપટ અને વાસના ઉડી ગઈ હતી. કોઈ કોઈ વખતે નરસિંહ મેતાની માફક બજારમાં આવા ગમન કરતાં ગાયન ગાતો હતો. તેથી માળાપે વિચાર્યું કે જયમલ વૈરાગ્યને પથે પડ્યો છે. માટે તેને પરણાવવાને ચિંતન કરતા કહ્યું, કે પુત્ર ! નવાં નેત્રો દેખીને અમે બહુજ ખુશી થયા, હવે અમે વયોવૃદ્ધ પણ છીએ, તો વિવાહ કરીલે. તેનો જવાબ જયમલે હાજર જવાબ આપ્યો કે માતાજી ! પેલી પ્રતિજ્ઞા શું આપને યાદ નથી ? હવે લગ્ન શા ! અને લાડ કોડ શા ! હું તો દિક્ષા લઈને મુકિતરમણી સાથે લગ્ન કરીશ.

માળાપના મોહના લીધે વળી ત્રીજો ભાગ.

જયમલને દૈવપણુ કસોટીમાં ઉતારતો હોયની શું ! માળાપે લગ્ન સંબંધી પૂર્ણ હઠાગ્ર લઈ બેઠા હતા. ત્યારે વિવેકી જયમલ તેની સામે અડગ હતો. તેથી કહ્યું કે હે પૂજ્ય માતાજી ! જો તમે મારા હિતસ્વી હો તો હવે કદાપિ પણ લગ્ન સંબંધી જરા માત્ર પણ વાત છ'છેડવીજ નહીં. માળાપ થાક્યા બાદ જયમલે વિચાર કર્યો કે હજી માળાપને સંતોષ પમાડીને અનુમતિ લઈશ. માટે હાલ

તિર્થાધિરાજ શ્રી શત્રુઞ્જયની યાત્રા કરવા જવું અને પછી ત્યાં કોઈ મહાત્મા મુનિરાજનો યોગ થાય તો ‘ચોથા વ્રતની ખાધા ગ્રહણ કરી લઉં, એટલે ઉચરી લેવું’. એમ મનમાં દઢતા કરીને અવસર જોઈ પિતાજીને કહ્યું કે મને નવી આંખો આવ્યાથી દાદાજી શ્રી આદિશ્વરભગવાનને ભેટવા શ્રી સિદ્ધાચળજી જઈએ એટલે સર્વેએ હા પાડી.

તિર્થયાત્રા અને ચતુર્થવ્રત ગ્રહણ.

સં. ૧૯૨૦ ની સાલમાં જયમલે સહકુટુંબ સિદ્ધાચળજીની યાત્રા કરી. ધાર્યા મુજબ મુનિરાજનો જોગ થયો અને નાંદ-નાંદિ મંડાવીને ધામધૂમથી જયમલ ચોથુ વ્રત ઉચર્યા કહો, કેટલી ઉમેદ !! લીધેલ પ્રતિજ્ઞા પ્રત્યે કેટલો અસિમ પ્રેમ !! વને વને ચંદન હોતું નથી. રોહિણી-ચળમાં પણ બધે રત્નની ખાણ હોતી નથી. તેમ આજયમલ જેવા સુદૃઢ અને પવિત્ર પુરૂષ રત્નો વિરલા પાકે છે.

પ્રકરણ ૫ મું.

**સુવિહિત મુનિવર શ્રી પદ્મવિજયજીનું-
કચ્છ-વાગડમાં વિચરવું.**

જયમલને દિક્ષા ગ્રહણ.

સંવેગી ગિતાર્થ ગુરૂવર્ચ શ્રીમાન પં. મણિવિજયજી ગણિવરના એક શિષ્યરત્ન પદ્મવિજયજી મુનિરાજ પૃથ્વિ-

પર વિહાર કરતા કરતા કચ્છદેશના વાગડ પ્રાંતના આડિસર ગામે પધાર્યા. સં. ૧૯૨૫ ત્યારે જયમલને ખીન્ન પાંચ વર્ષ વ્યતિત થયાથી શાસ્ત્રાભ્યાસ સારો થવા પામ્યો હતો. તેથી પ્રવ્રજ્યા (દિક્ષા) અંગીકાર કરવા સદ્ગુરૂની જોગવાઈની વાટ જોઈ રહેલ. સં. ૧૯૨૫.

પંઠ મણિવિજય દાદાના શિષ્યોમાં પદ્મવિજય શિષ્ય વિદ્વાન અને સરલ સ્વભાવિ હતા. જયમલે આ વાત સાંભળીને આડીસર ગામે ગુરૂવંદનાર્થે ગયો. ગુરૂને વાંદી તેમના સાથે વાર્તાલાપ કરતાં જયમલને જણાયું કે હું ધારતો હતો, તેવાજ ગુરૂવરની આ જોગવાઈ છે. એવું સમજવામાં આવ્યાથી પોતાને દિક્ષા લેવાની મરજી બતાવી. તે સાંભળી જયમલની દૃઢતા જોવા જાણુવા મહારાજશ્રીએ કહ્યું હે જયમલ ! આપણી દિક્ષા પાળવામાં બહુ મુશ્કેલીઓ છે. કેમકે ખાંડાની ધાર પર ચાલવું છે. વિગેરે કહેતા છતાં જયમલે ઝટ જવાબ આપ્યો કે તે પણ હું નિરતિચારપણે પાળીશ. અને આપની કૃપા વડે સ્વપરના આત્માના કલ્યાણ તરફ મારો માર્ગ રહેશે. ગુરૂ કરવા છે તો હવે આપનેજ કરવા છે. માટે દિક્ષા સુમુહૂર્ત જોઈને આપો. ગુરૂરાજે બહુ કસોટીમાં લીધો. પણ સાચો રંગા-યેલ શુદ્ધ વૈરાગ્યમય આત્મા હોવાથી અડગ નિશ્ચળ હતો. પછી ગુરૂવરે માઆપ વિગેરેની રજા મેળવવાનું ફરમાન કર્યું. સં. ૧૯૨૫ ની સાલની અધવચે જયમલના ભાગ્યમાં અદ્ભૂત પરિવર્તન કરવાનું નિર્માણ હોવાથી કોણુ મિથ્યા કરી શકે ? કોઈ નહિં. હવે માઆપ વિગેરેની બહુ આનં-

દથી રજા મેળવીને ગુરૂશ્રી પદ્મવિજયજી પાસે આવ્યો. ત્યાંનો સંઘ પણ આ દિક્ષામાં સમ્મત થયો.

માબાપની બહુમાને કરેલી સેવા, નિજાત્મના તારણ માટે વ્રત, પરચ્યાણ, તપ, જપ અને જિનધર્મની દૃઢ-શ્રદ્ધા તથા શાંતિનાથ પ્રભુ પ્રત્યે પૂર્ણ ભક્તિવંત એક સરખો અંધાપાના વખતે દેખાતો હતો. અને માબાપની મરજી સાચવીને સંસારમાં નિયમધારી શ્રાવકપણે વર્તન રાખી કામકાજ કરતો. અંધાપા સમયે સ્વભાવ વિશેષપણે શાંતી પૂર્વક કાળમાં રાખેલો, અને અહર્નિશ શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનની ઉપાસના તેથી અધિષ્ઠાયિક દેવોની કૃપા વડે ગયેલ આંખોનું 'પાછું' આવવું. લીધેલ વ્રતના ટાઈમની રાહ જોવી, અને તે દરમિયાન યોગ્ય શાસ્ત્રાભ્યાસ પઠન કરવો. આજ કાલના ભક્તિવંત જીવો પણ તેવા નીકળતા નથી. આવા વ્રતધારી ગૃહસ્થાશ્રમને સર્વ પ્રકારે શોભાવીને જિનશાસનનો ડંકો વગાડી રહ્યા છે. એ રીતે પૂજ્ય ગુરૂવર્ય જિતવિજયજી દાદાનો પૂર્વાશ્રમ-ગૃહસ્થાશ્રમ આપણને ધડો લેવા લાયક છે, તથા આત્માર્થી જીવોએ તેમનું પવિત્ર વર્તન નિજાત્મામાં પરિણુમાવે તો જરૂર નીકટ ભવિની છાપ ગ્રહણ કરે.

કિમ્બહુના !

પ્રકરણ ૬ ઠું.

જયમલની દિક્ષા.

આડિસરમાં અઠ્ઠાઈમહોત્સવ અને ચમત્કારિ પ્રભાવ.

માતાપિતાની રજા મેળવી જયમલ આડિસર ગામે આવ્યો. દિક્ષાનું મુહૂર્ત વૈશાખ શુક્રી ૩ અક્ષયતૃતિયાનું હતું. તે નજદિક આવી લાગ્યું. હોંશીલા સંઘે દેશોદેશ કંકોત્રીઓ મોકલી, તેથી મહોત્સવ ઉપર આસપાસના ઘણા ગામના જૈનયાત્રુ સારી સંખ્યામાં એકઠા થયા. તેઓની સર્વ પ્રકારની સગવડતા સાચવી.

આ ટાંકણે મનફરાથી સારી સંખ્યામાં જૈન જૈનેતરો આવ્યા હતાં હવે આડિસર ગામના દરબાર મહારાવ શ્રી લખાણરાવને ખબર પડતાં સંઘને જોઈતી યોગ્ય મદદ આપી. અને જયમલનું ઉચિત સન્માન કર્યું. મહોત્સવમાં આઠે દિન પ્રભુને વિવિધ પ્રકારના આંગીલાઈટ હોઈ હમેશાં વિધવિધ પૂજાઓ સુન્દર રાગ રાગણીથી લણાવવામાં આવતી, અને સ્વામિવત્સલો નવનવા મિષ્ટાનોથી થતા હતાં.

શ્રેષ્ઠી જયમલ હવે જિતવિજયજી થયા.

આ કાળમાં પહેલ વહેલું જૈન પર્વ અક્ષયત્રીજ છે. તે વાર પણ ઉત્તમ ગ્રહોને ધારણ કરનાર ‘શુક્રવાર’ હતો. શુભ ચોઘડીએ શ્રીમાન્ પદ્મવિજયજીએ સંઘ સમક્ષ મોટી મેદની વચ્ચે ક્રિયા કરાવી એક રાજદ્વનિ રાયણ વૃક્ષના નિચે વાસક્ષેપ ચતુર્વિધ શ્રી સંઘે વાસક્ષેપ નાંખ્યો અને ‘આઘો

મુહપત્તિ' દઇને દિક્ષા આપી. જિતવિજય નામ જાહેર કરી જયજય ઘોષ થવા લાગ્યો. આડિસરમાં આજ તો આનંદ આનંદ વ્યાપિ રહ્યો.

સાચી ભક્તિ અને શુદ્ધ શિયળની અસર.

પડવાઈ બનેલા ન સુધરે તો તેવા યતિઓને દૂર કરવાને ગચ્છનો ક્રિયા ઉદ્ધાર કરાવનાર શ્રી સત્યવિજયજી પન્થાસ થયા. ને કપડાંને સંવેગ રંગ ચઢાવી ધારણ કરવા લાગ્યા. અનુક્રમે આ સંવિજ્ઞ પંથમાં મહાન પરિવારથી દીપતા એવા 'મણીવિજય દાદા' થયા. તેમના શિષ્ય ~~કે જેમણે પૂજ્યો, રાજો, અને સાર્વજનિક હિતસિદ્ધિમણુ વિગેરે મનાવેલ છે. તેજ પદ્મવિજયજી મહારાજના શિષ્ય જીતવિજયજી દાદા જાણવા.~~

'જે રાયણુ નિચે જીતવિજયજીને દિક્ષા આપી તે ઘણાં વર્ષોથી સૂકાઈ ગઈ હતી. તે આજેજ નવપદ્મવિત થઈ ગઈ. લોકોમાં ભારે આશ્ચર્ય પ્રગટ થયું ઉના ગામમાં બાદશાહ ખોધક શ્રી હીરસૂરીશ્વરના અગ્નિદાહ સ્થાને એક વાંઝીયો આંખો હતો. તે સૂરીશ્વરજીની પાલખી સ્થાપન થતાં ફટ્યો ફુટ્યો. વળી આડિસર ગામમાં એક કુવાનું પાણી ખાડું હતું. તે જયમલના સ્પર્શથી મીઠું પાણી થયું. જે દરબારીઓ અને લોકોએ અનુભવમાં લીધું. શિયળનો કોઈ અચિંત્ય પ્રભાવ છે!!

ગુરૂમહારાજ સાથે જિતવિજયજીનો વિહાર.

ચોમાસાની ટુંક નોંધ.

ગુરૂશ્રી સાથે આપણા ચરિત્રનાયક જિતવિજયજી દિક્ષા

લઈને પ્રથમ લીમાસર ગામે પધાર્યા. ત્યાં કાનમેરના વત્તિ રણુછોડ લોદરિયાને દિક્ષા આપી અને રામવિજય નામ રાખ્યું.

હવે ત્યાંથી વિહાર કરતા પલાંસવા ગામે ગુરૂ સાથે પધાર્યા. સંઘનો આગ્રહ હોવાથી પહેલું ચોમાસુ પલાંસવે કર્યું. સં. ૧૯૨૬ ચાતુર્માસમાં અનેક પ્રકારની મોટી નાની તપશ્ચ્યા સંઘમાં પણ ચાલુ કરી, અને ઘણા લવ્યજીવોને પ્રતિબોધી ઉપયોગી નિયમની બાધા કરાવી શુદ્ધ રીતે પાળવાને બતાવ્યું. ધર્મી પુરૂષો જ્યાં જાય ત્યાં સત્કાર્યોવડે જૈનશાશનની જય ધ્વજ ફરકાવે છે. એમ આ વાગડ દેશના ગામો તરફ વિહાર કરતા કરતા ગુરૂ પદ્મવિજયજી સાથે જિતવિજયજી મહારાજ અમદાવાદ ઉર્ફે રાજનગરમાં પધાર્યા, ત્યાં કેટલોક વખત રહીને ગુરૂવર્ય શ્રીમાન જિતવિજયજી મહારાજે સમુદાયના તથા અન્ય સંઘાડાના ઉપાશ્રય અને રહેલા સાધુઓની રીતભાત જોઈ, બાદ ‘ખીજી’ ચાતુર્માસ ‘અમદાવાદ’ માં રહ્યા. ગુરૂકુળવાસનું લાંબો ટાઈમ સેવન કર્યું, ચોમાસુ વિત્યે વિહાર કરતા રસ્તાના આવતા ગામોના સંઘને પોતાની અમૃતવાણીની વાનકીઓ ચખાડતા કેટલેક દિને કાઠિયાવાડના જામનગરે આવી પહોંચ્યા, ત્રીજી ‘જામનગર’ માં ચાતુર્માસ સંઘના લાવલર્યા આગ્રહથી રહ્યા. અહિં અર્ધશેત્રુંજ્ય જેવા બહુ વિશાળને રમણિય દેહેરાસરે જૈનયાત્રાનું ધામ ગણાય છે. તેમાં શ્રેષ્ઠીવર્ય રાયસિંહશાહનું એક દહેરું મૂળનાયક શ્રી લાલાપાર્શ્વનાથવાળું, અને શ્રેષ્ઠી

વર્ધમાનશાહવાળુ એક દહેરાસર જેમાં મૂળનાયક શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુ છે, આ બંને દહેરાસરો સં. ૧૬૪૨ માં બંધાવતા (પાયો નાંખતા) સં. ૧૬૭૮ માં સંપૂર્ણ થયા, એટલે હમેશાં કામ ચાલુ રહેતાં ૩૫ પાંત્રીશ વર્ષો થઈ ગયા. દહેરાં અને શ્રી જિનબિંબો ખાસ દર્શનિક છે. હવે આ સં. ૧૯૨૮ નું ચોમાસુ પૂર્ણ કરી વિહાર કર્યો અને ગુરૂમહારાજ પદ્મવિજયજી પાસે અમદાવાદમાં આવ્યા અને ચોથું ચોમાસુ ગુરૂ સાથે સં. ૧૯૨૯ નું અમદાવાદમાં કર્યું. ને ઘણા હળુકર્મી જીવોને લાભદાયક પ્રતિબોધ પમાડ્યો.

ગુરૂસાથે મારવાડ તરફ વિહાર.

અમદાવાદથી વિહાર કરતા કરતા અને વચ્ચે આવતા તિર્થધામની યાત્રા કરતા ‘ ઘાણેરાવ ’ ગામે પહોંચ્યા. ભક્તિવંત શ્રાવકોના આગ્રહથી આ ‘ પાંચમું ચાતુર્માસ ’ ઘાણેરામાં થયું, સં. ૧૯૩૦ ચોમાસુ પૂર્ણ થયે થકે ઉપકારી ગુરૂવર્યો ત્યાંથી વિહાર કરી ‘ વઢિયાર ’ દેશમાં વળ્યા. બાબુના આવતા ગામના સંઘને તપ જપના નિયમો કરાવતા તેના મુખ્ય શહેર રાધનપુરમાં પધાર્યા, ચિંતામણુ પાર્શ્વનાથાદિ ૨૭ સતાવીશ જિનાલયને ભેટયા અને ‘ છઠું ચાતુર્માસ રાધનપુર ’ માં કર્યું. શાશનહિત-કાર્યો પૂર્વક સંઘમાં જય જયકાર પ્રવૃત્તિઓ. સં. ૧૯૩૧

રાધનપુરમાં દિક્ષા મહોત્સવ અને

શ્રી સિદ્ધાચલજીનો સંઘ.

ચોમાસુ ઉતરે ત્યાંના રહીશ એક ભાઈ ખંડેનને અફાઈ

મહોત્સવ સાથે ધામધૂમથી દિક્ષા આપવામાં આવી. ભાઈનું નામ ‘પુણ્યવિજય’ અને બહેનનું નામ- ‘નિધાનશ્રી’ રાખ્યાં. રાધનપુરના ધર્મરક્ત શ્રેષ્ઠી મોહનલાલ ટોકરશીએ તિર્થાધિરાજ શ્રી સિદ્ધાચળનો સંઘ ચલાવવાનો નિર્ણય કર્યો. ને ગુરૂમહારાજઓને સંઘમાં પધારવાને સુભાવથી વિનંતિ કરી. તેથી સંઘમાં ગયા, ને પાલીતાણા પહોંચી ગયા. દાદાજીને ભેટયા, ને આત્માને ધન્ય માનવા લાગ્યા. બાદ સંઘ તેના ગામ તરફ વળ્યો અને ગુરૂવર્યો કચ્છ તરફ વળ્યા, ને વાગડના પલાંસવા ગામે પધાર્યા, ભક્તિ અને પ્રોતિવાળા સંઘે ગુરૂજનોને ચોમાસુ રાખ્યા. આ સાતમું ચોમાસુ સં. ૧૯૩૨ નું કરીને પલાંસવાના સંઘને ધર્મમાં અને ભક્તિમાં ઘણો દઢ કર્યો. આ ચોમાસામાં શા. મોતીચંદ માનચંદના સુપુત્રી કુમારિકા બેન અંદરબેન, અને શા. કસ્તુરચંદ હરખચંદના સુપુત્રી કુમારિકા બેન ગંગા બેહેને મહારાજશ્રી પાસે બડા આડંબરથી ‘ચતુર્થવ્રત’ ઉચર્યા. બીજા કેટલાક પણ યથાશક્તિ નિયમવ્રત ગ્રહણ કર્યા. લોદરિયા હેમચંદ ખેતસીએ ‘બારવ્રત’ ઉચર્યા, તપજપ મહોત્સવ અને સ્વામીવાત્સલ્યાદિ સત્કાર્યો ઘણાં સારાં થયાં, જેથી પલાંસવાનો જૈનસંઘ વાગડ પ્રાન્તમાં તો શુ. પણ વિશાળ એવા કચ્છ દેશમાં સારી પ્રશંસાથી પ્રખ્યાતિ વિશેષ પામતો ગયો. એ ત્રણ તત્ત્વ પ્રત્યે શુદ્ધ શ્રદ્ધા, અને ગુરૂના આંતરિક દિલની કૃપા !!

હવે પલાંસવાથી વિહાર કરી ગુરૂવર્ગ ‘ક્તેગઢ’ આવ્યા,

અને ભાવિલાલ જાણી સંઘે ચોમાસુ રહેવાને વિનંતિ કરી. તેથી ઉત્તરોત્તર લાલને કારણે, સં. ૧૬૩૩-૩૪ ના એમ ઉપરા ઉપર 'આઠમું' અને 'નવમું' બે ચાતુર્માસ થયા. તે દરમિયાન. તપસ્વી ગુરૂવરશ્રી જિતવિજયજી મહારાજના ઉપદેશથી ચાર જણાએ 'ચોથું વ્રત' ગ્રહણ કર્યું, તથા 'સોળ ઉપવાસ' વિગેરે તપસ્યા પણ સારી થઈ હતી. દુષ્કર્મોને તપ રૂપ અગ્નિ બાળીને ભસ્મ કરે છે, જેથી શિવસુંદરીનો મેળાપ વહેલો થાય છે. તેથી જિતવિજયજી મહારાજનો મુખ્ય ઉપદેશ તપસ્યા તરફ લોકમાં વિશેષ હતો. પોતેજ ઉત્ત-તપસ્વી હોવાથી તેની અસર લોહચુમ્બકના પેઠે ઝટ થાય છે.

પલાસવા ગામના સંઘની પૂર્ણ પુણ્યદશા.

ગુરૂઓના ઉપરા ઉપરી ૪ ચોમાસા.

સિદ્ધાંતના ફરમાન મુજબ નિરતિચારપણે ચારિત્ર પાળતા અને ગુરૂવર પદ્મવિજયજી સાથે વિચરતા શ્રીમાન જિતવિજયજી મહારાજ કૃત્તેગઢથી વિહાર કરીને પલાસવા ગામે પધાર્યા. બડા આડંબરથી શ્રી સંઘે સામૈયું કરીને પુરપ્રવેશ કરાવ્યો. ઉપાશ્રયે ઉતરી શ્રી સંઘને દેશના સંભાળાવી. બાદ પ્રભાવના લઈ સંઘજનો પોતપોતાને સ્થાને ગયા. મોટા ગુરૂશ્રી પદ્મવિજયજી પૂર્ણ વયોવૃદ્ધ હતા. છતાં એક અનુપમ પ્રકાશની પેઠે જિતવિજયજી સાથે અઘાપિ સુધી એક સરખો વિહાર કર્યો. હવે શરીરબળ અટકવાથી ગુરૂવર્ય પદ્મવિજયજીને અત્ર પલાસવામાંજ સ્થિરતા કરવાને, જિતવિજયજીના વચનથી મન વધ્યું. સંઘના લોકોની અપૂર્વ ભક્તિ દેખીને '૧૦-૧૧-૧૨-૧૩' એટલે સં. ૧૬૩૫-૩૬-૩૭

અને સં. ૧૯૩૮ ના એમ ચાર ચોમાસા ઉપરાઉપરી કર્યા. તેમાં દિક્ષા, ચોથા વ્રત, બારવ્રત, અને નાના પ્રકારના પચરંગી તથા તથા મહોત્સવ અને સ્વામીવત્સળ વડે જિન-શાસનને આધક દિપાવ્યો. જેથી વાગડદેશનો જૈનસંઘ, પલાસવાના જૈનોની પુણ્યદશાની પૂર્ણ પ્રસંશા કરવા લાગ્યો.

શા ચંદુરા હરદાસ, શા જોઈતાલાલ કોઠારી, અંદરબાઈ, અને ગંગાબાઈ એમ ચાર જણને મોટા ઠાઠવાળા મહોત્સવ પૂર્વક દિક્ષા આપી. અને અનુક્રમે ‘હીરવિજયજી’ ‘જીવવિજયજી’ બાળપ્રહારી ‘આણુંદશ્રીજી’ અને બાળ પ્રહારી ‘જ્ઞાનશ્રીજી’ એમ નામ રાખ્યાં.

વિશેષાનંદ તો એ છે કે પલાસવાના સંઘમાં કેટલાક વખતથી કલેશ પેઠો હતો. તે જિતવિજયજી મહારાજએ બંને પક્ષની કબૂલાત લઈને ઝટવારમાં દૂર કર્યો. આ બુદ્ધિ ગુણ મહારાજશ્રીમાં જોઈને આખા ગામમાં મહારાજ સાહેબની બુદ્ધિના વખાણ થવા લાગ્યાં. મહોત્સવ પ્રસંગે દશ હજાર ચાત્ર બહારગામથી આવ્યું હતું. તેમાં પલાસવા સંઘે એકંદર ૮૦ હજાર એંશી હજાર કોરીનો વ્યય કર્યો હતો. આ ટાંકણે ગામના દરબાર શ્રી રાણા પુન્નજી વાઘેલાએ પોતાના તરફથી પણ યોગ્ય મદદ કરી હતી. આવા ગુરૂઓ ધર્મનો નિષ્કંટકપણે મહિમા વધારે છે. !!

શોક જનક ઘટના જયજય નંદા જય જય ભદ્રા.

શ્રીમાન્ ગુરૂ પદ્મવિજયજીનું સ્વર્ગગમન.

સં. ૧૯૩૮ નું ફાગણ ચોમાસુ સુખરૂપ કર્યા બાદ ગુરૂવરની તબિયત બગડવા માંડી. સંઘે ઔષધોપચાર કરતા

છતાં વ્યાધિ વધતો જતો હતો. તોપણ છેલ્લે સુધી શિષ્ટાચાર છોડ્યો નહિ. સંથારે રહ્યા ત્યારે મુનિગણુના સરદાર ક્રિયાકાન્ડમાં પ્રધાન એવા શ્રી જિતવિજયજી મહારાજ આવશ્યક ક્રિયા કરાવતા, ધ્યાનખળ સારૂ હતુ. વૈશાખ માસની એકાદશી અંજવાળી (શુદ્ધિ) ની રાત્રિના ગુરૂવરે સૌને ખમાવ્યા અને છેલ્લા શ્વાસો શ્વાસ સુધી નવકારમંત્રજ ધાર્યા કર્યો. લગલગ દશ વાગ્યાના સુમારે ગુરૂશ્રી પદ્મવિજયજી પલાંસવાના સંઘને શોકમાં મૂકી પોતે ‘ સ્વર્ગે સિધાવ્યા. ’

સંઘને આવા શુદ્ધ પરમોપકારી ગુરૂવર્યોની ભક્તિમાં પણ કંઈક ઉણપ હોવાથી કુદ્રતે આવા બનાવની ભક્તિને બતાવી. પલાંસવા સંઘે ગુરૂવરની પાલખી રચી. ને રૂપાનાણાં સાથે ધનધાન્ય ઉછાળતા ‘ જે જે નંદા, જે જે ભદ્રા ’ ના અવાજો વચ્ચે સેંકડો માનવ મેદની વચ્ચે સ્મશાન ભૂમિમાં લઈ જઈ સંકેત સ્થાને અગ્નિસંસ્કાર કર્યો. સંઘ ન્હાઈને ઉપાશ્રયે આવી ‘ મોટી શાન્તિ ’ ગુરૂશ્રી જિતવિજયજીના મુખથી શ્રવણી પુરૂષો પોતપોતાને ઠેકાણે ગયા. હવે ભગવાન મહાવીરજીના વિરહથી ચાર જ્ઞાનના ધારક શ્રી ગૌતમસ્વામીને મોહરાજે જે ખેદ ઉપજાવ્યો હતો. તેનો એકઅણુ પણ શ્રી જિતવિજયજી જેવા જ્ઞાતા પુરૂષોને ખેદ કરાવવા મોહ છોડતો નથી !!!

પ્રકરણ ૭ મું.

મહા મુનિવર જિતવિજયજીનો ચાલુ વિહાર.
વિહારથી થતો લાભ.

વિહારમાં વયોવૃદ્ધ ગુરૂ પદ્મવિજયજીનો મોટો આધાર હતો. પરંતુ ભાવિ આગળ કોઈનું ચાલતુંજ નથી. હવે બાળપ્રહ્લચારી જિતવિજયજી મહારાજ પોતાના શિષ્ય પરિવારને વાગડમાંથી લઈ આમાનુગ્રામ વિચરતા અનુક્રમે વઢીયાર દેશે શ્રી રાધનપુરમાં પધાર્યા. સંઘે સામૈયું કરી પુરપ્રવેશ કરાવ્યો. હમેશા વ્યાખ્યાનવાણીમાં બીલાતા સંઘે ગુરૂને ચોમાસુ રહેવાની વિનંતિ કરી. તે સ્વીકારી આ ૧૪ ચૈાદમું ચોમાસુ રાધનપુરમાં સં. ૧૯૩૯ નું થયું. ચોમાસામાં વિવિધ પ્રકારના તપની તપસ્યા સંઘમાં ઉત્સાહ પૂર્વક થઈ. અને ત્યાંના વત્તિ ધર્માનુરાગી ઉત્તમ વહોરાને તથા તેમના ધર્મપત્તિને ‘ ચતુર્થવ્રત ’ ગ્રહણ કરાવ્યું. બાદ ચોમાસુ પૂર્ણ કરીને શ્રીમાન્ જિતવિજયજી સપરિવારે વિહાર કરીને અમદાવાદ પધાર્યા. તે ચોમાસુ ૧૫ પંદરમું અમદાવાદનું થયું. સં. ૧૯૪૦ ચોમાસુ ઉત્તરે શ્રી કેશરિયાજી સંઘમાં જવાને વિનંતિ.

મેહુમદાવાદનો સંઘ કેશરિયાજી યાત્રાર્થે જતો હતો. સંઘને ખબર મળ્યાથી ગુરૂને વિનંતિ કરી સાથે લીધા. નિર્વિઘ્ને સંઘ સાથે શ્રી કેશરિયા દાદા આદિશ્વર ભગવાનને ભેટ્યા બાદ ગુરૂશ્રી જિતવિજયજી ત્યાંથી મેવાડમાં વિચર્યા

અને તેના પાટનગર ઉદયપુરમાં આવ્યા. આ ૧૬ સોળમું ચોમાસું ઉદયપુરમાં સં. ૧૯૪૧ માં કયું. ત્યાંથી ૧૭ સત્તરમું ચોમાસું ગામ સોજતમાં સં. ૧૯૪૨ માં કયું. ૧૮ અઠારમું ચોમાસું શ્રી 'પાલી' (મારવાડ.) નું સં. ૧૯૪૩ માં થયું. ત્યાંથી ૧૯ મું ચોમાસું ડીસાકાંપ થયું. સં. ૧૯૪૪. ત્યાંથી ૨૦ વીશમું પાલનપુરમાં ચોમાસું કયું. સં. ૧૯૪૫. સઘળા ચોમાસામાં તપશ્યા વહનનો મુખ્ય ભાગ હતો. અને એકંદરે શાશનહિતના સતકાર્ય કરાવતા દરેક ગામના સંઘે ગુરૂવર્યની નિરુપૃક્ષતા જોઈને ગુરૂની પારમાર્થિકત્વના બહુ વખાણ (પ્રશંસા) કરવા લાગ્યા.

ગુરૂવર્યનું સૌરાષ્ટ્ર (કાઠીઆવાડ)માં વિચરવું.

શ્રી મન્મુનિમહારાજ જિતવિજયજી મેવાડને માળવા તરફ વિહાર છ વર્ષ સૂધીનો એક સરખો કર્યાંથી ઘણા ગામના જૈન સંઘને પોતાના મુખના ઉપદેશામૃતનું પાન કરાવ્યું અને છ સાત તે તરફના શેહરોમાં ચોમાસા થવાથી ઘણા જીવોએ ગુરૂની અમૃતવાણીનો ઉત્તમ લાભ મેળવ્યો છે. તથા મારવાડના વચ્ચે આવતા ગામોમાં પણ ચોમાસા કરી ઉપદેશનો તો ' ઝરો ' ચલાવ્યાથી ઘણા અખુજ જીવો પણ સમજદાર બનીને સાચા માર્ગે ચઢી ધર્મનું સેવન કરતા થયા. અનુક્રમે વિહાર કરતા કરતા પુનઃ વાગડ દેશના પલાસવા ગામે આવ્યા ને ૨૧ એકવીશમું ચોમાસું ત્યાંજ થયું. સં. ૧૯૪૬. હવે તિર્થાધિપતિને ભેટવાની પૂર્ણ ઉમેદ અકસ્માતના પેઠે થવાથી ચોમાસું ઉતર્યે થકે સપરિવારે વિહાર કરી શ્રી સિદ્ધાચળજી પ-

હોંચ્યા. દાદાજીને ભેટી ભાવના પૂર્ણ કરી. પાલીતાણામાં આ ૨૨ મું ચોમાસુ થયું. સં. ૧૯૪૭. પાલીતાણાથી વિહારના સમયે વિહાર કરી દાઠા ગામે આવ્યા. સંઘનો સારો ભાવ જાણીને ૨૩ ત્રેવીશમું ચોમાસુ ત્યાં રહ્યા સં. ૧૯૪૮. બાદ ૨૪ ચોવીશમું ચોમાસું લીંબડીમાં સંઘના આગ્રહે થયું. સં ૧૯૪૯

અમદાવાદમાં દિક્ષા મહોત્સવ.

પલાસવાના કોઠારી વાઘજી મૂલજીને જેઠ માસમાં દિક્ષાનું મુહુર્ત્ત હોવાથી ગુરૂવરે લીંબડીથી ઉતાવળે વિહાર કરી અમદાવાદમાં આવ્યા. જેઠ શુદ્ધ ૧૦ ના દિવસે મોટા મહોત્સવ પૂર્વક દિક્ષા આપીને ‘ વીરવિજયજી ’ નામ રાખ્યું. સં. ૧૯૫૦-૫૧-૫૨ એમ ત્રણ સાલના ઉપરા ઉપર અમદાવાદમાં ‘ વિદ્યાશાળામાં ‘ શાહપુરમાં ’ અને જ્યાં બહુ કાર થતો તેવા ‘ હુવારની પોળના ઉપાશ્રયે ’ થયું આ ત્રણે ચોમાસામાં ગુરૂબોધનો ચમત્કાર રાજનગરના રત્નોએ દીઠો. તેઓ પંડિતોને વિષે પ્રધાન શાસ્ત્ર જ્ઞાતા પુરૂષો કરતા જિતવિજયજી મહારાજના સરલ ઉપદેશથી પણ અમદાવાદીઓ વિશેષ રંગાઈ જાય છે, એ થોડા હર્ષની વાત નથી ! આવા ગુરૂઓથી આત્મકલ્યાણના માર્ગ ઉપર જલદી અવાય છે.

એમ ૨૫-૨૬-૨૭ મું ચોમાસુ ધર્મક્રિયામાં ત્રણે સ્થાને વ્યતીત થયાં. ચોમાસુ ઉતરે અમદાવાદથી વિહાર કરીને સં. ૧૯૫૩ માં વીજપુરમાં આવ્યા, ત્યાં આગળ ચોટીલાના રહીશ બાળપ્રજ્ઞચારી કુમારિકા મણીજીદેન ને

ગુરૂવરે વૈશાખ શુદ્ધ ૧૫ ના દિને દિક્ષા આપી. ને માણેકશ્રી નામ પાડ્યું. ૨૯ નું ચાતુર્માસ 'વીજપુર' માં સં. ૧૯૫૩ માં થયું. ઉપધાન, પચરંગીતપ, અને મહોત્સવના મહાન કાર્યોથી ધર્મનો મહિમા વધાર્યો. ત્યાંથી વિહાર કરી ડીસામાં પધાર્યો, અને ૩૦ મું ચોમાસુ સં. ૧૯૫૪ નું ડીસામાં કર્યું. અહિં શ્રાવકોને ચોથાવ્રત અને કેટલાકને જૂદા જૂદા નિયમો કરાવી વર્તનશાળી કર્યા. ૩૧ મું ચોમાસુ વાવ ગામે સં. ૧૯૫૫ માં, અને ૩૨ મું સૂઈ ગામનું સં. ૧૯૫૬ માં થયું. ખેમાસી, દોઢમાસી વિગેરે તપશ્ચા સારી થઈ હતી.

રાધનપુરમાં દિક્ષા અને સંખેશ્વરજીની યાત્રા.

સૂઈ ગામેથી વિહાર કરતા અનુક્રમે રાધનપુર આવ્યા ત્યાં કિડીયાંનગરના શા. ડોસાભાઈ જેઠાને વૈશાખ વદ ૧૧ ના રોજે દિક્ષા આપી. અને ધીરવિજયજી નામ રાખ્યું. આ ૩૩ મું ચાતુર્માસ રાધનપુરમાં થયું, દિક્ષા પ્રસંગે તેમજ પર્યુષણમાં મહોત્સવ, વરઘોડા, અને સ્વામીવત્સલ ઠીક થયા હતા, જ્યાં જાય ત્યાં ધર્મરૂપ જિતવિજયજીની જીતજ થતી સંભળાતી હતી. અને પાપરૂપ મોહની સઘળે હાર થઈ છે. સં. ૧૯૫૭.

ચોમાસુ ઉતરે ગુરૂવર શિષ્યો સહીત વિહાર કરીને શ્રી સંખેશ્વરતિર્થે પધાર્યો, ગઈ ચોવીશીના દામોદર તિર્થ કરના વારે અપાઠીશ્રાવકે ત્રણ ઝિખ ભરાવ્યા તે પૈકિનું આ એક છે, અને વર્તમાન ચોવીશીના બાવીશમા તિર્થ કર શ્રી નેમિનાથજીના ઉપદેશે કારણ પરત્વે બળભદ્રજી

અને કૃષ્ણ વાસુદેવે આ બહુ પ્રાચિન જિનજિન ભુવન-
પતિમાંથી લાવીને આ ક્ષાનિ દુનિયામાં પ્રગટ કર્યું, ને
તદાકાળથી આ મહા પરચા પૂરણહાર પ્રતિમાનાં અધિ-
ષ્ઠાચિક દેવો સંઘનું ચમત્કારિક રીતે રક્ષણ કરે છે. આપણે
ત્યાં સાડીછયાસી હજાર વર્ષથી સંજેશ્વરાપાર્શ્વનાથ પધાર્યા છે.

‘ હુંજેને ઝુંજે ચોથા વ્રતધારીની મોટી સંખ્યા. ’

શ્રી શંખેશ્વરા શ્યામની યાત્રા કરી જિતનો ડંકો
વગાડતા ગુરૂવરો ‘ ડીસા ’ પધાર્યા. ત્યાં ૧૭ છોડનું
ઉંઘાપન (ઉજમણું) બહુ કીમતી કરાવ્યું, આ ૩૪ મુ
ચોમાસું ડીસામાંજ થયું. સં. ૧૯૫૮ ને મહોત્સવ તથા
સ્વામી વત્સલમાં સંઘે દ્રવ્ય પ્રશસ્તપણે વાપર્યું, બાદ
ત્યાંથી ‘ ભાભેર ’ ગામનું ૩૫ મું ચોમાસું સં. ૧૯૫૯
માં થયું. ત્યાં માસક્ષમણાદિ ઉચ્ચ તપ થયો હતો.

ભાભેરથી વિહાર કરી રાધનપુર થઈને શ્રી ‘ શાંતલ-
પુર ’ પધાર્યા. ને ત્યાં નાનાં પ્રકારનાં તપની તપશ્યા ચાહુ
થઈ. તેથી ૩૬ મું ચોમાસું ‘ શાંતલપુર ’ માં કર્યું સં. ૧૯૬૦
અને ઉપદેશની અસર સંઘમાં એવી પેઠી કે એકી સાથે
૨૧ એકવીશ જણે ચોથું વ્રત ગ્રહણ કર્યું. આ શુભ ટા-
કણે દેહરાસરમાં પણ ચારહજાર કોરીની ઉપજ થઈ હતી.
ત્યાંથી વળી ગુરૂ જન્મદેશ તરફ પાઉં પધાર્યા. શાંતલપુરથી
વિહાર કરીને વાગડમાં ‘ ફતેહગઢ ’ આવ્યા ત્યાં ૧૪
ચૌદ જણાએ ચોથુવ્રત ઉચ્ચર્યું. ધર્મોન્નતિ સારી થઈ
હતી, ત્યાંથી વિહાર કરી ૩૭ મું ચોમાસું ‘ આડિસર ’
ગામે કર્યું, અને ત્યાં ભાભેરના વત્તિ શ્રેષ્ઠી બહાદરભાઈએ

ગુરૂવર જિતવિજયજી પાસે શાસ્ત્રનો યોગ્ય અભ્યાસ કર્યો
બાદ જન્મભૂમિમાં દિક્ષા સંબંધી મહોત્સવનો લાભ
મેળવી શ્રી પાલીતાણામાં વયોવૃદ્ધ આચાર્યદેવ વિજય-
સિદ્ધિસૂરિશ્વરજી પાસે દિક્ષા ગ્રહણ કરી. સં. ૧૯૬૧ અહિં
આડિસરમાં ૮ આઠ જણે ચોથુવ્રત ગ્રહણ કર્યું, તપસ્યા
પણ સારી થઈ હતી, જેથી સ્વામીવત્સલાદિ સારા થાય
એ પણ પુણ્યનોજ અંકૂરો ફૂટતો જાણવો. હવે આડિસરથી
વિહાર કરી નિજ પરિવારના સાથે ભીમાસર આવ્યા,
ને ત્યાંથી લાકડિયા ગામે ગુરૂ પધાર્યા ને ત્યાં કેટલાકોને
ચોથાવ્રતની બાધા કરાવી, અને કેટલાકને યોગ્ય યોગ્ય
વ્રત પચ્ચખખાણ કરાવ્યાં. અહીંયાં ગુરૂવર્ય જિતવિજયજી
મહારાજને બહારના સંઘ લોકો વંદનાથે આવ્યાથી
દેવદ્રવ્યમાં અને જીવદયામાં છ હજાર કોરીની લગભગ
ઉપજ થઈ હતી. ૩૮ સું ચોમાસુ લાકડીયામાં સં. ૧૯૬૨
માં કર્યું. પછી વિહાર કરીને ‘ભીમાસર’ પધાર્યા, ત્યાં
માગશર શુદ્ધિ ૧૫ ના દિને ‘ચંદુરા કાનજી નાનચંદને
દિક્ષા આપી’ કાંતિવિજયજી નામ રાખ્યું. અને ‘કુંગ-
રભાઈ કસ્તૂરને પણ આપી’ ને ‘હરખવિજયજી’ નામ
પાડ્યું. સમય થતા કાંતિવિજયનું નામ ‘કનકવિજયજી’
રાખ્યું. જિતવિજયજી મહારાજના બોધની અસર કોઈ
અપૂર્વજ છે !!

ગુરૂપ્રભાવનો આંખેડીમાં ચમત્કાર.

ભીમાસરમાં દિક્ષા મહોત્સવ ઉજવાવીને શ્રીમાન્
ગુરૂવર્ય જિતવિજયજી નવા સાધુ વિગેરેને લઈ વિહાર

કરતા ચોખારી ગામે આવ્યા. ત્યાં દેહેરાસરની ‘પ્રતિષ્ઠા’ ગુરૂ સમક્ષ થઈ અને મૂળનાયકજીના શિરપર મહારાજ શ્રી જિતવિજયજીનો વાસક્ષેપ નાંખાવ્યો. ત્યાંથી વિહાર કરીને, ગુરૂવર સપરિવારે પોતાનુજ જન્મગામ મનફરામાં પધાર્યા. ત્યાં ઘણાં એસવાળ કુટુંબો મિથ્યાત્વમાં ઘેરાઈ જવાથી ધર્મથી ઉતરી જતા દેખીને કેટલાક દિવસ રહીને તેઓને વળી જૈનધર્મમાં સ્થિર કર્યા.

મનફરાથી વિચરતા ગુરૂ આંખેડી ગામે આવ્યા. ત્યાં ઝોટા ગુલાબચંદ નામનો શ્રાવક બંને પગે લાંગઠો અને બે ઘોડી રાખીને દુઃખે ખોડાંગતો એક દિવસ ગુરૂ પાસે પોતાના પગના પૂર્ણ કષ્ટની વાત કરી. જે સાંભળતાંજ ગુરૂવરનું દિલ દયાર્દ્ર થવાથી તુર્તજ જવાબ અવાજ રૂપે આપ્યો. ‘કે હે મહાનુભવ !’ પાંચ ‘નવકારવાળી’ ગણુવા કહ્યું, તે સાંભળતાજ ત્યાં રહેલ નવકારવાળી લઈને ઉભા ઉભા ગણુતો હતો. જ્યાં પૂર્ણ થઈ રહી કે બંને ઘોડી કાખમાંથી એકા એક પડી ગઈ, અને ગુલાબચંદ બંને પગે સાંભે થઈને ગુરૂને વંદન કરવાને ગયો. ઘણા લોકોના વચ્ચે આ અજબ પમાડનાર આ કાળમાં જે કહીએ તો ગુરૂશ્રીના અખંડ બ્રહ્મચર્યના પ્રભાવનો જાણવો.

શ્રી ભદ્રેશ્વરતિર્થની યાત્રા.

આંખેડી તરફથી શ્રી જિતવિજયજી મહારાજ વિચરતા શ્રી અંબર પધાર્યા અહિંના રહિશ વેરા હીરાચંદ પરશોતમને પ્રતિબોધી શ્રી ભદ્રેશ્વરતિર્થનો સંઘ કઢાવ્યો. ગુરૂઓ પણ સપરિવારે સંઘમાં ગયા ને ત્યાં તિર્થપ્રતિ

મહાવીરપ્રભુને લેટયા. અને તે અગાઉના મૂળનાયક શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ હતા. તે મનરંજન શ્યામ બિંબ ભમ-
તિની એક દેવકુલિકા (દહેરી.) માં પધરાવેલ છે. ત્યાં પણ
સ્તુતિ કરીને પ્રમોદ પામ્યા. સં. ૧૯૬૩ માં ૩૯ મું ચો-
માસુ અંજાર શહેરમાં થયું. હવે ચોમાસા બાદ વિહાર
કરીને ‘ રાયણુ ’ ગામે પધાર્યા ને ૪૦ મું ચોમાસુ ત્યાંજ
કયું. સં. ૧૯૬૪ બાદ જિતના ડંકા વગડાવતાં રાયણથી
મુનિ મંડળ ‘ માંડવીબંદર ’ પધાર્યા. કચ્છ દેશોમાં મો-
ટામાં મોટું વેપારનું મથક આ શહેર યા બંદર છે. ઘણા
ભાઈઓ તથા બાઈઓને ચોથા વ્રત પાળવા નિયમ કરાવ્યા.
અને હંસરાજ ગુલાબચંદના બેન ‘ લાલુબહેન ’ તથા
દામજી વચ્છરાજના બેન ‘ પાર્વતી બહેન ’ આ બંને
બ્રહ્મચારી કુમારીકાઓને ચતુર્થવ્રત ઉચ્ચરાવ્યું. ધર્મનો મહિમા
વિશેષ પણે વધારી દેઢ કર્યો. સંઘે સાડ ‘ વિત્ત ’ વાપરી ગુરૂ
ભક્તિ કરી. ૪૧ મું ચોમાસુ માંડવીમાં થયું. સં. ૧૯૬૫

‘ કચ્છ પંચતિર્થની યાત્રાનું ફરસવું. ’

કચ્છના મોટા તિર્થ ભદ્રેશ્વરજીની પંચતિર્થીનો મોટો
ભાગ અબડાસામાં છે. સુથરીગામે ‘ ધૃતકલ્લોલ પાર્શ્વ-
નાથ ’ છે. પ્રતિમા ઘણી ચમત્કારી છે. નળિયા (નલિનપુર.)
ગામના પાંચે દહેરાં દર્શનિક શેત્રુંજય જૂહાર્યા બરાબર
છે. અને રાજધાની શહેર ભુજના દેહેરાં પણ રમણિય છે.
અનુક્રમે યાત્રા કરતાં ભુજમાં પધાર્યા, સંઘે સામૈયું કરી
નગર પ્રવેશ કરાવ્યો. બહુ લાલ જાણી આ ૪૨ મું ચોમાસુ
ભુજશહેરમાં સં. ૧૯૬૬ નું થયું.

જન્મભોમ મનફરામાં પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ.

મનફરામાં પરોણા ખિંખો હતા. દેહેરાસર તૈયાર થયે તેનું શુભ મૂહુર્ત લઈ શ્રીમાન્ જિતવિજયજી મહારાજે પ્રતિષ્ઠા બડા આડંબરથી અઠ્ઠાઈ મહોત્સવાદિ કાર્યો સહિત કરાવી તેથી શાસનની ઉન્નતિ થઈ. પણ સાથે દિન પ્રત્યે ગામની શુભ દશા ઝળકવા લાગી.

**શ્રી વાંઢીઆના દેહેરાનો ગોટાળો વાળેલ વહીવટ.
વહીવટકર્તાને ગુરૂ ઉપદેશની અસર.**

ભૂજનગરથી વિહાર કરતા ક્રમે ગુરૂવર વાંઢિયામાં પધાર્યા, ને સંઘે ચોમાસાની વિનંતિ કર્યાથી આ ૪૩ મું ચોમાસુ વાંઢીઆમાં ધર્મકાર્યોથી દિપ્તવંત થયું. સં. ૧૯૬૭ અત્રેના દેહેરાનો વહીવટ મેતા હીરાચંદ દેવચંદ તેની પેઢી દર પેઢીથી કરતા હતા. તેથી કોઈને સરખો જવાબ નજ આપે. તિબેરી છેક તળીએ ગઈ. તે જોઈને મેતાનાજ હિતરવી પૂછે તો પણ જવાબ રીતસર નહિ, હવે આ ટાંકણે ગુરૂવરે બોધ ચમત્કાર પૂર્વક બતાવ્યાથી ચોપડા પ્રમાણે પોતાના પાસે લેણી રકમ કોરી ૨૪૭૦ હતી તે વ્યાજ સાથે શ્રી સંઘને સોંપી, ધન્ય છે ! આવી નિર્મળ બુદ્ધિ ખીલવીને દેવદ્રવ્યથી મુક્ત થવું !! કઠોર બુદ્ધિના ઉપર પણ પુન્યવંત, બ્રહ્મચારી અને શુભેચ્છક મહાત્માઓની અસર પ્રાયઃતાત્કાલિક પામ થાય છે.

ત્યાંથી ગુરૂશ્રીની આજ્ઞા મેળવીને મુનિશ્રી બુદ્ધિ-વિજયજી તથા ગુજરાતમાંથી મુનિશ્રી કનકવિજયજી શ્રી ભાલેર ગયા. અને ત્યાં પોતાના સંસારી શ્રાતૃ

ત્રિભોવનદાસને તથા તેમની સાથે બીજા બે ભાઈઓને પણ દિક્ષા આપી. ત્રિભુવનદાસનું નામ તિલકવિજયજી રાખીને સદ્ગુરુ શ્રી હીરવિજયજી મહારાજના શિષ્ય કર્યા. આ શુભ ટાંકણે ૧૭ સત્તર નવકારશીના જમણવાર થયા હતા. ને મહોત્સવાદિ સત્કાર્યો હોઈને શાસનની શોભામાં અભિવૃદ્ધિ થઈ હતી.

માંડવીમાં દિક્ષા મહોત્સવાદિ કાર્યો.

વાંઢીયાના ચોમાસા બાદ વિહાર કરી માંડવીબંદર આવ્યા, ત્યાં શ્રેષ્ઠી દામજીભાઈના માતુશ્રી મીઠાબાઈ તથા તેમના પુત્રી પાર્વતીને દિક્ષા આપવાનું મૂહર્ત્ત આપી અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ ચાલુ કરાવ્યો. મહા શુદ્ધિ ૧૦ ના દિક્ષા બંનેને આપી, અનુક્રમે મુક્તિશ્રી અને પ્રધાનશ્રી નામ રાખ્યા. વડી દિક્ષામાં પ્રધાનશ્રીનું નામ ચતુરશ્રી રાખીને સંઘમાં બહેર થયું, આ સમયે ચોથુ વ્રત, વીશસ્થાનકતપ, ને પંચમી તપ વિગેરે ઘણા ભાઈ બહેનો ઉચ્ચર્યા, ત્યાંથી વિહાર કરીને કચ્છ-ખિદડામાં ચોમાસુ ૪૪ મું સં. ૧૯૬૮ માં થયું, ત્યાં સંઘમાં કલેશ હોવાથી દહેરાનું કામ અટકી પડેલું તે સર્વેને સંપ કરાવીને દહેરાનું કામ ચાલુ કરાવ્યું, ત્યાંથી પુનઃ માંડવી પધાર્યા, અને શ્રીયુત શેઠ નાથાભાઈ અને તેમના પત્નિ લક્ષ્મિબાઈ ને ચોથુવ્રત ઉચરાવ્યું. આ સમયે મહોત્સવમાં સમવસરણુ ની આબેહૂબ રચના કરી હતી. શેઠશ્રીએ તથા સંઘે હબરો કેરી ખર્ચી હતી. આ સર્વે સંઘની ફરજ અને ભક્તિ પ્રકાશી નીકળ્યા હતા, તે પણ

પ્રભાવશાળી પુરૂષોના પૂન્યનો અંકૂરો પ્રગટ થયાનું જાણવું. ત્યાંથી વિચરતા ભદ્રેશ્વર તિર્થે આવી તિર્થપતિ શાશન સ્વામીને ભાવથી ભેટીને આત્મ નિર્મળ કરતા હતા. ગુરૂવર્ચ મુંદ્રા થઈને ભદ્રેશ્વર આવેલા હતા, કેમકે ૪૫ મું ચોમાસુ સં. ૧૯૬૯ નું મુંદ્રા શહેરમાં થયું હતું બાદ અંજાર પધાર્યા, ત્યાં કેટલાક ભાઈજીનેનો ચોસઠ પ્રહરના પોસહ કરાવ્યા, ત્યાંથી પલાંસવા આવ્યા, અહિં પાંચ જણને ચતુર્થવ્રત ઉચરાવ્યું, અને ત્યાંથી વિહાર કરીને ગુરૂમહારાજ નિતવિજયજી સપરિવારે કૃત્તેગઢ પધારીને સ્થિરતા કરી, ને ૪૬-૪૭ ને ૪૮ નું એટલે સં. ૧૯૭૦-૭૧-૭૨ ના એમ ત્રણ ચોમાસાં ઉપરા ઉપરી થયા, તેમાં ઘણા ધર્મકાર્ય થયાથી શાશનની ઉન્નતિ સારી થઈ, વળી ગઢેચા દીપચંદ ટોકરશીએ ઉપધાન વહેવરાવ્યા તથા ગુરૂના સચોટ ઉપદેશથી શ્રી સિદ્ધાચલજી નો સંઘ બડા આડંબરથી કાઢ્યો, ને સંઘને યાત્રા કરાવી.

લીમાસરમાં દિક્ષા.

શ્રીમતિ વેળુબાઈ નામે ગઢેચા ભગવાન સંઘજીના સુપુત્રીને સં. ૧૯૭૩ ના માહ શુદ્ધિ ૧૩ ના દિને મહોત્સવ પૂર્વક વરઘોડાને સ્વામીવત્સલાદિ કાર્યો સહિત ધામધુમથી દિક્ષા આપીને વિવેકશ્રી નામ રાખ્યું, ત્યાંથી વિહાર કરીને ફેર કૃત્તેગઢ પધાર્યા, શ્રીમાન નિતવિજયજી મહારાજનું શરીરબળ બહુ અટકી પડીને મંદ ગતિએ હોવાથી ૪૯-૫૦ ના એટલે સં. ૧૯૭૩-૭૪ ના ચોમાસા કૃત્તેગઢમાં થયા, ગુરૂની મંદ શક્તિ દેખીને

પલાસવા સંઘ તરફથી ઘણા ભાઈઓ બાઈઓ ગુરૂવરને પલાસવા તેડી જવાને આગ્રહ-વિનંતી કરી, તેથી વિહાર કરીને ધીમે ધીમે પલાસવા જઈ પહોંચ્યા. ૫૧ મું ચોમાસુ શાંતિપૂર્વક સંઘ ભક્તિ વચ્ચે પૂર્ણ કર્યું સં. ૧૯૭૫

દેવીને દરવર્ષે ધરાતો જીવવધ બંધ કરાવ્યો.

પલાસવાથી મંદ મંદ વિહાર કરીને બહુ લાલનું કારણ સમજીને શ્રી જિતવિજયજી મહારાજ મનકરા ગામે આવ્યા. ત્યાં દેવીના મંદિરમાં બે મોટા જીવને દરવર્ષે મારી નાંખીને-વધ કરીને દેવીને ભોગ આપતા હતા. તે અટકાવવાને અવસર પામીને બ્રહ્મચર્યાના પૂર્ણ તેજથી, ત્યાંના દરબાર પીરશ્રીજી સાહેબ ને પ્રતિબોધ્યા જેનાથી રંગાઈને દરબાર મજકુરે હવેથી જીવવધ કરવામાં નહિ આવે. જેનું કાયમ માટે અભય વચન છે. અને અત્યારે પણ આ બંને જીવોને અભય કરી છોડી દેવામાં આવે છે. આવા ગુરૂ હોયતોજ અર્ધદંધ થયેલા સમર્થ પુરૂષોને સમજાવી શકાય છે.

કિડિયાનગરના દહેરાનો પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ.

૨૭ હજાર કોરીની સંઘને ઉપજ.

મનકરાથી વિચરી ગુરૂવર પલાસવા પધાર્યા. ત્યાં શ્રી કિડિયા નગરનો સંઘ ગુરૂને પ્રતિષ્ઠામાં ભાગ લેવાને તેડવા આવ્યાથી સપરિવારે જિતવિજયજી મહારાજ કિડિયાનગર પધાર્યા. સં. ૧૯૭૬ ના જેઠ સુદ ૬ ના નિર્વિધને પ્રતિષ્ઠા પૂર્ણ હોઈ મૂળનાયક પ્રભુના મનોહર ણિબને પધરાવ્યા. શાન્તિરનાત્ર

સ્વામિવત્સલ, વિગેરે સારાં થયાં. ત્યાંના વોરા શ્રેષ્ઠી હરચંદ ડામરે ગુરૂમહારાજને પોતાને ઘેર પગલાં કરાવી ૧૦૦૦ એક હજાર કોરી કેશરાદિ ખાતામાં આપી. ત્યાંથી વિહાર કરીને પૂનઃ પલાસવે પધાર્યા.

પલાસવામાં ૪ ચાર ચોમાસા.

હવે તદ્દન શારિરીક સ્થિતિ ઘણીજ મંદશક્તિવાળી થઈ ગઈ, છતાં થોડા થોડા વિહારની ઇચ્છા કરે છે. આનુ નામ ૯ કલ્પિ વિહારક સાચા સાધુ ! માંદગીને બિછાને છતાં મનોબળ કેટલું બધુ પવિત્ર ક્રિયાચારી ! આવા સંત-સાધુ મહાત્માઓના ઉપદેશની અસર પાંચમા આરાના છેડા સૂધી સદ્ગતિને આપનાર છે. એ જ્ઞાની વચન છે. ઉપાશ્રય-માંજ પરિવર્તન કરીને પણ નવકલ્પિ વિહારનું નામ સાચવ્યું છે. વળી ઉમ્મરે પાકાવૃદ્ધને શરિર ચાલે તેમ નહોતું. તેથી સંઘે ગુરૂભક્તિ નિમિત્તે પોતાને આંગણે પર-પૃ-પૃ ને 'પપ નું' એટલે સં. ૧૯૭૬. ૭૭. ૭૮. ને સં. ૧૯૭૯ એમ એકસાથે ચોમાસા કરાવ્યા. પણ શક્તિહિન બનતા ગયા. તોપણ આવશ્યક ક્રિયા છેલ્લે સૂધી જાળવી છે. આ વર્ષોમાં માસક્ષમણાદિ ઉચ્ચ તપ, ચતુર્વિધ સંઘમાં સારો થયો હતો. અને સંઘે ગુરૂપાસે 'પંચમઅંગ.' એવું ભગ-વતિસૂત્ર વંચાવ્યું. તથા સંઘે ઉપધ્યાન વહન કરાવ્યા. વળી ફતેહગઢનો તથા ભુજનગરનો સંઘ ગુરૂશ્રીના વંદ-નાથે આવ્યો હતો. જેથી સ્વામિવત્સલાદી કાર્યો પૂર્વક દહેરામાં નિત્ય નવિન પૂજા અને આંગી થતા હતા, દેવ-દ્રવ્યાદિ ક્ષેત્રે સારી ઉપજ થઈ અને પ્રશસ્તપણે શાશનો-ન્નતિ થઈ હતી.

પ્રકરણ ૮ મું.

શ્રી જિતવિજયજી ગુરૂની માંદગી. સંઘલોકોનું દર્શનાર્થે આવવું.

સં. ૧૬૭૬ ના શ્રાવણ માસથી મહારાજશ્રી જિત-
વિજયજી ગુરૂવરને માંદગી વધવા લાગી. કાળ વિકાળ
નજીક હતો. પરંતુ તે કાળની પરવારજ ન હતી. પોતાના
પાસે શિષ્ય પ્રશિષ્યો અને શિષ્યાઓની હાજરી સારી હતી.
માંદગી દિન પ્રત્યે વૃદ્ધિ પામતી હોવાથી ગામના જાગી-
રદાર દરબાર વાઘેલા રાણાશ્રી મેઘરાજજી, પાટવી કુમાર
જીવજી ત્રિંદુજી તથા મુખ્ય કારભારી રામચંદ્રભાઈ વિગેરે
ગુરૂશ્રીને વંદન કરવાને આવતા, સાજા થયેલ આજ્ઞારીના
પેઠે ધીમે ધીમે ઘણા સરસ બોધ પમાડ્યો. રાજવંશીઓ
આ ઉપદેશથી ચકિત થઈ ગયા, અશાક વદ ૧ થી મહા-
રાજની માંદગીના વધારે સમાચાર ફેલાતાં આસપાસના
ગામોના ઘણા જૈન જૈનેતરો ગુરૂવંદનાર્થે આવતા હતા.
જેથી પલાસવામાં મોટા તહેવારોની પેઠે દિવસો શાસન
અને આત્મહિતમાં પસાર થતા હતા.

બારમાસ પર્યંત એકંદર માંદગી લોગવાઈ, પણ પો-
તાના તપરૂપ ઔષધથી શાતાપણે લોગવાણી. જેથી
આવનારાઓને સારી રીતે બોધ આપી શકતા હતા. જેઓ
હમેશાં એકાસણાં, એક મહિનામાં છ ઉપવાસ અને છઠ્ઠ
અઠ્ઠમાદિ તપસ્યા કાયમની હતી. વૃદ્ધાવસ્થામાં, તેમાં પણ

વગર દવાએ માંદગીના ણિછાને રહ્યા થકા તપસ્યા તો
ચાલુજ રાખી એ શુદ્ધ શિયલનો પ્રભાવ ! !

અંતસમય, પોતાના સમક્ષ થયેલું પુણ્ય

અશાડ વદિ ૫ ના પલાસવાના મે. દિવાન સાહેબ
રા. રા. રામચંદ્રભાઈએ ઉપાશ્રયે આવી ગુરુંનેજ શાતા પૂછી,
વંદન કરીને બેઠા તો તેમને પૂર્વની પેઠે હિતબોધ આપ્યો.
અશાડ વદ ૬ ના ચડતે પ્રહરે ધર્મ સાંભળવાની ઇચ્છા
થવાથી પોતાના પરિવારે તથા સંઘે, અને હાજર રહેલા-
ઓએ શ્રીમન્મહા મુનિવર જિતવિજયજી દાદાને સંભળાવ્યું
કે હે ઉપકારી, તરણ તારણ શુદ્ધ પંચમહાવ્રતધારી ગુરૂ!
અત્રે હાજર રહેલા આપશ્રીના પરિવાર તરફથી ૪૨૫
સવાચારસો ઉપવાસ, ૧૨૫ એકાસણા સ્થાનિક સંઘ અને
યાત્રુ તરફથી ઉપવાસ, ૮૦૦ પૌષઘ, ૧૧૧ સામાયિક
૭૦૦૦ આચારમ્લતપ, ૧૨૫ તથા ૩૦૭૫ એકાસણા.
અને રોકડા ૫૦૦૦ શુભ માર્ગે વાપરવા છે. સર્વ સાંભ-
ળીને ગુરૂવરે અનુમોદના કરી.

શ્રી કચ્છ-વાગડ ઉદ્ધારક, મહા ઉપકારી જૈનગુરૂ
દાદા જિતવિજયજીએ વિક્રમ સં. ૧૯૮૦ ના

અશાડ વદ ૬ ના કરેલો સ્વર્ગવાસ.

ધર્મ સાંભળીને પોતાના શિષ્ય શ્રી હીરવિજયજી
આદિ તથા સાધ્વિજી આણંદશ્રીજી વિગેરે હાજર રહેલા-
ઓને બોધ વચન વડે ક્ષમાવ્યા. હવે અષ્ટ ગુણે શોભિતા
એવા ‘સિદ્ધ ભગવાન’ તું સમરણ કરતાં સમાધિપૂર્વક
સ્વર્ગે સિધાવ્યા. સકલ સંઘમાં આપણા સંવેગી ગિતાર્થ

મુનિમંડળમાંથી આ ‘અમૂલ્ય રત્ન’ ગયું. પણ કચ્છ-
વાગડનો ‘કોહીનુર’ હીરો ગયો !!

શ્રી સંઘે કરેલો અગ્નિ સંસ્કાર અને છેલ્લા
ધર્મકાર્ય.

દિલગિરી ચેહેરે સંઘે એક ઉત્તમ શિખિકા (પાલખી)
ખનાવી તેમાં ગુરૂ દાદા જિતવિજયજીના મૃત દેહને પધ-
રાવી ઢાલ વગડાવતા રૂપા નાણાં, ત્રાંબા નાણાં, તથા બદામ
પ્રમુખથી મિશ્રીત ધાન્ય ઉછાળ્યું. આ સમયે પણ દર્શ-
નિકોથી રસ્તા સાંકડા બન્યા હતા. સ્મશાન ભુમિમાં નિ-
ર્ણય કરેલ જગ્યાએ ‘ચિતા’ રચી. અને ‘જય જય
નંદા અને જય જય ભદ્રા’ ના મોટા ઘોષ વડે અગ્નિ
પ્રગટ કર્યો. દાદા શ્રી જિતવિજયજીના દેહને ફક્ત અંદન
કાષ્ટથી બાળવામાં આવ્યું. આજે પલાસવામાં હડતાળ પેઠે
‘પાખી’ પાળવામાં આવી હતી. તેમના પાછળ સંઘે
અવસર આવ્યે થકે અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ કર્યો. ઇત્યાદિ.

કિમ્બહુના !

ગુરૂવરના કાળધર્મના સમાચાર વિજળીના પેઠે
ફેલાતા ઘણા ગામોના ‘તાર અને કાગળો’ આવતા સંઘે
સખેદ જવાબ હર્ષ ધારણ કરીને વાળ્યા હતા. ઘણા શહેર
ગામો પાટણ, રાધનપુર, અમદાવાદ, માંડવી બંદર, તથા
તુંબડી અને ટાણા વિગેરે ગામમાં અઠ્ઠાઈ મહોત્સવો થયા.
અને સંખ્યાબંધ ગામે દહેરામાં પ્રભુને આંગી તથા તેના
પાસે પૂજા લણાવવામાં આવી હતી. દાદા જિતવિજયજી
જીતનું નગારૂં વગાડી વગડાવીને વિમાનની જીત મેળવી ગયા.

દાદા જિતવિજયજીના પરિવારમાં સાધુ સાધ્વીની સંખ્યા ઠીક છે. અને ક્રિયાપાત્ર છે. તેમના પટોધર મુખ્ય શિષ્ય ‘શ્રી હીરવિજયજી’ અગ્રગણ્ય છે. તેમના મુખ્ય શિષ્ય શ્રીમાન્ બુદ્ધિવિજયજી અને ભ્રાતા પન્થાસ તિલકવિજયજી ગણિ છે જેઓ આમાનું આમ વિચરતા રહે છે. અને દાદા ગુરૂને પગલે ચાલી ભવ્યજીવોને સદ્વર્તનમાં જલદીથી લાવે તેવો ઉપદેશ આપી રહ્યા છે. દાદાના એક પ્રશિષ્ય ૫૦ કનકવિજયજી ગણિ છે. જેઓ સં. ૧૯૮૮ માં આચાર્યપદને પ્રાપ્ત થયા છે.

પ્રકરણ ૯ મું.

રચયિતા—મુનિ જીવનવિજય.

શ્રીમન્મહા મુનિરાજ શ્રી બુદ્ધિવિજયજી તથા શ્રીમાન્ પન્થાસજી તિલકવિજયજી ગણિનું જીવનવૃત્તાંત.

જન્મ ભુમિ.

આ આપણા જીવન વૃત્તાંતના નાયક મહા મુનિવરો, જૈન ભારત ભૂષણિયે, ઉચ્ચ કોટીમાં ગણાયેલા શુદ્ધ પન્થાચારી મુનિમહારાજ શ્રી જિતવિજયજી મહારાજના ખાસ ‘પ્રશિષ્યો’ છે. એટલેદાદા જિતવિજયજીના મુખ્ય પ્રધાન શિષ્ય શ્રી હીરવિજયજી મહારાજના મુખ્ય ‘શિષ્યરત્નો’ છે. બનાસ કાંઠા એજન્સીમાં આવેલ ભાભેર નામના

ગામે વીસાશ્રીમાલી જ્ઞાતિમાં રોલિયા માનચંદ ચંદ્ર-
ભાણુના સુપત્નિ જાણે જડાવ દાગીનાની પેટી હોયનિ શું !
એવા જડાવખાઈની કુક્ષિમાં જેમ છીપમાં મોતી પાકે
તેમ આ ખંને રત્નો તૈયાર થઈને ઉચ્ચ વૈરાગ્યને ધારણ
કરી, સંસારના મોહને ચુર્ણ કર્યો. શ્રેષ્ઠી માનચંદ રોલિયા
અને જડાવખાઈ તે આપણા જીવન વૃતાંતમાં ઉપર જણા-
વેલ નામ ધારી ‘ગુરૂવર્યો’ ના પિતામાતા થાય છે. મોટા
પુત્ર ત્રીભોવનદાસ (ભાવિ તિલકવિજયજી) નો જન્મ
સં. ૧૯૩૮માં થયો. અને બીજા પુત્રનો જન્મ સં. ૧૯૪૦માં
થયો. તેનું બાહાદરભાઈ નામ પાડ્યું. (ભાવિ બુદ્ધિ-
વિજયજી) આ ખંને ભાઈઓ અનુક્રમે ભણવાની ઉમ્મરે
પહોંચ્યા. માબાપે ખંને પુત્રોને ગામઠી નિશાળમાં ભણવા
મોકલ્યા. ત્યાં ગુજરાતી પાંચ પાંચ ચોપડીના અભ્યાસ સુધી
ભણ્યા. હિસાબ નામું વિગેરે વિષયો સારા હોવાથી નિશા-
ળેથી ઉઠીને પોતાની દુકાન ઉપર જોડાયા. પ્રમાણિકપણે
નીતિથીજ દ્રવ્યોપાર્જન કરવાની બુદ્ધિ જાગૃત થઈ અને
ધાર્મિકબોધ પણ અસરકારક અભ્યાસના પ્રમાણમાં થયો
હતો. ત્રીભોવનદાસને બાહરભાઈ કરતાં બહુ અસુરે (મોડે)
ધર્મભાવના પરિણમી હતી. પરંતુ વૈરાગ્યવંત જીવ હતા.

ભાભેરમાં દિક્ષા કારણે મહોત્સવ.

થયેલ ધામધૂમનું વર્ણન.

જ્યાં સંસારની વાસના ઉડી ગઈ છે, એવા આત્માઓ
જોગવાઈ મળતાંજ સહેલાઈથી અને જલ્દિ કાર્ય સિદ્ધ
કરે છે. ભાભેરમાં રોલિયા કુટુંબજ બહોળું ઠીક ઠીક

સારી રીતે સુખી અને ધર્મચૂસ્ત છે. તેમાં નાનાભાઈ બાદરને પ્રવૃજ્યા ગ્રહણ કરવાની ઈચ્છા માળાપને જણાવી, માળાપ વિગેરે સંબંધીઓએ સંસારમાં રહીને આત્મ કલ્યાણ કરવાને કહ્યું, પરંતુ પૂર્વે આરાધેલ વ્રતનો ઉદ્ધય થવાથી કોઈ રોકી શકે તેમ ન રહ્યું. પુત્રની અડગ શ્રદ્ધા જોઈને પોતાના આમમાં અઠ્ઠાઈ મહોત્સવાદિ શાશન શોભનિક કાર્યો કરતા થકા એક મહિના સૂધી પ્રાહુણા પેઠે રાખી ભક્તિ કરી, પુત્ર વાત્સલ્યતા ખતાવી, ધન્ય છે એવા સંબંધી વર્ગ સાથે માળાપને !!

બાદરભાઈ ભાભેરથી પાલીતાણા આવી, તિર્થપતિ દાદાને ભાવથી ભેટી શેવા પૂજા કરી, તિર્થરાજની આનંદ પૂર્વક યાત્રા કરી, ગામમાં મુનિમહારાજ શ્રી મણીવિજયજી દાદાના શિષ્ય વયોવૃદ્ધ અને ચારિત્રપાત્ર શ્રીમાન પન્યાસ 'સિદ્ધિવિજયજી ગણિ' ચોમાસુ રહેવા પધાર્યા હતા, તેમના પાસે લીધેલા શુભ મૂહુર્ત સં. ૧૯૬૧.

દિક્ષા પ્રસંગ પાલીતાણામાં.

અંજળની વાત મોટી છે, દિક્ષાની ધામધુમ જન્મભૂમિમાં થઈ, ત્યારે મહાદેવી દિક્ષાકુમારી તિર્થાધિરાજમાં હોવાથી બાદરભાઈ તેના પાછળ આવ્યા. અને જેષ્ઠશુકલ દશમિ ના ચડતે પ્રહરે પ. શ્રી સિદ્ધિવિજયજીએ ક્રિયા કરાવી સંઘ સમુદાય વચ્ચે દિક્ષા અર્પી. અને ભુદ્ધિવિજયજી નામ રાખીને દાદાશ્રી જિતવિજયજીના મુખ્ય પટધર અને અગ્રગણ્ય શ્રી 'હીરવિજયજી' મહારાજના શિષ્ય પહેલા તરિકે જાહેર કર્યા. **इति लघुदिक्षा.**

શાન્તમૂર્તિ ૫૦ શ્રી સિદ્ધિવિજયજી મહારાજ પાસે રહ્યાને માંડલી (માંડલિયા) યોગ વહન કર્યો. બાદ અષાઠ શુદ્ધી ૧ ના દિવસે ધામધૂમથી વડીદિક્ષા આપવામાં આવી. ૧ હું ચોમાસુ પાલીતાણા એટલે શ્રી સિદ્ધાચજી સાં ઉપરોક્ત ગુરૂ સાથે થયું.

દાદા ગુરૂ જિતવિજયજીને ભેટવાનો અભિલાષ.

ચોમાસુ ઉતરે પાલીતાણાથી વિહાર કર્યો, અને દાદા ગુરૂ કચ્છમાં હોવાથી સિદ્ધા કચ્છમાં આવીને જ્યાં દાદા ખિરાજે છે તે ગામ અંનરમાં બુદ્ધિવિજયજી આવ્યા, અને દાદાને ખેવાર ખમાવી શાતા પૂછી. બુદ્ધિવિજયજીને દેખી દાદા પ્રમોદ પામ્યા, અને પોતાના પાસે રહેવા જણાવ્યું. દાદા ગુરૂ અને પ્રશિષ્યનો સુખ રૂપ ભેટો થયો. શિષ્ય અભિલાષ કામઘટ જેવો છે. ૨ જી ચોમાસુ અંનરમાં દાદા ગુરૂ સાથે સં. ૧૯૬૨ માં કર્યું. ૩-૪ ત્રીજી ચોથું ચોમાસુ માંડવીખંદર સં. ૧૯૬૩-૬૪ માં પણ વડગુરૂ સાથેજ થયું. ૫ મું ચોમાસુ અમદાવાદમાં મુનિવર્ય શ્રી મેઘવિજયજી મહારાજ સાથે થયું, અને ગુરૂ દાદા સાથે ૬ હું ચોમાસુ વાંઢિયામાં સં. ૧૯૬૬ માં કર્યું.

પૂર્વે આરાધેલનું ઉદયમાં

રોલિયા ત્રીભુવનદાસને દિક્ષા સમય

મુનિરાજ શ્રી બુદ્ધિવિજયજીનું ભાભેરમાં પધારવું.

વાંઢિયાનું ચોમાસુ પૂર્ણ કરી, દાદા ગુરૂની આજ્ઞા પામીને મુનિરાજ શ્રી બુદ્ધિવિજયજી મહારાજે દિક્ષા લીધા

પછી જન્મનગરમાં પહેલ વહેલુ પધારતું થવાથી સંઘે ભભકાખંધ સામૈયુ કરી નગર પ્રવેશ કરાવ્યો. મુનિરાજે ભવનિસ્તારિણી દેશના દીધી. એકઠા થયેલ સેંકડો મનુષ્યો પ્રભાવના લઈ સ્વસ્થાને ગયા. હવે ત્રીભોવનદાસને ધાર્મિક અભ્યાસ ઠીક ઠીક થવાથી એકંદરે તેની સારી અસર થઈ હતી. સંસાર ઉપરનો મોહ તદ્દન નષ્ટ થયો. તેથી દેશ વિરતીત્વના નિયમો હૃદય પર લઈને દિક્ષા સમયની રાહ હતી. જાણે ભવદેવ ભાવદેવની પેઠે વર્તન કરવાનું બન્યું હોયનિ શું ! તેમ આ બંને બ્રાતાઓ રોલિયાના મોટા કુટુંબ વચ્ચે રાજીપો મેળવી આવેલ મૂહુર્ત સં. ૧૯૬૭ માં ભાલેરમાંજ દિક્ષા મહોત્સવ આદર્યો. અને સ્વામી-વત્સળો, વરઘોડા-ફૂલેકાં પણ પ્રશંશનિય પણે ચડયા હતા. વિત્ત ઠીક ખર્ચાયું હતું ‘ વૈશાખ શુદ્ધિ ૬ ’ દિવસે ત્રિભુવનદાસને દિક્ષા બડા આડંબરે આપીને તેમનું નામ ‘ તિલકવિજયજી ’ પાડીને ગુરૂવર્ય હીરવિજયજીના ‘ શિષ્ય ’ અને પોતાના ગુરૂભાઈ પણે જાહેર કર્યા. અને શ્રી સંઘે તથા શ્રી બુદ્ધિવિજયજી મહારાજે વાસક્ષેપ નાંખ્યો અને ૭ મું ચોમાસુ ભાલેરમાં શ્રી સંઘના આગ્રહથી સં. ૧૯૬૭ નું ચોમાસું ત્યાંજ થયું.

(વિહાર અને ચોમાસા)

હવે બંને ગુરૂ બ્રાતા ભાલેરથી વિહાર કરીને ‘ શ્રી છાણી ’ ગામે પહોંચ્યા. ત્યાં વડીલ શાંતભૂતિ સંઘાડાના મુખ્ય શ્રીમાન્ સિદ્ધિવિજયજી બિરાજતા હતા. તેઓને વંદન કરીને તેમના પાસે રહ્યા. અને સં. ૧૯૬૮ ના માહ

શુદ્ધિ પ ના તિલકવિજયજીને શ્રીમાન્ ૫૦ સિદ્ધિવિજયજી દાદાએ ‘ વડી દિક્ષા ’ આપી. છાણીમાં ૮ મું ચોમાસુ સં. ૧૯૬૮ માં થયું.

હવે બુદ્ધિવિજયજી પોતાના સાથેજ ગુરુભાઈ તિલક-વિજયજીને દિક્ષા દીધા પછીથી વિહાર કરાવે છે. છાણીથી વિહાર કરીને આબુતિર્થની યાત્રા કરી મેહેસાણા આવ્યા. ત્યાં શ્રીમાન્ મરહુમ શેઠ વેણીચંદ સુરચંદે સ્થાપન કરેલ પાઠશાળામાં કેટલોક વખત રહીને સંસ્કૃત ભાગધિનો ઉંચો અભ્યાસ તથા કાવ્યછંદને વ્યાકરણાદિનો શાસ્ત્રાભ્યાસ કર્યો. ૯ મું ચોમાસુ સં. ૧૯૬૯ નું મેસાણું થયું. ત્યાંથી વિહાર કરીને મું બુદ્ધિવિજયજી વિગેરે ‘ સાણુંદ ’ માં આવ્યા. ત્યાં પન્યાસ મેઘવિજયજી ગણી હોવાથી તેઓના પાસે રહ્યા. તેથી ૧૦ મું ચોમાસુ સં. ૧૯૭૦ માં સાણુંદ થયું. ચોમાસુ ઉતરે વિહાર કરીને વીરમગામ પધાર્યા. પંડિતની ભેગ-વાઈ હોવાથી કાવ્યાદિના અભ્યાસ માટે તથા સંઘ આગે-વાનોની ચોમાસા માટેની વિનતીનો સ્વીકાર કરી ૧૧ મું ચોમાસુ વીરમગામે સં. ૧૯૭૧ માં થયું. ત્યાંથી વિહાર કરીને મેવાડની રાજધાની શહેર ઉદયપુર આવ્યા. અહિં ૫૦ કુસુદ્ધિવિજયજી ગણિ તથા શ્રી વિજયસાગરજી મહારાજ હોવાથી દુધમાં સાકર ભળ્યાની પેઠે મેળ હોવાથી ચો-માસુ ૧૨ મું ઉદયપુરમાં સં. ૧૯૭૨ નું થયું. ઉદયપુરથી સર્વે મુનિમંડલ વિહાર કરતા કરતા પાલનપુર પહોંચ્યા. સંઘે સામૈયું કર્યું ને પુર પ્રવેશ કરાવ્યો. ચોમાસી વ્યા-ખ્યાનમાં શ્રોતાઓની મેદની ભરાતી હતી, ગામનાં છેડે

આવેલ કમાલપરામાં વસ્તી તથા ઘરો અને ઉપાગ્રયની સારી જોગવાઈ હોવાથી પર્યુષણ પર્વમાં ત્યાંના શેઠીયાઓના આગ્રહે શ્રી પન્થાસજીએ શ્રી બુદ્ધિવિજયજી વિગેરેને મોકલ્યા. બુદ્ધિવિજયજીના વ્યાખ્યાનમાં તપશ્ચર્યાનો વિષય ઠીક ચર્ચાતો હોવાથી તે તરફના સંઘલોક ખડું હર્ષિત થયા. અને ૧૩ મું ચોમાસુ સં. ૧૯૭૩ માં ત્યાંજ થયું. બાદ વિહાર કરીને ગઢ ગામે આવ્યા. ત્યાં પં. શ્રી રંગવિજયજી ગણિ હતા. તેમના પાસે લાભનું કારણ જાણીને ભદ્રક અને બાળ પ્રહાર્યારી શ્રી બુદ્ધિવિજયજી વિગેરે રહ્યા.

‘ શ્રી ગઢમાં ઉઘાપન મહોત્સવ ’

શ્રીમાન પં. રંગવિજયજીના આદેશથી શ્રી બુદ્ધિવિજયજી પણ વ્યાખ્યાન વાંચતા હતા. તેમાં દાદા ગુરૂની પેઠે તપ મહિમાને વિશેષ જોર આપતા હોવાથી સંઘને પ્રીય થઈ પડ્યા હતા. તે અસરથી શા. લલ્લુભાઈ હરીચંદ તરફથી ‘ પાંચ છોડનું ’ પૂર સામગ્રીથી ‘ ઉજમણું ’ અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ પૂર્વક થયું તેમાં દર્શનિક યાત્રુની સંખ્યા સારી જામી હતી. તેથી દહેરાસરમાં ચાર હજાર રૂ. ની ઉપજ થઈ હતી. રસોડું આઠ દિવસ ખુલ્લું કરાવ્યું, સ્વામીવત્સળ વરઘોડા વિગેરે મહોત્સવ ખર્ચમાં દસ હજાર નો ખર્ચ થયો હતો.

‘ ધર્મના પ્રતાપનો પ્રભાવ જૂઓ ! ’

આ સમયે ગઢ ગામના કોઈ પાપ રાશીના ઉદયે ‘ પ્લેગ ’ ભયંકર ફાટી નીકળ્યો. ઘણી વસ્તી બહાર

નીકળી ગઇ. પરંતુ જૈન કેમ બિલકલ બહાર નીકળી જ નહિં : સંઘે આયંબિલ તપ શરૂ કર્યો. અને ‘ ભગવતિ સૂત્ર ’ (પંચમાંગ.) વાંચવું શરૂ કર્યું. તેથી સંઘમાં બહુ સારી શાંતિ રહી હતી. દેવગુરૂ ને ધર્મના પ્રતાપનો પ્રભાવ કળ દાતા છે. ૧૪ મું ચોમાસુ ગઢમાં સં. ૧૯૭૪ માં કર્યું.

હવે ચોમાસુ પૂર્ણ કરી બંને ગુરૂ બ્રાતા શ્રી રંગ-વિજયજી પન્થાસની સાથે વિચરીને ‘ મેતા ’ ગામે આવ્યા. ક્રૂત ૪૦ ચાલીશજ ઘરની થોડી વસ્તી પણ ધર્મ પ્રત્યે બહુ સારો રાગ હતો. તેથી ત્યાં રહ્યા. ધાર્મિક અભ્યાસ માટે એક ‘ પાઠશાળા ’ ખુલ્લી મૂકાવી. તથા ચોમાસાના અંતે ‘ ઉપધાન ’ તપ ગુરૂવર્યોએ વહેવરાવ્યો. સંઘે રૂ. પાંચ હજાર ખરચ્યા. માળ વિગેરેના કાર્ય ઉકેલાવીને ગુરૂવર્યોએ વિહાર કર્યો. એટલે ૧૫ મું ચોમાસું મેતા ગામનું સં. ૧૯૭૫ માં બાણવું. અનુક્રમે ભાભેર માં ગુરૂવરો પધાર્યા. સંઘે સામૈયું શોભાયુક્ત કર્યું. સંઘના આગ્રહે ચોમાસુ રહ્યા. વ્યાખ્યાન, પચ્ચખખાણનો લાભ સંઘને કર્મ પાતળા કરનારો હતો. ગુરૂઓના માનમાં મહોત્સવ, સ્વામીવત્સલ, તપશ્ચર્યા ને વાણી-પ્રભાવના સંઘે સારી રીતે કરી ગુરૂભક્તિ બતાવી. એમ ૧૬ મું ચોમાસુ ભાભેરમાં સં. ૧૯૭૬ માં થયું.

ભાભેરથી વિહાર કરીને મોરવાડા પધાર્યા. સંઘની વિનંતીથી ત્યાં રહીને ૧૭ મું ચોમાસુ કર્યું. સં. ૧૯૭૭ ત્યાંથી વિહાર કરીને જામનગરમાં પધાર્યા. સંઘના આગ્રહે મુનિ કીર્તિવિજયજીની સાથે ચોમાસુ રહ્યા. શાસન પ્રભા-

વના સારી થઈ. એમ ૧૮ મું ચોમાસુ જામનગર સંવત ૧૯૭૮ નું થયું.

શ્રી સિદ્ધાચળની નવાણું યાત્રા.

જામનગરથી વિચરતા વિચરતા પાલીતાણામાં પહોંચ્યા. અને ભાવવૃદ્ધિ થવાથી તિર્થાધિરાજ શ્રી સિદ્ધાચળની નવાણું યાત્રા કરી. બાદ ટાણા ગામના સંઘની વિનંતીથી ટાણા પધાર્યા, અને ત્યાં ચોમાસુ રહ્યા. તેમાં સારી તપશ્ચ્યા, સ્વામિવાત્સલ્ય, પૂજા, પ્રભાવના વિગેરે કાર્યો થયા. એમ ૧૯ મું ચોમાસુ ટાણામાં સં. ૧૯૭૯ નું થયું. હવે ટાણાથી વિહાર કરીને પાલીતાણે આવી દાદાજી આદિશ્વર ભગવાનને ભેટી થોડાજ દિવસમાં વિહાર કર્યો અનુક્રમે માંડળમાં આવ્યા, ને ત્યાં સ્થિરતા કરી. ચોમાસામાં વ્રત, તપ, પૂજા, પ્રભાવના સારા થયા. એમ ૨૦ મું ચોમાસુ માંડળ સં. ૧૯૮૦ નું થયું.

ટાકરવાડાનો સંઘ ધર્મે દૃઢ થયો.

દિક્ષા મહોત્સવ.

માંડળથી વિહાર કરીને મુનિરાજે ટાકરવાડા ગામે પધાર્યા. ત્યાં ફક્ત વીશ બાવીશ જૈનધરની વસ્તીમાં ધર્મનો રાગ સારો હતો. પરંતુ પાછળથી શિથિલ થતો ગયો, તેમાં આ મહાત્મા મુનિઓનું આગમન થવાથી ચોમાસાની વિનંતી કરી, ચોમાસુ રહ્યા. તપમહિનાનું વર્ણન વિશેષ હતું. તેથી પર્વાધિરાજ ઉપર મોટી તપશ્ચ્યા અઠ્ઠાઈ ઉપરાંતની ૩૬ થઈ. દહેરાં વિગેરેના ખાતામાં રૂ. ૧૫૦૦) દોઢ હજારની ઉપજ થઈ, અહિંનો સંઘ આ મુનિવરો શ્રી બુદ્ધિવિજયજીથી

ધર્મે દઢ થયા. એમ ૨૧ મું ચોમાસુ ટાકરવાડાનું સં. ૧૯૮૧ નું થયું.. અહિંઆ માંડળવાળા મુમુક્ષુ ભાઈ બુદ્ધિલાલ પોપટલાલને દિક્ષા આપીને તેમનું નામ ‘શાંતિ-વિજયજી’ રાખીને શ્રીમદ્ બુદ્ધિવિજયજી મહારાજના શિષ્ય તરીકે જાહેર કર્યા. આ નવા દિક્ષિતના માનમાં સંઘે વરઘોડા મહોત્સવ પૂર્વક ચડાવી સંઘજમણુ વિગેરે કરી શાસનની શોભામાં વૃદ્ધિ પમાડી છે.

ટાકરવાડાથી વિહાર કરીને ખેરાળુ ગામે આવ્યા. અહિંના સંઘે ચોમાસા માટે વિનંતીપૂર્વક રોક્યા. આ અવસરે નવપદજીની ઓળી વિધિ સહિત કરવાને મહારાજશ્રીએ બોધ આપ્યાથી ઘણા ભાઈઓ તથા જહેનોએ વિધિથી કરી તેના પારણાના અંતે શ્રેષ્ઠી ગોપાળજીભાઈએ વિધિથી કરનારા પુરૂષોને કિંમતી શાલ કાશ્મીરી તથા સ્ત્રી વર્ગને સાડીઓની પહેરામણી કરી હતી. મહારાજજીના ઉપદેશથી તારંગાતિર્થના જિજ્ઞોદ્ધારમાં રૂપીયા ૧૫૦૦) પંદરસો, અને શ્રી ગિરનારતિર્થના જિજ્ઞોદ્ધાર ફંડમાં રૂ. ૧૦૦૦) એકહજાર સંઘે ટીપ કરીને મોકલ્યા. માટે શિષ્ટાચારવાળા ગૃહસ્થ અને ત્યાગમાર્ગે રહેનાર મુસાધુ ઉપદેશકો ચોતરફ ફરતા રહેવાથી શ્રી સંઘને મોટો લાભ છે. એમ ૨૨ મું ચોમાસુ કરીને શ્રેષ્ઠીવર્ચ પાસે તારંગાજીનો સંઘ ઠઠાવ્યો. વિગેરે કાર્યોથી શાસન શોભાવ્યું. તેથી સં. ૧૯૮૨ નું થયું. ચોમાસા બાદ વિહાર કરતાં સાદડી ગામે ગુરૂઓ પધાર્યા. ત્યાં જૈનો ભક્તિવંત અને ઘણા વિનિત જોઈને ચોમાસુ રહ્યા. સંઘને ઘણો ઉપકાર

થયો. એમ ૨૩ મું સાદડીમાં સં. ૧૯૮૩ માં થયું. ત્યાંથી વિહાર કરીને બીકાનેર માં મુનિમંડળ પધાર્યું. સંઘે ભાવ ભક્તિથી ચોમાસુ રહેવાને વિનંતી કરી. અહિં ચોમાસુ ઉતર્યા બાદ એક ભાઈને દિક્ષા આપી. એમ ૨૪ મું ચોમાસુ બીકાનેરનું સં. ૧૯૮૪ નું જાણવું. બાદ ત્યાંથી વિચરીને શ્રી નાગોર પધાર્યા. ને સંઘની વિનંતિથી સ્થિરતા કરી.

બે જાણુનો દિક્ષા મહોત્સવ.

નાગોરના સંઘે અઠ્ઠાઈ મહોત્સવપૂર્વક ધામધુમથી પ્રશસ્તપણે દ્રવ્ય ખરચ્યું. ને બંનેને દિક્ષા આપી. એકનું નામ રામવિજયજી અને બીજાનું મંગળવિજયજી નામ રાખ્યા, અને અનુક્રમે મુનિપ્રવર શ્રી તિલકવિજયજીના અને મુનિરાજ શ્રી બુદ્ધિવિજયજીના શિષ્ય તરીકે જાહેર કર્યા. ઉપરોક્ત મુમુક્ષુ ભાઈઓ ભાભેરના વતની હતા. દિક્ષા વિગેરે શુભકાર્યોથી ૨૫ મું નાગોર ચોમાસુ સં. ૧૯૮૫ નું થયું.

પાટણમાં વડીદિક્ષા.

નાગોરથી ચોમાસા બાદ વિહાર કરતાં અનુક્રમે પાટણ પહોંચ્યા. ત્યાં સ્થિરતા કરીને રહ્યા, અને રામવિજયજી તથા મંગળવિજયજીને વડીદિક્ષા અપાવી. ને પછી થોડા દિવસ રહી દેવદર્શન કરીને વિહાર કર્યો, અને માંડળમાં પધાર્યા. ત્યાં પન્થાસજી મેરૂવિજયજી ગણિ હતા. તે જોગવાઈ દેખીને તિલકવિજયજીને ‘મહાનિશિથ સૂત્ર’ ના યોગોદ્ઘટન કરાવ્યા. ત્યાં ૨૬ મું ચોમાસુ સં. ૧૯૮૬ નું થયું.

એક સ્થાને જરૂર વિના નહિં રહેતા નવકદિપ વિહારની

ટેવ પાડે તો દેશેદેશના ઘણા ગામના શ્રાવકો ધર્મ પામે,
ધર્મે સ્થિર અને દૃઢ થાય, કે જેથી સ્વપરના આત્મ કલ્યાણના
કરનારા શિશ્ન સદ્ગતિ પામેજ.

પ્રકરણ ૧૦ મું.

રાજનગરે શ્રીમન્મુનિવરો શ્રીબુદ્ધિવિજયાદિનું પધારવું.
શેઠ હઠીભાઈની વાડીમાં દિક્ષા મહોત્સવ.
ભાભેરના બ્રહ્મચારી બે ભાઈઓ.

માંડળથી વિહાર કરીને શ્રીમન્મહામુનિબુદ્ધિવિજયજી
વિગેરે અમદાવાદ ઉર્ફે રાજનગરમાં જન્મિત પધાર્યા. ને વીરને
ઉપાશ્રયે ઉતર્યા. ગુરૂવર્યોના સંસારી બે ભત્રિજને દિક્ષા
આપવાનો ટાઈમ નજદિક હતો, ભાભેરવાળા બેઉ ભાઈઓ
માળાપ તથા સંબંધીની સુખરૂપ રજા લઈને પોતાના
પિતાશ્રીના સાથે અમદાવાદ આવ્યા. તેના માનમાં અઠ્ઠાઈ
મહોત્સવ કર્યો, અને આવેલ મુહુર્ત પ્રમાણે ઝાંપડાની પોળેથી
વરઘોડો ચડાવવામાં આવ્યો. અને શેઠ હઠીભાઈની વાડીમાં
ઉતર્યો. અહિં ઘણા સાધુ સાધ્વિ તથા શ્રાવક ભાવિકાની મોટી
સંખ્યાની હાજરી હતી. આ મેળાવડો બહુશાંત હતો,
અને તે વિજયસિદ્ધિસૂરીશ્વરજીના અધ્યક્ષપણા નિચે ક્રિયા
થતી હતી. ટાઈમ થતાં બંને ભાઈઓને દિક્ષા નિર્વિઘ્ને
અપાઈ હતી. મોટાભાઈબોધતાલાલનું નામ કુંચનવિજયજી
અને નાનાભાઈ ફેબલાલનું નામ ભુવનવિજયજી નામ

રાખ્યાં, અને અનુક્રમે મુનિ શાન્તિવિજયજીના તથા મહા મુનિરાજ શ્રી તિલકવિજયજીના શિષ્ય તરીકે જાહેર કર્યા અને સં. ૧૯૮૭ નું ૨૭ મું ચોમાસુ શાહપુર (અમદાવાદ) થયું અને બાદ વિદ્યાશાળામાં મુમુક્ષુ શીવાલાલ, કાનજી, અને હરગોવિંદ, એમ ત્રણ જનને પણ તેવીજ ધામધુમથી વરસીદાન અપાવીને દિક્ષા આપી. અનુક્રમે ‘ મુનિ સોહન-વિજયજી, કેશરવિજયજી, અને હંસવિજયજી ’ એમ નામ જાહેર કર્યા. ઈત્યાદિ શુભ કાર્ય કરીને વિહાર કર્યો.

રાધનપુરમાં પન્થાસપદ.

અમદાવાદથી વિચરતા વઢિયાર દેશના મુખ્ય શહેર રાધનપુરમાં સપરિવારે ગુરૂઓ પધાર્યા. ત્યાં આત્મધ્યાનિ શ્રીમાન્ આચાર્ય ‘ ભદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ હોવાથી અને તેમના ફરમાનથી શ્રી તિલકવિજયજી મહારાજને ભગ-વતીજીના યોગમાં બેસાડ્યા, અને યોગના અંતે સંઘે અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ પૂર્વક શ્રી ભદ્રસૂરીશ્વરજીએ સંઘસમુહના વચ્ચે શ્રી તિલકવિજયજીને ગણિ પૂર્વક પન્થાસપદ ઉપર સ્થાપ્યા. રાત્રિજગા, લાણી, પ્રભાવના સારા થયા હતાં, તથા તેમની સાથે સુંદરવિજયજી અને ભાનુવિજયજી ને બડા આડંબરથી પન્થાસપદવી આપવામાં આવી હતી. એમ ૨૮ મું ચોમાસુ રાધનપુરમાં સં. ૧૯૮૮ નું થયું. ત્યારબાદ મહારાજશ્રી પોતાની જન્મભૂમિમાં પધાર્યા અને રાધનપુરથી આચાર્ય શ્રી વિજયભદ્રસૂરીશ્વરજી પધાર્યા અને તેમના સદુપદેશથી ભાભેરના શ્રી સંઘે ભોરલતીર્થનો સંઘ કાઢ્યો અને તેમાં આસરે પાંચહજાર રૂપીઆનો સદ્વ્યય

થયેા અને ત્યાં મહારાજશ્રીના વરદ હસ્તે સલાં સમક્ષ એક દંપતિએ કરેલો અભિગ્રહ.

મહારાજ શ્રી બુદ્ધિવિજયજીના સંસારી ભાઈ કેશ-વલાલ માનચંદના ધર્મપત્ની બાઈ મણીને પુત્ર જીવતા ન હોવાથી નીજ સ્વામિ સાથે નિશ્ચય કરીને મહારાજ સન્મુખ જાહેર કથું કે મારી સ્ત્રીને દીકરા જીવતા નથી માટે આ પુત્ર આપશ્રીજીને વોરાવવા ઇચ્છા રાખું છું કે જેથી ભાવી પુત્રો જીવત્વય પામે આ પુત્ર હાલ પાંચ છ વર્ષનો થયો છે. આવી રીતે ભાવપૂર્વક નિજપુત્રને વહોરાવવાનો રીવાજ મારવાડ દેશમાં પૂર્વે સારી રીતે જોવાતો હતો, ત્યાંથી ગુરૂશ્રી વિહાર કરીને ભાલેર પધાર્યા.

શ્રી ભાલેરમાં ‘ ચંદુજેન ’ નો દિક્ષા મહોત્સવ.

શાંતાત્મા બુદ્ધિના ખજાના રૂપ શ્રી બુદ્ધિવિજયજી મહારાજ તથા શ્રીમાન્ પન્યાસજી તિલકવિજયજી ગણિ વિગેરે પરિવાર રાધનપુરથી વિહાર કરતા ‘ જન્મ ભૌમ ભાલેર ’ માં પધાર્યા. સંઘે સામૈયું કરી પુર પ્રવેશ કરાવ્યો. બાદ સંઘે ચોમાસુ રાખવા લક્ષિત ભાવ વાળો આગ્રહ કર્યો તેથી ઉત્તરોત્તર લાભનું કારણ જાણીને ચોમાસુ રહ્યા. તે દરમિયાન ચંદુજેનને દિક્ષા લેવાની અવધિ નજીક રહી. તેથી ભાલેરમાં દિક્ષા મહોત્સવ શરૂ કર્યો. વરસીદાન પૂર્વક વરઘોડો ચડાવીને વિધિસહિત શુદ્ધ ક્રિયાથી ગુરૂવર્યે દીક્ષા દીધી. ઉત્તમશ્રીજી નામ રાખ્યું. બાદ અહિં પણ તપ વ્રતને ભારે દાખલ કરી દીધો છે. જીતગુરૂની બુદ્ધિ ભવ્ય જીવો માટે દુકા રસ્તાવડે મુક્તિ મહેલના દરવાજામાં પ્ર-

વેશ કરાવે તો શક્ય છે. માટે માર્ગની આરાધના ફળદાયિ છે. ધન્ય છે તેવા ઉપદેશક મુનિઓને ! અઠ્યાધથી માંડીને ૧૧૦ મોટી તપશ્યા, મહોત્સવ, ૧૨ મોટા જમણુવાર, તથા લગભગ બે હજાર રૂપિયાની ઉપજ દેવદ્રવ્યાદિ ખાતાઓમાં થઈ. અને ઉત્તમશ્રીજીને મહા શુદ્ધિ ૨ ના વડીદિક્ષા આપી એમને સાધ્વિજી સૌભાગ્યશ્રીજીના શિષ્યા તરીકે જાહેર કર્યા. અને ત્યારબાદ પણ સાધ્વી સુમતિશ્રીજીના પ્રશિષ્યા મહોદયશ્રી તથા દર્શનશ્રીને મહા સુદ-૬ ની વડી-દિક્ષા પંચાસજી મહારાજના વરદ હસ્તે આપવામાં આવી હતી. વિગેરે ધર્મ કાર્ય કરાવતા ૨૮ મુ ચોમાસુ ભાલે-રમાં સં. ૧૯૮૯ નું થયું.

ભાલેરથી વિહાર કરીને અમદાવાદ માં પધાર્યા. વર્તમાનમાં ખરેખર અવલ્લ દરજ્જાની જૈનપુરી હોય તો મુખ્ય શહેર અમદાવાદજ છે. તેવા જૈનપુરીમાં ગુરૂવર્યો શારંગપર દરવાજા પાસેની તળિયાનીપોળે પોળના શ્રેષ્ઠી-વર્યોએ મુનિમંડળને માન સાથે ઉપાશ્રયે ઉતાર્યા. અને ચોમાસાની વિનતી કરી. તેથી તે પોળમાં રહ્યા તપ, જપ, પૂજા, આંગી, ને પ્રભાવના વિગેરે શુભકાર્યો થયા. અને ભાલેરમાં ઉપાશ્રયની મદદમાં પોળના સંઘે રૂા. ૧૫૦૦) દોઢ હજાર મોકલાવ્યા. એમ ૩૦ મું. ચોમાસુ અમદા-વાદમાં સં. ૧૯૯૦ માં થયું, વિહાર, વિહરમાન જેવો હોવાથી દરેક સાધુઓએ નવકલ્પિ વિહાર કરી સ્વપરનું શ્રેયઃ કરવું એ ઉપદેશક મુનિઓની મોટી ફરજ છે. હવે હાદા જિતવિજયજીનો આ પરિવાર અમદાવાદથી વિહાર

કરીને દાદાજીને ભેટવાને શ્રી સિદ્ધાચળજી તિર્થરાજે પ-
ધાર્યા. દાદાજીના દર્શન ભાવ સ્તુતિથી કરીને પ્રમોદ પામ્યા
ત્યાં ટાણા ગામના સંઘે ચોમાસુ લઈજવા વિનંતી કરી.
તેથી શ્રીમાન પં ૦ તિલકવિજયાદિ ૪ ઠાણાનું ચોમાસુ
૩૧ મું ટાણામાં સત્કાર્યોવડે સં. ૧૯૯૧ માં થયું. હવે
મહારાજ સાહેબ સાથે કેટલાક સાધુઓએ શહેર પાલી-
તાણામાં ચોમાસુ (૩૧ મું સં. ૧૯૯૧) કર્યું. ચોમાસુ
ઉતરે પન્યાસજી વિગેરે પાલીતાણે આવી ગુરૂને શાંતિ
વિશેષ અર્પવા ' શાંતિભુવન ' માં ઉતરી ગુરૂજનોને વંદન
કર્યું. ને પછીના દિવસે દાદાશ્રી આદિશ્વર ભગવાનને ભેટ-
વાને શ્રી શેત્રુંજયની યાત્રા કરી માનવભવ સફળ કર્યો.

પાલીતાણામાં ચોમાસું રહેવાને નાની ટોલીના
નેતા વર્ગે જણાવ્યાથી પણ રહ્યા કહીએ, ચોમાસા દરમ્યાન
દિક્ષા ઉપધાનાદિ શુભકાર્યો.

પાવડવાળા ભાઈ હાલચંદ શકતાચંદને દિક્ષા આપીને
સુજ્ઞાનવિજળ નામ રાખીને શ્રી શાંતિવિજયજીના શિષ્ય
જાહેર કર્યા. બાદ વિવિધ તપશ્યા, ઉપધાન, પૂજા આંગી,
પ્રભાવના સારા થયા હતા. પર્યુષણમાં માસ્તર લાલચંદ
ગણેશ (શ્રેયસ્કર મંડળના મુનિમ.) ને ઘેર ઘોડીયા પારણું
લીધું હતું. તેમણે પણ આ શુભકાર્યમાં તેમના સુપત્નિએ
અઠ્ઠાઈ તપ કર્યો હતો. ને લગભગ ૧૦૦ રૂ. નો સદ્વ્યય
કર્યો હતો. તે સર્વ આ ગુરૂવર્યોના મહાન શિ-
તળ પ્રભાવનો પ્રતાપ !! એમ મુનિ મંડળનું ડર મુ
ચોમાસુ શ્રી સિદ્ધાચળમાં સં. ૧૯૯૨ નું થયું.

પુણ્ય પ્રકાશનું સ્તવન.

કુહા.

સકળ સિદ્ધિદાયક સદા, ચોવીશે જિનરાય; સદ્ગુરુ
સ્વામિની સરસ્વતી, પ્રેમે પ્રણમું પાય. ॥ ૧ ॥ ત્રિભુવન
પતિ ત્રિશલા તણો, નંદન ગુણ ગંભીર; શાસન નાયક જગ
જયો, વર્ધમાન વડ વીર. ॥ ૨ ॥ એક દિન વીર જિણુંદને
ચરણે કરી પ્રણામ; ભવિક જીવના હિત ભણી, પૂછે ગૌતમ
સ્વામ. ॥ ૩ ॥ મુક્તિ મારગ આરાધીએ, કહો કિણુ પેરે
અરિહંત; સુધા સરસ તવ વચન રસ, ભાષે શ્રી ભગવંત.
॥ ૪ ॥ ^૧અતિચાર આજોઈએ, ^૨વ્રત ધરીએ ગુરુ શાખ;
^૩જીવ ખમાવો સયળ જે, યોનિ ચોરાશી લાખ. ॥ ૫ ॥
^૪વિધિશું વળી વોસરાવીએ, પાપસ્થાનક અઢાર; ચાર
^૫શરણુ નિત્ય અનુસરો, ^૬નિદો દુરિત આચાર. ॥ ૬ ॥
^૭શુભકરણી અનુમોદીએ, ^૮ભાવ ભલો મન આણુ; ^૯અણુસણુ
અવસર આદરી, ^{૧૦}નવપદ જયો સુખણુ. ॥ ૭ ॥ શુભ ગતિ
આરાધન તણા, એ છે દસ અધિકાર; ચિત્ત આણીને આદરો,
જેમ પામો ભવ પાર.

દાળ ૧ લી.

(કુમતિએ છેડી કીહાં રાખી, એ દેશી.)

જ્ઞાન દરિસણુ ચારિત્ર તપ વીરજ, એ પાંચે આચાર;
એહ તણા ઈહ ભવ પરભવના, આલોઈએ અતિચાર રે
પ્રાણી. જ્ઞાન ભણો ગુણખાણી; વીર વદે એમ વાણી રે
પ્રાણી ॥ ૧ ॥ એ આંકણી. ॥ ગુરુ ઓળવીએ નહીં ગુરુ

વિનય, કાળે ધરી બહુ માન; સૂત્ર અરથ તદુભય કરી
સૂઘાં, લણીએ વહી ઉપધાન રે. પ્રાણીં જ્ઞાં ॥ ૨ ॥
જ્ઞાનોપગરણ પાટી પોથી, ઠવણી નોકારવાલી; તેહ તણી
કીધી આશાતના, જ્ઞાનભક્તિ ન સંભાલી રે. પ્રાણીં જ્ઞાં
॥ ૩ ॥ ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, જ્ઞાન વિરાધ્યું જેહ;
આ લવ પરલવ વળી રે લવોલવે, મિચ્છામિ દુક્કડં તેહ
રે. પ્રાણીં જ્ઞાં ॥ ૪ ॥

પ્રાણી સમક્તિ હ્યો શુદ્ધ જાણી, વીર વહે એમ વાણી
રે, પ્રાણી સમક્તિ હ્યો શુદ્ધ જાણી. જિન વચને શંકા
નવિ કીજે, નવિ પરમત અભિલાષ; સાધુ તણી નિદા પરિ-
હરજો, કળ સંદેહ મ રાખો રે. પ્રાં સં ॥ ૫ ॥ મૂઠપણું
છંડો પરશંસા, ગુણુવંતને આદરીએ; સામીને ધરમે કરી
થિરતા, ભક્તિ પરભાવના કરીએ રે. પ્રાં સં ॥ ૬ ॥
સંઘ ચૈત્ય પ્રાસાદ તણો જે, અવણુંવાદ મન લેખો; દ્રવ્ય
દેવકો જે વિણુસાજ્યો, વિણુસંતો ઉવેખ્યો રે. પ્રાં સં
॥ ૭ ॥ ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, સમક્તિ ખંડ્યું જેહ;
આ લવ પરલવ વળી રે લવોલવ; મિચ્છામિ દુક્કડં તેહ
રે. પ્રાં સં ॥ ૮ ॥

પ્રાણી ચારિત્ર હ્યો ચિત્ત આણી, પંચ સમિતિ ત્રણ
ગુણિ વિરાધિ, આઠે પ્રવચન માય; સાધુ તણે ધરમે પરમાદે,
અશુદ્ધ વચન મન કાય રે. પ્રાં ચાં ॥ ૯ ॥ આવકને
ધર્મે સામાયિક, પોસહમાં મન વાળી; જે જયણાપૂર્વક
જે આઠે, પ્રવચન માય ન પાળી રે. પ્રાં ચાં ॥ ૧૦ ॥
ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, ચારિત્ર ડોહોજ્યું જેહ; આ

ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ, મિચ્છામિ દુક્કડં તેહ રે.
પ્રાં આં ॥ ૧૧ ॥ આરે ભેદે તપ નવિ કીધો, છતે ભેજે
શક્તિ શકતે; ધર્મે મન વચ કાયા વીરજ, નવિ ફેરવીયું
ભગતે રે. પ્રાં આં ॥ ૧૨ ॥ તપ વીરજ આચાર એણી પરે,
વિવિધ વિરાધ્યા જેહ; આ ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ,
મિચ્છામિ દુક્કડં તેહ રે. પ્રાં આં ॥ ૧૩ ॥ વળીય વિશેષે
ચારિત્ર કેરા; અતિચાર આલોધએ; વીર જિજ્ઞેસર વયણ
સુણીને, પાપ મેલાં સવિ ધોધયે રે. પ્રાં આં ॥ ૧૪ ॥

ઢાળ ૨ જી.

(પામી સુગુર પસાય, એ દેશી.)

પૃથ્વી પાણી તેહ, વાયુ વનસ્પતિ, એ પાંચે થાવર
કહ્યા એ. ॥ ૧ ॥ કરી કરસણ આરંભ, ખેત્ર જે ખેડીયાં;
ફૂવા તળાવ ખણાવીયા એ. ॥ ૨ ॥ ઘર આરંભ અનેક,
ટાંકાં ભોંયરાં; મેડી માળ ચણાવીયા એ. ॥ ૩ ॥ લીંપણ
ગુંપણ કાજ, એણીપરે પરપરે; પૃથ્વીકાય વિરાધીયા રે.
॥ ૪ ॥ ધોયણ નાહણ પાણી, ઝીલણ અપકાય; છોતિ
ઘોતી કરી દુહવ્યા એ. ॥ ૫ ॥ ભાડીગર કુંભાર, લોહ
સુવનગરા; ભાડભુંબ લીહા લાગરા એ. ॥ ૬ ॥ તાપણ
શેકણ કાજ, વસ્ત્ર નિખારણ; રંગણ રાંધન રસવતી એ.
॥ ૭ ॥ એણી પરે કર્મોદાન, પરે પરે કેળવી; તેહ વાયુ
વિરાધીયા એ. ॥ ૮ ॥ વાડી વન આરામ, વાવી વનસ્પતિ;
પાન કુલ ફળ ચુંટીયાં એ. ॥ ૯ ॥ પુંહક પાપડી શાક,
શેકયાં સૂકવ્યાં; છેદ્યાં છુંદ્યાં આથીયાં એ. ॥ ૧૦ ॥ અળશી
ને એરંડા, ઘાણી ઘાલીને; ઘણા તિલાદિક પીલીયા એ. ॥ ૧૧ ॥

ઘાલી કોલુ માંહે, પીલી સેલડી; કંદમૂળ ફળ વેચીયાં એ.
 ॥૧૨॥ એમ એકેંદ્રી જીવ, હણ્યા હણાવીયા; હણતાં જે
 અનુમોદિયા એ. ॥ ૧૩ ॥ આ લવ પરલવ જેહ, વળીય
 લવોલવે; તે મુજ મિચ્છામિ દુકકડં એ. ॥ ૧૪ ॥ કૃમિ
 સરમીયા કીડા, ગાડર ગડોલા; ધયળ પૂરા ને અળશીયાં
 એ. ॥ ૧૫ ॥ વાળા જળો ચૂટેલ, વિચલિત રસ તણાં; વળી
 અથાણાં પ્રમુખનાં એ. ॥૧૬॥ એમ બેઇંદ્રી જીવ, જેહ મેં
 દુહવ્યા; તે મુજ મિચ્છામિ દુકકડં એ. ॥૧૭॥ ઉઘેહી જૂ
 લીખ, માકડ મંકોડા; ચાંચડ કીડી કંથુઆ એ. ॥ ૧૮ ॥
 ગધીઆં ઘીમેલ, કાનખજુરીઆ; ગોંગોડાધનેરીયાં એ. ॥૧૯॥
 એમ તેઇંદ્રી જીવ, જેહ મેં દુહવ્યા; તે મુજ મિચ્છામિ
 દુકકડં એ. ॥૨૦॥ માખી મચ્છર ડાંસ, મસા પતંગીયા;
 કંસારી કોલિયાવડા એ. ॥૨૧॥ ઢીંકણ વીછુ તીડ, લમરા
 લમરીયો; કોતાંખગ ખડમાંકડી એ. ॥૨૨॥ એમ ચૌરિંદ્રી
 જીવ, જેહ મેં દુહવ્યા; તે મુજ મિચ્છામિ દુકકડં એ.
 ॥૨૩॥ જળમાં નાખી જળ, જળચર દુહવ્યા; વનમાં મૃગ
 સંતાપીયા એ. ॥૨૪॥ પીડ્યા પંખી જીવ, પાડી પાશમાં,
 પોપટ ઘાલ્યા પાંજરે એ. ॥૨૫॥ એમ પંચેંદ્રી જીવ, જે
 મેં દુહવ્યા; તે મુજ મિચ્છામિ દુકકડં એ. ॥૨૬॥

ઢાળ ૩ જી.

(વાણી વાણી હિતકારી જી, એ દેશી.)

ક્રોધ લોભ ભય હાસ્યથી જી, બોલ્યા વચન અસત્ય;
 ક્રૂડ કરી ધન પારકાં જી, લીધાં જેહ અદત્ત રે; જિનજી,
 મિચ્છામિ દુકકડં આજ. તુમ શાખે મહારાજ રે જિનજી,

હોઈ સારૂ કાજ રે જિનજી; મિચ્છામિ દુષ્કર્ત આજ. ॥૧॥
 એ આંકણી. દેવ મનુષ્ય તિર્થચનાં જી, મૈથુન સેવ્યાં જેહ;
 વિષયારસ લપટપણે જી, ઘણું વિડખ્યો દેહ રે. જિનજી ॥ ૨ ॥
 પરિગ્રહની મમતા કરી જી, ભવે ભવે મેલી આથ;
 જે જિહાં તે તિહાં રહ્યું જી, કોઈ ન આવે સાથ રે. જિનજી ॥ ૩ ॥
 રચણી ભોજન જે કર્યાં જી, કીધાં ભક્ષ અભક્ષ;
 રસના રસની લાલચે જી, પાપ કર્યાં પ્રત્યક્ષ રે. જિનજી ॥ ૪ ॥
 વ્રત લેઈ વિસારીયાં જી, વળી ભાંગ્યાં પચ્ચખાણુ;
 કિરિયા કરી જી, કીધાં આપ વખાણુ રે. જિનજી ॥ ૫ ॥
 ત્રણે ઢાળે આઠે દુહે જી, આલોચા અતિચાર; શિવ ગતિ
 આરાધન તણે જી, એ પહેલો અધિકાર રે જિનજી; મિચ્છામિ
 દુષ્કર્ત આજ. ॥ ૬ ॥

ઢાળ ૪ થી.

(સાહેલડીજી. એ દેશી.)

પંચ મહાવ્રત આદરો સાહેલડી રે, અથવા દયો વ્રત ખાર
 તો; યથાશક્તિ વ્રત આદરી સાહેલડી રે, પાળો નિરતિચાર તો.
 ॥૧॥ વ્રત લીધાં સંભારીએ સાં, હેડે ધરીએ વિચાર તો; શિવ
 ગતિ આરાધન તણે સાં, એ ખીજે અધિકાર તો. ॥ ૨ ॥
 જીવ સવે ખમાવીએ સાં, યોનિ ચોરાશી લાખ તો; મન
 શુદ્ધે કરી ખામણાં સાં, કોઈશું રોષ ન રાખ તો. ॥ ૩ ॥
 સર્વ મિત્ર કરી ચિંતવો સાં, કોઈ ન જાણે શત્રુ તો;
 રાગ દ્વેશ એમ પરિહરો સાં, કીજે જન્મ પવિત્ર તો.
 ॥ ૪ ॥ સ્વામિ સંઘ ખમાવીએ સાં, જે ઉપની અપ્રીત
 તો; સ્વજન કુટુંબિક કરી ખામણાં સાં, એ જિનશાસન

રીતિ તો. ॥ ૫ ॥ ખમીએ ને ખમાવીએ સાં, એહજ
ધર્મનો સાર તો; શિવગતિ આરાધન તણો સાં, એ ત્રીએ
અધિકાર તો. ॥ ૬ ॥ મૃષાવાદ હિંસા ચોરી સાં, ધન-
મૂર્છા મૈથુન તો; ક્રોધ માન માયા તૃષ્ણા સાં, પ્રેમ
દ્વેષ પૈશુન્ય તો. ॥ ૭ ॥ નિંદા કલહ ન કીજીએ સાં,
કૂડો ન દીજે આળ તો; રતિ અરતિ મિથ્યા તને સાં,
માયા મોહ જંજળ તો. ૮ ત્રિવિધ ત્રિવિધ વોસરાવિએ
સાં પાપસ્થાન અઢાર તો; શિવગતિ આરાધનતણો સાં,
એ ચોથો અધિકાર તો. ॥ ૯ ॥

ઢાળ ૫ મી.

(હવે નિસુણો ધડાં આવીયા, એ દેશી.)

જનમ જરા મરણે કરી એ, આ સંસાર અસારતો,
કયાં કર્મ સહુ અનુભવે એ, કોઈ ન રાખણહાર
તો. ॥ ૧ ॥ શરણ એક અરિહંતનું એ, શરણ સિદ્ધ લગ-
વંત તો; શરણ ધર્મ શ્રી જૈનનો એ, સાધુ શરણ ગુણવંત
તો. ॥ ૨ ॥ અવર મોહ સવિ પરિહરી એ, ચાર શરણ
ચિત્ત ધાર તો; શિવગતિ આરાધન તણો એ, એ પાંચમે
અધિકાર તો. ॥ ૩ ॥ આ ભવ પર ભવ જે કયાં એ પાપ કર્મ
કઈ લાખ તો; આત્મ શાએ તે નિંદીએ એ, પડિક્કમીએ
ગુરૂ શાખ તો. ॥ ૪ ॥ મિથ્યા મતિ વર્તાવિયા એ, જે
ભાખ્યાં ઉત્સૂત્ર તો; કુમતિ કદાચહને વશે એ, જે ઉત્થા-
ખ્યાં સૂત્ર તો ॥ ૫ ॥ ઘડયાં ઘડાવ્યાં જે ઘણાં એ, ઘંટી
હળ હથિયાર તો; ભવ ભવ મેલી મૂકીયાં એ, કરતાં જીવ
સંહાર તો. ॥ ૬ ॥ પાપ કરીને પોષીયાં એ, જનમ જનમ

પરિવાર તો; જનમાંતર પહોત્યા પછી એ, કોઈ ન કીધી સાર તો. ॥ ૭ ॥ આ લવ પરલવ જે કર્યાં એ, એમ અધિકરણ અનેક તો; ત્રિવિધે ત્રિવિધે વોસરાવીએ એ, આણી હૃદય વિવેક તો. ॥ ૮ ॥ દુષ્કૃત નિંદા એમ કરી એ, પાપ કરો પરિહાર તો; શિવગતિ આરાધન તણો એ, એ છઠ્ઠો અધિકાર તો. ॥ ૯ ॥

ઢાળ ૬ ઠી.

(આભે તું જોઈને જવડા, એ દેશી.)

ધન ધન તે દિન માહરો, જહાં કીધો ધર્મ; દાન શીયળ તપ ભાવના, ટાળ્યાં દુષ્કૃત કર્મ ધન. ॥ ૧ ॥ શત્રુ-જ્યાદિક તીર્થની જે કીધી જાત્ર; જીગતે જિનવર પૂજ્યા, વળી પોખ્યાં પાત્ર. ધન૦ ॥ ૨ ॥ પુસ્તક જ્ઞાન લખાવીયાં, જીજીહ્વર જિન ચૈત્ય; સંઘ ચતુર્વિધ સાચવ્યા, એ સાતે ખેત્ર. ધન૦ ॥ ૩ ॥ પડિચ્છમણાં સુપરે કર્યાં, અનુકંપા દાન; સાધુ સૂરિ ઉવડાયને, દીધાં ખહુ માન. ધન૦ ॥ ૪ ॥ ધર્મ કાજ અનુમોદીયે, એમ વારોવાર; શિવગતિ આરાધન તણો, એ સાતમો અધિકાર. ધન૦ ॥ ૫ ॥ લાવ લલો મન આ-ણીએ, ચિત્ત આણી ઠામ; સમતા લાવે લાવીયે, એ આત-મરામ. ધન૦ ॥ ૬ ॥ સુખ દુઃખ કારણ જીવને, કોઈ અવર ન હોય; કર્મ આપ જે આચર્યાં ભોગવીયે સોય. ધન૦ ॥ ૭ ॥ સમતા વિણ જે અનુસરે, પ્રાણી પુણ્ય કામ; છાર ઉપર તે લીંપણું, અંખર ચિત્રામ. ધન૦ ॥ ૮ ॥ લાવ લલો પરે લાવીયે. એ ધર્મનો સાર; શિવગતિ આરાધન તણો, એ આઠમો અધિકાર. ધન૦ ॥ ૯ ॥

ઢાળ ૭ મી.

(રૈવતગિરિ હુઆ, પ્રભુનાં ત્રણ કલ્યાણક, એ દેશી)

હવે અવસર જાણી, કરી સંલેખણ સાર; અણસણ આદ-
રીયે, પચ્ચખી ચારે આહાર; લલુતા સવિ મૂકી, છાંડી મમતા
અંગ; એ આતમ ખેલે, સમતા જ્ઞાન તરંગ. ॥ ૧ ॥ ગતિ ચારે
કીધાં, આહાર અનંત નિઃશંક; પણ તૃપ્તિ ન પામ્યો, જીવ લાલ-
ચીયો રંક; દુલહો એ વળી વળી, અણસણનો પરિણામ, એહથી
પામીજે, શિવપદ સુરપદ ઠામ. ॥ ૨ ॥ ધન ધનો શાલિભદ્ર,
ખંધો મેઘકુમાર; અણસણ આરાધી, પામ્યા લવનો પાર;
શિવ મંદિર જાશે, કરી એક અવતાર; આરાધન કેરો એ,
નવમો અધિકાર. ॥ ૩ ॥ દશમે અધિકારે, મહામંત્ર નવ-
કાર; મનથી નવિ મૂકો, શિવસુખ ફલ સુહકાર; એહ
જપતાં જાયે, દુર્ગતિ દોષ વિકાર; સુપરે એ સમરો, ચૌદ
પૂરવનો સાર. ॥ ૪ ॥ જનમાંતર જાતાં, જો પામે નવકાર;
તો પાતિક ગાળી, પામે સુર અવતાર; એ નવપદ સરિખો,
મંત્ર ન કોઈ સાર; એહ લવ ને પરલવે, સુખ સંપત્તિ
દાતાર. ॥ ૫ ॥ જ્યું લીલ લીલડી, રાજા રાણી થાય;
નવપદ મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાય; રાણી રતનાવતી,
ખેહુ પામ્યા છે સુરભોગ; એક લવ પછી લેશે, શિવવધૂ
સંજોગ. ॥ ૬ ॥ શ્રીમતીને એ વળી, મંત્ર ફળ્યો તત્કાલ;
ફણિધર શ્રીદીને, પ્રગટ થઈ પુલમાળ; શિવકુમારે જોગી,
સોવન પુરૂષો કીધ; એમ એણે મંત્રે, કાજ ધણાંનાં સિદ્ધ.
॥ ૭ ॥ એ દશ અધિકારે, વીર જિજ્ઞેસર ભાખ્યો; આરાધન
કેરો વિધિ, જેણે ચિત્ત માંડી રાખ્યો; તેણે પામ પખાણી,

ભવભય દૂરે નાખ્યો; જિન વિનય કરતાં, સુમતિ અમૃ-
તરસ ચાખ્યો. ॥ ૮ ॥

ઢાળ ૮ મી.

(નમો ભવિ ભાવશું-એ દેશી.)

સિદ્ધારથ રાજા કુળ તિલો એ, ત્રિશલા માત મદહાર
તો; અવનિતલ તમે અવતર્યા એ, કરવા અમ ઉપકાર તો,
જ્યો જિન વીરજી એ. ॥ ૧ ॥ મેં અપરાધ કર્યા ઘણા
એ, કહેતાં ન લહું પાર તો; તુમ ચરણે આવ્યા ભણી
એ, જો તારે તો તાર તો. જ્યો ॥ ૨ ॥ આશ કરીને
આવીયો એ, તુમ ચરણે મહારાજ તો; આવ્યાને ઉવેખશો
એ, તો કેમ રહેશે લાજ તો. જ્યો ॥ ૩ ॥ કરમ અલુ-
જણુ આકરાં એ, જન્મ મરણુ જંજાલ તો; હું છું એહથી
ઉભગો એ, છોડવ દેવ દયાળ તો. જ્યો ॥ ૪ ॥ આજ
મનોરથ સુજ ફળ્યા એ, નાઠાં દુઃખ દંદોલ તો; તુઠો
જિન ચોવીશમો એ, પ્રગટયાં પુણ્ય કલ્લોલ તો. જ્યો ॥
૫ ॥ ભવે ભવે વિનય તુમારડો એ, ભાવ ભક્તિ તુમ
પાય તો; દેવ દયા કરી દીજીયે એ, બોધિ બીજ સુપ-
સાય તો. જ્યો ॥ ૬ ॥

કુળશ.

ઈહ તરણુ તારણુ સુગતિ કારણુ, દુઃખ નિવારણુ
જગ જ્યો; શ્રી વીર જિનવર ચરણુ થુણુતાં, અધિક મન
ઉલ્લટ થયો. ॥ ૧ ॥ શ્રી વિજય દેવ સૂરિદ પટધર, તીરથ
જંગમ એણી જગે; તપગચ્છપતિ શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિ,
સૂરિતેજે ગંગમગે. ॥ ૨ ॥ શ્રી હીરવિજયસૂરિ શિષ્ય વાચક,

કીર્તિવિજય સુરગુરુ સમો; તસ શિષ્ય વાચક વિનયવિજયે,
શુભ્યો જિન ચોવીશમો. ॥ ૩ ॥ સચસતર સંવત ઓગ-
ષ્ટત્રીશે, રહી રાંદેર ચોમાસ એ; વિજય દશમી વિજય
કારણ, કીયો ગુણ અભ્યાસ એ. ॥ ૪ ॥ નરભવ આરાધન
સિદ્ધિ સાધન, સુકૃત લીલ વિલાસ એ; નિર્જરા હેતે
સ્તવન રચિયું, નામે પુણ્ય પ્રકાશ એ. ॥ ૫ ॥

શ્રી પુણ્ય પ્રકાશનું સ્તવન સંપૂર્ણ.

ચાર શરણાં.

મુજને ચાર શરણાં હોજે, અરિહંત સિદ્ધ સાધુજ;
કેવલીધર્મ પ્રકાશીયો, રત્ન ત્રણ અમુલ્ય લાધોજ. મુજને૦
॥ ૧ ॥ ચઉગતિ તણાં દુઃખ છેદવા, સમર્થ શરણાં એહો
જ; પૂર્વે મુનિવર જે હુઆ; તેણે કીધાં શરણાં તેહો જ.
મુજને૦ ॥ ૨ ॥ સંસાર માંહી જવને, સમર્થ શરણાં
ચારો જ; ગણી સમયસુંદર એમ કહે, કલ્યાણ મંગળકારો
જ. મુજને૦ ॥ ૩ ॥

૨

લાખ ચોરાશી જીવ ખમાવીએ, મન ધરી પરમ
વિવેક જ; મિચ્છામિ દુક્કડ' દીજીએ, જિનવચને લહિએ
ટેક જ. લાખ૦ ॥ ૧ ॥ સાત લાખ ભુદગ તેઉ વાઉના,
દશ ચાદે વનના લેદો જ; ખટ વિગલ સુર તિરિ નારકી,
ચઉ ચઉ ચઉદે નરના લેદોજ. લાખ૦ ॥ ૨ ॥ જીવા
ચોનિ એ જાણીને, સઉ સઉ મિત્ર સંભાવો જ; ગણી
સમયસુંદર એમ કહે, પામીયે પુન્ય પ્રભાવોજ. લાખ૦ ॥ ૩ ॥

પાપ અઢારે જીવ પરિહરો, અરિહંતસિદ્ધની શાખે
જી; આલોવ્યાં પાપ છૂટીએ, ભગવંત એણી પેરે ભાખે જી.
પાપ૦ ॥ ૧ ॥ આશ્રવ કષાય દોય બંધના, વળી કલહ
અભ્યાખ્યાન જી; રતિ અરતિ પૈશુન નિંદના, માયા મોહ
મિથ્યાત્વ જી. પાપ૦ ॥ ૨ ॥ મન વચન કાયાએ જે કર્યાં,
મિચ્છામિ દુઝ્ઝડં તેહો જી; ગણી સમયસુંદર એમ કહે,
જેન ધર્મનો મર્મ એહો જી. પાપ૦ ॥ ૩ ॥

ધન ધન તે દિન મુજ કદિ હોશે, હું પામીશ સંજમ
સૂધો જી; પૂર્વ ઋષિ પંથે ચાલશું, ગુરૂ વચને પ્રતિબુધો
જી. ધન૦ ॥ ૧ ॥ અંત પંત ભીક્ષા ગોચરી, રણ વણે
કાઉસગ્ગ કરશું જી; સમતા શત્રુ મિત્ર ભાવશું, સંવેગ
સૂધો ધરશું જી. ધન૦ ॥ ૨ ॥ સંસારનાં સંકટ થકી,
હું છૂટીશ જીનવચને અવતારો જી; ધન ધન સમયસુંદર તે
ધડી, તો હું પામીશ ભવનો પારો જી. ધન૦ ॥ ૩ ॥

પદ્માવતી આરાધના.

હવે રાણી પદ્માવતી, જીવરાશિ ખમાવે; ભણપણ
જગતે ભલું, ઈણ વેળા આવે. ॥ ૧ ॥ તે મુજ મિચ્છામિ
દુઝ્ઝડં, અરિહંતની શાખ; જે મેં જીવ વિરાધીયા, ચઉરાશી
લાખ. તે મુજ૦ ॥ ૨ ॥ સાત લાખ પૃથ્વી તણા, સાતે
અપકાય; સાત લાખ તેઉકાયના, સાતે વળી વાય. તે૦

॥ ૩ ॥ દશ પ્રત્યેક વનસ્પતિ, ચઉદહ સાધારણ; ખી ત્રિ
ચઉરિંદ્રિ જીવના, બે બે લાખ વિચાર; તે૦ ॥ ૪ ॥ દેવતા
તિર્યંચ નારકી ચાર ચાર પ્રકાશી; ચઉદહ લાખ મનુષ્યના,
એ લાખ ચોરાશી; તે૦ ॥ ૫ ॥ ઇણુ ભવ પરભવે સેવીયાં,
બે પાપ અઢાર; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી પરિહરું, દુર્ગતિના
દાતાર; તે૦ ॥ ૬ ॥ હિંસા કીધી જીવની, બોલ્યા મૃષાવાદ;
દોષ અદત્તાદાનના, મૈથુન ઉન્માદ; તે૦ ॥ ૭ ॥ પરિગ્રહ મેલ્યો
કારમો, કીધો ક્રોધ વિશેષ; માન માયા લોભ મેં કીયાં,
વળી રાગ ને દ્વેષ; તે૦ ॥ ૮ ॥ કલહ કરી જીવ દુહવ્યા,
દીધાં કૂડાં કલંક; નિંદા કીધી પારકી, રતિ અરતિ નિઃશંક;
તે૦ ॥ ૯ ॥ ચાડી કીધી ચોતરે, કીધો થાપણ મોસો; કુ-
ચુર કુદેવ કુધર્મનો ભલો આણ્યો ભરોંસો તે૦ ॥ ૧૦ ॥
ખાટકીને ભવે મેં કીયા, જીવ નાનાવિધ ઘાત; ચીડીમાર
ભવે ચરકલાં, માર્યાં દિન રાત; તે૦ ॥ ૧૧ ॥ કાજી મુદ્દાને
ભવે, પઠી મંત્ર કઠોર; જીવ અનેક જલ્લે કીયા, કીધાં
પાપ અઘોર; તે૦ ॥ ૧૨ ॥ માછીને ભવે માછલાં, ઝાલ્યાં
જળવાસ; ધીવર ભીલ કોલી ભવે, મૃગ પાડયા પાશ. તે૦
॥ ૧૩ ॥ કોટવાળને ભવે મેં કીયા, આકરા કર દંડ;
ખંદિવાન મરાવીઆ, કોરડા છડી દંડ. તે૦ ॥ ૧૪ ॥
પરમાધામીને ભવે, કીધાં નારકી દુઃખ; છેદન લેદન વેદના,
તાડન અતિ તિજખ; તે૦ ॥ ૧૫ ॥ કુંભારને ભવે મેં
કીયા, નીમાહરૂં પચાવ્યા; તેલી ભવે તિલ પીલીયા, પાપે
પીંડ ભરાવ્યાં; તે૦ ॥ ૧૬ ॥ હાલી ભવે હળ ખેડીયાં,

૧ વિનાશ. ૨ નીંભાડા. ૩ ખેડુત.

ફાડયાં પૃથ્વીનાં પેટ; સુડ નિદાન ઘણાં કીધાં દીધા બ-
ળદ ચપેટ; તેં ॥ ૧૭ ॥ માળીને ભવે રોપીયાં, નાનાવિધ
વૃક્ષ; મૂળ પત્ર ફળ કુલનાં, લાગ્યાં પાપ તે લક્ષ; તેં
॥ ૧૮ ॥ અઘોવાઈયાને^૧ ભવે, ભર્યા અધિક ભાર; પોઠી^૨
પુઠે કીડા પડયા, દયા નાણી^૩ લગાર; તેં ॥ ૧૯ ॥
છીપાને ભવે છેતર્યા, કીધા રંગણુ પાસ, અગ્નિ આરંભ
કીધા ઘણા, ધાતુર્વાદ અભ્યાસ; તેં ॥ ૨૦ ॥ શુરપણે રણ
ઝુઝતાં, માંચાં માણસ વૃંદ; મહિરા માંસ માખણુ ભજ્યાં,
ખાધાં મૂળ ને કંદ; તેં ॥ ૨૧ ॥ ખાણુ ખણાવી ધાતુની,
પાણી ઉલેચ્યા; આરંભ કીધા અતિ ઘણા, પોતે પાપજ
સંચ્યાં; તેં ॥ ૨૨ ॥ કર્મ અંગાર કીયા વળી, ઘરમેં દવ
દીધા; સમ ખાધા વીતરાગના, કુડા કોસજ પીધા; તેં
॥ ૨૩ ॥ બીલી ભવે ઉંદર લીયા, ગીરોલી હત્યારી; મૂઠ
ગમાર તણે ભવે, મેં જૂ લીખ મારી. તેં ॥ ૨૪ ॥
^૪ભાડભુંજ તણે ભવે, એકેંદ્રિય જીવ; જવારી ચણા ગહું
શેકીયા, પાડંતા રીવ; ^૫ તેં ॥ ૨૫ ॥ ખાંડણુ પીસણુ ગા-
રના, આરંભ અનેક; રાંધણુ ઈંધણુ અગ્નિનાં, કીધાં પાપ
ઉદેક; ^૬ તેં ॥ ૨૬ ॥ વિકથા ચાર કીધી વળી, સેવ્યાં પાંચ
પ્રમાદ ઇષ્ટ વિયોગ પાડયા થકી, રૂદન વિખવાદ, તેં ॥ ૨૭ ॥
સાધુ અને શ્રાવક તણાં, વ્રત લઇને ભાંગ્યાં; મૂળ અને ઉત્તર
તણાં મુજ દૂષણુ લાગ્યાં; તેં ॥ ૨૮ ॥ સાપ વીંછી સિંહ ચી-
વરા, શકરા^૭ ને સમળી; હિંસક જીવ તણે ભવે, હિંસા કીધી

૧ ગાડાં ભાડે ફેરવનાર. ૨. પોઠીયો-બળદ. ૩ ન આણી.
૪ ભડીથી ચણા વિગેરે અનાજ શેકનાર. ૫ રાડો ૬ અધિક.
૭ બાજ પક્ષી.

સખળી; તે૦ ॥ ૨૯ ॥ સૂવાવડી દૂષણ ઘણાં, વળી ગર્ભ
ગળાવ્યા; જીવાણી ઢોળ્યાં ઘણાં, શીળ વ્રત ભંજવ્યાં; તે૦
॥ ૩૦ ॥ ભવ અનંત ભમતાં થકાં, કીધા દેહ સંબંધ; ત્રિવિધ
ત્રિવિધ કરી વોસિરૂં, તીણુશું પ્રતિબંધ; તે૦ ॥ ૩૧ ॥ ભવ
અનંત ભમતાં થકાં, કીધાં પરિગ્રહ સંબંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ
કરી વોસિરૂં, તીણુશું પ્રતિબંધ; તે૦ ॥ ૩૨ ॥ ભવ અનંત
ભમતાં થકાં, કીધા કુટુંબ સંબંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી
વોસિરૂં, તીણુશું પ્રતિબંધ; તે૦ ॥ ૩૩ ॥ ઇણી પરે ઇહ
ભવ પરભવે, કીધાં પાપ અખત્ર;^૧ ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી
વોસિરૂં, કરૂં જન્મ પવિત્ર; તે૦ ॥ ૩૪ ॥ એણી વિધે એ
આરાધના, ભવિ કરશે જેહ; સમયસુંદર કહે પાપથી,
વળી છૂટશે તેહ; તે૦ ॥ ૩૫ ॥ રાગ વેસડી^૨ જે
સુણે એહ ત્રીજી ઢાળ; સમયસુંદર કહે પાપથી, છૂટે તત્કાળ;
તે૦ ॥ ૩૬ ॥

શ્રી પર્યંતારાધના.

માંદો મનુષ્ય નમસ્કાર કરીને આ પ્રમાણે કહે કે,—હે
ભગવન ! હવે અવસરને ઉચિત ફરમાવો. ત્યારે ગુરૂ છેવ-
ટની આરાધના આ પ્રમાણે કહે. ॥ ૧ ॥

અતિઆરને આલોવવા જોઈએ, વ્રતો ઉચ્ચરવા જોઈએ,
જીવોને ક્ષમા આપવી જોઈએ, અને ભવ્ય આત્માએ અઢાર
પાપસ્થાનક વોસરાવવાં જોઈએ. ॥ ૨ ॥

૧ નઠારાં. ૨ વીખેરી, દુર કલી.

ચાર શરણુ ગ્રહણ કરવાં જોઈએ; દુષ્કૃત (પાપ) ની નિંદા કરવી જોઈએ, અને સારાં કામોની અનુમોદના કરવી જોઈએ; અનશન કરવું જોઈએ, અને પાંચ પરમેષ્ઠિને નમસ્કાર કરવા જોઈએ. ॥ ૩ ॥

જ્ઞાનમાં, દર્શનમાં, ચારિત્રમાં, તપમાં અને વીર્યમાં, એ રીતે પાંચવિધ આચારમાં લાગેલા અતિચારો આંલોચવા જોઈએ. ॥ ૪ ॥

સામર્થ્ય છતાં પણ જ્ઞાનીઓને વસ્ત્ર અન્ન વિગેરે ન આપ્યું હોય, અથવા તેમની અવજ્ઞા કરી હોય, તે માફ દુષ્કૃત મિથ્યા થાયો. ॥ ૬ ॥

પાંચ પ્રકારનાં જ્ઞાનની નિંદા કરી હોય, અથવા ઉપહાસ (મશ્કરી) કર્યો હોય, અથવા ઉપદ્રાવ કર્યો હોય, તે માફ દુષ્કૃત મિથ્યા થાયો. ॥ ૭ ॥

જ્ઞાનનાં ઉપકરણ પાટી પોથી વિગેરેની જે કાંઈ આશાતના થઈ હોય, તે માફ દુષ્કૃત મિથ્યા થાયો. ॥ ૮ ॥

નિઃશંકા વિગેરે આઠ પ્રકારના ગુણ સહિત જે સમ્યક્ત્વ રૂડે પ્રકારે મેં પાળ્યું ન હોય, તે માફ દુષ્કૃત મિથ્યા થાયો. ॥ ૯ ॥

જિનેશ્વરની યા જિનપ્રતિમાની ભાવથી પૂજા કરી ન હોય, અથવા અભક્તિથી પૂજા કરી હોય, તે માફ દુષ્કૃત મિથ્યા થાયો. ॥ ૧૦ ॥

દેવદ્રવ્યનો મેં જો વિનાશ કર્યો હોય, અથવા ખીજને

નાશ કરતો બેઈ ઉપેક્ષા કરી હોય, તો તે માફ દુષ્ટ મિથ્યા થાઓ. ॥ ૧૧ ॥

જિનેંદ્રમંદિર વગેરેમાં આશાતના કરનારને પોતાની શક્તિ છતાં ન નિષેધો હોય, તો તે માફ દુષ્ટ મિથ્યા થાઓ. ॥ ૧૨ ॥

પાંચસમિતિ સહિત અને ત્રિગુણિત સહિત નિરંતર ચારિત્ર ન પાળ્યું હોય, તો તે માફ દુષ્ટ મિથ્યા થાઓ. ॥ ૧૩ ॥

કોઈ પણ રીતે પૃથ્વીકાય, અપકાય, તેઉકાય, વાઉકાય, અને વનસ્પતિકાયાદિ એકેન્દ્રિય જીવોનો મારાથી વધ થયો હોય, તો તે માફ દુષ્ટ મિથ્યા થાઓ. ॥ ૧૪ ॥

કીડા, શંખ, છીપ, પુરાં, જળો, અળસીઆં વગેરે બેઈન્દ્રિય જીવોનો વધ થયો હોય, તે માફ દુષ્ટ મિથ્યા થાઓ. ॥ ૧૫ ॥

કુંથુઆ, જૂ, માકડ, મંકોડા, કીડા વિગેરે જે તેઈન્દ્રિય જીવોનો વધ થયો હોય, તો તે માફ દુષ્ટ મિથ્યા થાઓ. ॥ ૧૬ ॥

વીંછી, માખ, બ્રમર, વિગેરે ચતુર્િન્દ્રિય જીવોનો વધ થયો હોય, તો તે માફ દુષ્ટ મિથ્યા થાઓ. ॥ ૧૭ ॥

પાણીમાં વસનાર, જમીન ઉપર વસનાર કે આકાશમાં ઉડનાર કોઈ પણ પંચેન્દ્રિય જીવોનો વધ થયો હોય, તો તે માફ દુષ્ટ મિથ્યા થાઓ. ॥ ૧૮ ॥

કોધથી, લોભથી, લયથી, હાસ્યથી, અથવા પરવશ-
પણાથી મેં મૂઠ થઈને જે અસત્ય વચન કહ્યું હોય, તે
હું નિંદા છું, તેની ગહા કરું છું. ॥ ૧૯ ॥

કપટકળાથી બીજાને છેતરીને થોડું પણ નહિ આપેલું
ધન મેં ગ્રહણ કર્યું હોય, તે હું નિંદા છું, તેની ગહા
કરું છું. ॥ ૨૦ ॥

રાગ સહિત હૃદયથી દેવતા સંબંધી, મનુષ્ય સંબંધી,
અથવા તિર્યંચ સંબંધી જે મૈથુન મેં આચર્યું હોય,
તેની હું નિંદા અને ગહા કરું છું. ॥ ૨૧ ॥

ધન, ધાન્ય, સુવર્ણ, વિગેરે નવ પ્રકારના પરિગ્રહ
સંબંધમાં મેં જે મમત્વભાવ ધારણ કર્યો હોય, તેની
હું નિંદા-ગહા કરું છું. ॥ ૨૨ ॥

બુદ્ધી બુદ્ધી જાતના રાત્રિભોજન ત્યાગના નિયમોમાં
ભારાથી જે ભૂલ થઈ હોય, તેની હું નિંદા અને ગહા
કરું છું. ॥ ૨૩ ॥

જિનેશ્વર ભગવાને કહેલો બાહ્ય અને અભ્યંતર બાર
પ્રકારનો તપ, જે ભારી શક્તિ પ્રમાણે ન કર્યો હોય, તેની
હું નિંદા અને ગહા કરું છું. ॥ ૨૪ ॥

મોક્ષપદને સાધવાવાળા યોગમાં મન વચન અને
કાયાથી સદા જે વીર્ય ન ફેરવ્યું, તેની હું નિંદા અને ગહા
કરું છું. ॥ ૨૫ ॥

પ્રાણાતિપાત વિરમણ વ્રત, વિગેરે બાર વ્રતોનો
સમ્યક્ વિચાર કરી જ્યાં ગ્રહણ કરેલામાં ભંગ થયો હોય

તે હવે જણાવ. તું કોપ રહિત થઇને સર્વ જીવોને ક્ષમા આપ, અને પૂર્વનું વેર દૂર કરીને સર્વેને મિત્રો હોય તેમ ચિન્તવ.

પ્રાણાતિપાત, મૃષાવાદ, વિગેરે મિથ્યાત્વ શબ્દ્ય સુધીનાં અઢાર પાપ સ્થાનકો મોક્ષ માર્ગની સન્નિપત્તિ જતાં વિદ્ય-ભૂત અને દુર્ગતિનાં કારણભૂત છે, માટે એ અઢાર પાપ-સ્થાનકોનો ત્યાગ કર.

જે ચોત્રીશ અતિશય યુક્ત છે, અને જેમણે કેવળ-જ્ઞાનથી પરમાર્થને જાણ્યા છે, અને દેવતાઓએ જેમનું સમવસરણ રચ્યું છે, એવા અહંતોનું મને શરણ હોજો.

જે આઠ કર્મથી યુક્ત છે, જેમની આઠ મહાપ્રા-તિહાર્યોએ શોભા કરી છે. અને આઠ પ્રકારના મદના સ્થાનકોથી જે રહિત છે, તે અહંતોનું મને શરણ હોજો.

સંસારરૂપી ક્ષેત્રમાં જેમણે ફરી ઉગવાનું નથી, ભાવ શત્રુઓને નાશ કરવાથી અરિહંત બન્યા છે, અને જે ત્રણ જગતને પૂજનીય છે તે અહંતોનું મને શરણ હોજો.

ભયંકર દુઃખરૂપી લાખો લહેરીઓથી દુઃખે કરી તરી શકાય એવો સંસારસમુદ્ર જે તરી ગયા છે અને જેઓને સિદ્ધસુખ મળ્યું છે, તે સિદ્ધોનું મને શરણ હોજો. ૨૬ થી ॥ ૩૫ ॥

તપરૂપી મુદ્ગલથી જેમણે ભારે કર્મરૂપી ખેડીઓ તોડી નાખી મોક્ષસુખ મેળવ્યું છે, તે સિદ્ધોનું મને શરણ હોજો. ॥ ૩૬ ॥

ધ્યાનરૂપી અગ્નિના સંયોગથી સકળ કર્મરૂપ મળ
જેમણે બાળી નાખ્યો છે, અને જેમનો આત્મા સુવર્ણ
જેવો નિર્મળ થયો છે, તે સિદ્ધોનું મને શરણ હોજો. ॥ ૩૭ ॥

જેમને જન્મ નથી, જરા નથી, મરણ નથી, તેમજ
ચિત્તનો ઉદ્વેગ નથી, ક્રોધાદિ કષાય, તે સિદ્ધોનું મને
શરણ હોજો. ॥ ૩૮ ॥

બેંતાલીશ દોષ રહિત ગોચરી કરીને જે અન્ન-પાણી
(આહાર) લે છે, તે મુનિઓનું મને શરણ હોજો. ॥ ૩૯ ॥

પાંચ ઇંદ્રિયોને વશ રાખવામાં તત્પર, કામદેવના
અભિમાનનો પ્રચાર જીતનારા, અને બ્રહ્મચર્યને ધારણ
કરનારા મુનિઓનું મને શરણ હોજો. ॥ ૪૦ ॥

જે પાંચ સમિતિઓ સહિત છે, પાંચ મહાવ્રતનો
ભાર વહન કરવાને જે વૃષભ સમાન છે, અને જે પંચમ
ગતિ (મોક્ષ) ના અનુરાગી છે; તે મુનિઓનું મને શરણ
હોજો. ॥ ૪૧ ॥

જેમણે સકળ સંગનો ત્યાગ કર્યો છે, જેમને મણિ
અને તૃણ તથા મિત્ર અને શત્રુ સમાન છે, જે ધીર છે,
અને જે મોક્ષમાર્ગને સાધવાવાળા છે; તે મુનિઓનું મને
શરણ હોજો. ॥ ૪૨ ॥

કેવળજ્ઞાનને લીધે દિવાકર (સૂર્ય) સરખા તીર્થકરોએ
પ્રરૂપેલા અને જગતના સર્વ જીવોને હિતકારી એવા ધર્મનું
મને શરણ હોજો. ॥ ૪૩ ॥

કરોડો કલ્યાણને ઉત્પન્ન કરનારી અને અતર્થ રચ-

નાનો નાશ કરનારી જીવદયાનું જેમાં વર્ણન થાય છે, એવા ધર્મનું મને શરણ હોજો. ॥ ૪૪ ॥

પાપના ભારથી દબાયેલા જીવને કુગતિરૂપી કુવામાં પડતો જે ધારણ કરી રાખે છે, એવા ધર્મનું મને શરણ હોજો. ॥ ૪૫ ॥

સ્વર્ગ અને મોક્ષરૂપ નગરે જવાના માર્ગમાં ગુંથા-એલા લોકોને જે સાર્થવાહરૂપ છે, અને સંસારરૂપ અટવી પસાર કરાવી આપવામાં સમર્થ છે, તે ધર્મનું મને શરણ હોજો. ॥ ૪૬ ॥

આ પ્રમાણે ચાર પ્રકારના શરણને ગ્રહણ કરનાર અને સંસારના માર્ગથી વિરક્ત ચિત્તવાળા મેં જે કાંઈ પણ દુષ્કૃત કર્યું હોય, તેની હમણાં આ ચાર (અરિહંત, સિદ્ધ, સાધુ અને સર્વશલાષિત ધર્મ) ની સમક્ષ નિંદા કરું છું. ॥ ૪૭ ॥

મિથ્યાત્વથી વ્યામોહ પામીને ભમતાં મેં મન, વચન કે કાયાથી કુતીર્થ (અસત્ય મત) નું સેવન કર્યું હોય, તે સર્વની અત્ર હમણાં નિંદા કરું છું. ॥ ૪૮ ॥

જિનધર્મ માર્ગને જો મેં પાછળ પાડ્યો હોય, અથવા તો અસત્ય માર્ગને પ્રગટ કર્યો હોય, અને જો હું ખીજને પાપના કારણભૂત થયો હોઉં, તો તે સર્વની હમણાં હું નિંદા કરું છું. ॥ ૪૯ ॥

જન્તુઓને દુઃખ આપનારાં હળ, સાંખેલું, વિગેરે જે મેં તૈયાર કરાવ્યાં હોય, અને પાપી કુટુંબનું જે મેં

ભરણુ-પોષણ કયું હોય, તે સર્વની હમણાં હું નિંદા કરું છું. ॥ ૫૦ ॥

જિનભવન, પ્રતિમા, પુસ્તક, અને (ચતુર્વિધ) સંઘરૂપ સાત ક્ષેત્રમાં જે ધન-ખીજ

મેં વાળ્યું હોય, તે સુકૃતની હું અનુમોદના કરું છું. ૫૧

આ સંસારરૂપી સમુદ્રમાં વહાણુ સમાન જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્ર જે સમ્યગ્ રીતે પાળ્યાં હોય, તે સુકૃતની હું અનુમોદના કરું છું. ૫૨

અરિહંત, સિદ્ધ, આચાર્ય ઉપાધ્યાય, સાધુ, સાધર્મિક અને જૈન સિદ્ધાંતને વિષે જે મેં ખહુમાન કયું હોય, તે સુકૃતની હું અનુમોદના કરું છું. ૫૩

સામાયિકમાં ચતુર્વિંશતિ સ્તવન (ચોવીશ ભગવાનની સ્તુતિ) અને છ આવશ્યકમાં જે મેં ઉદ્યમ કર્યો હોય, તે સર્વ સુકૃતની હું અનુમોદના કરું છું. ૫૪

આ જગતમાં પૂર્વે કરેલાં પુણ્ય પાપ એજ સુખ દુઃખના કારણો છે, અને ખીન્નું કોઈ પણ માણસ કારણ નથી, એમ જાણીને શુભ ભાવ રાખો. ૫૫.

પૂર્વે નહિ ભોગવાયેલા કર્મને ભોગવવાથીજ છૂટકારો છે, પણ ભોગવ્યા વિના છૂટકારો નથી, એમ જાણીને શુભ ભાવ રાખો. ૫૬

જે ભાવ વિના ચારિત્ર શ્રુત, તપ, દાન શીજ, વિગેરે સર્વ આકાશના કુલની માફક નિરર્થક છે, એમ માનીને શુભ ભાવ રાખો. ૫૭

તેં નરકનું નારકીપણે તીક્ષ્ણ દુઃખ અનુભવ્યું તે વખતે કોણ મિત્ર હતો ? એમ માનીને શુભ ભાવ રાખો. ૫૮
સુરશૈલ (મેરૂ પર્વત) ના સમૂહ જેટલો આહાર ખાઈને પણ તને સંતોષ ન વળ્યો, માટે ચતુર્વિધ આહારનો ત્યાગ કર. ૫૯

દેવ, મનુષ્ય, તિર્યચ અને નરક, આ ચાર ગતિમાં આહાર સુલભ છે; પણ વિરતિ દુર્લભ છે, એમ માનીને ચતુર્વિધ આહારનો ત્યાગ કર. ૬૦

કોઈ પ્રકારના જીવ સમુદાયનો વધ કર્યા વગર આહાર થઈ શકે નહિ, તેથી ભવમાં ભ્રમણ કરવાના કારણરૂપ અને દુઃખના આધાર ભૂત ચારે પ્રકારના આહારનો ત્યાગ કર. ૬૧

જે આહારનો ત્યાગ કરવાથી દેવોનું ઈન્દ્રપણું પણ હથેળીમાં હોય તેવું થાય છે, અને મોક્ષસુખ પણ સુલભ થાય છે, તે ચારે પ્રકારના આહારના ત્યાગ કર. ૬૨

જુદા જુદા પ્રકારનાં પાપ કરવામાં પરાયણ એવો પણ જીવ જે નમસ્કાર મંત્રને અંત સમયે પણ પામીને દેવપણું પામે છે, તે નમસ્કાર મંત્રનું મનની અંદર સ્મરણ કર. ૬૩

સ્રીઓ મળવી સુલભ છે, રાજ્ય મળવું સુલભ છે, દેવપણું પામવું સુલભ છે, પણ નવકાર મંત્ર પામવો દુર્લભમાં દુર્લભ છે. તેથી મનની અંદર નવકાર મંત્રનું સ્મરણ કર. ૬૪

એક લવમાંથી બીજા લવમાં જતા ભવિકોને જે નવ-
કાર મંત્રની સહાયથી પરલવને વિષે મનોવાંછિત સુખ
સંભવે છે, તે નવકાર મંત્રનું મનની અંદર સ્મરણ કર. ૬૫

જે નવકાર મંત્રને પામવાથી લવરૂપ સમુદ્ર ગાયત્રી
ખરી જેટલો અલ્પ થાય છે, અને જે મોક્ષના સુખને સત્ય
કરી આપે છે, તે નમસ્કાર મંત્રને મનની અંદર તું સ્મ-
રણ કર. ૬૬

આ પ્રકારની ગુરૂએ ઉપદેશેલી પર્યન્તારાધના સાંભ-
ળીને તું સકલ પાપ વોસરાવીને આ નમસ્કાર મંત્રનું
સેવન કર. ૬૭

પાંચ પરમેષ્ઠીનું સ્મરણ કરવામાં તત્પર એવો રાજ-
સિંહ કુમાર મરણ પામીને પાંચમાં દેવલોકમાં ઈંદ્રપાણું
પામ્યો. ૬૮

તેની સ્ત્રી રત્નવતી પણ એજ પ્રકારે આરાધીને પાં-
ચમા કલ્પને વિષે સામાનિક દેવપાણું પામી, ત્યાંથી ચ્યવીને
બન્ને મોક્ષે જશે. ૬૯

આ સંવેગ ઉત્પન્ન કરનાર સોમસૂરિએ રચેલી
પર્યન્તારાધનાને જે રૂઢી રીતે અનુસરસે તે મોક્ષ સુખ
પામશે.

પર્યન્તારાધના સમાપ્ત.

પદ્મવિજયજી મહારાજની સંજ્ઞાય.

દેવસમા ગુરૂ પદ્મવિજયજી, સખહી ગુણે પુરા;
 શુદ્ધ પ્રરૂપક સમતાધારી, કોઈ વાતે નહી અધુરા. મુનીશ્વર
 લીજે વંદના હમારી, ગુરૂ દર્શન સુખકારી. મુનીં એ
 આંકણી. ॥ ૧ ॥ સંવત અઢાર છાસઠની સાલે, એસવાલ
 કુલે આયા; ગામ ભરૂડીએ શુભ લગ્ને, માતા રૂપાંબાઈએ
 જાયા. મુનીં ॥ ૨ ॥ સત્તર વર્ષના રવિ ગુરૂ પાસે, હુલા
 ચતિ વેષધારી; ગુરૂ વિનયે ગીતારથ થયા, ચંદ્ર જેસા
 શીતલકારી. મુનીં ॥ ૩ ॥ સંવત એગણી અગીઆરાની
 સાલે, સંવેગ રસ ગુણ પીધો; રૂપે રૂઝા જ્ઞાને પુરા,
 જનશાશન ડંકો દીધો. મુનીં ॥ ૪ ॥ સંવત એગણી
 ચોવીસાની સાલે, છેદોપસ્થાપન કીધો; મહારાજ મણિવિ-
 જયજી નામનો, વાસક્ષેપ શીર લીધો. મુનીં ॥ ૫ ॥ દિન
 દિન અધિકે સંવેગ રંગે, કામ કષાય નિવારી; ધર્મ ઉપ-
 દેસે બહુ જીવ તારી, જ્ઞાન ક્રિયા ગુણ ધારી. મુનીં
 ॥ ૬ ॥ સંવત એગણી આડત્રીસ વૈશાખે, શુદ્ધિ અગીઆરસ
 રાતે; પ્રથમ જામે (પલાંસવા) કાલધર્મ કીધો, જીત વંદે
 નિત્ય પ્રિતે. મુનીં ॥ ૭ ॥

અથ મંગલ.

ચાલો સહીયર મંગલ ગાઈએ, લહીયે પ્રભુનાં નામ
 રે; પહેલું મંગળ વીરપ્રભુનું, બીજું ગૌતમ સ્વામી રે;
 ત્રીજું મંગળ સ્થુલભદ્રનું, ચોથું મંગળ ધર્મ રે. ચાલો

॥ ૧ ॥ જીવની જયણા નિત્યનિત્ય કરીએ, કીજીયેં જન-
ધર્મ રે; જીવ અજીવને ઝોલખીએ તો; સમકીતનો મર્મ
રે. ચાલો ॥ ૨ ॥ છાણું ધધણું નિત્યનિત્ય પુજીએ,
ચુલેચંદ્રવો બાંધીએ રે; પોચે હાથે વાસીદું વાળીએ, દીવે
ઢાંકણું ઢાંકીએ રે. ચાલો ॥ ૩ ॥ શીયાળે પકવાન દિન-
ત્રીશ, ઉનાળે દીનવીસરે; ચોમાસે પંદરદિન માન, ઉપર
અલક્ષ્ય જાણુ રે. ચાલો ॥ ૪ ॥ ચઉદથાનકીઆ જીવ
ઝોળખીએ, પન્નવણા સૂત્રની સામે રે; વડીનીતમાત્રુ, બળ-
ખામાંહે, અંતર્મુદ્ધૂર્ત પામે રે. ચાલો ॥ ૫ ॥ શરીરનો
મેલ નાકનો મેલ, વમનપીત સાતમે રે; શુક શોણિત
મૃતકલેવર, ભીન્નુકલેવર અગીયારમે રે. ચાલો ॥ ૬ ॥
નગરનો ખાળ અશુચિ ઠામ, સ્ત્રી પુરૂષસંગમે રે; ઉપજે
તિહાં મનુષ્યાસમુર્છિમ, સ્થાનક જાણો ચૌદમે રે. ચાલો ॥
૭ ॥ અસંજ્યાતા અંતર્મુદ્ધૂર્ત આઉમે, ખીજનો નહિપાર
રે; બાવીશ અલક્ષ્ય બત્રીસ અનંતકાય, વજેનરને નાર રે.
ચાલો ॥ ૮ ॥ આપવેદના પરવેદના સરખી, લેખવીએ
આઠ જામે રે; પદ્મવિજયજી પસાયથી પામે, જીત ઠામે-
ઠામે રે. ચાલો ॥ ૯ ॥ ઇતિ.

ગુરૂમહારાજના અવશાનનું પદ.

રાગ કવાલી.

મુનિ ગુણે મહદ આત્મા, શાંતાત્મ અસ્ત શું થઈ ગ્યા;
દાદા ગુરૂ અમારા શું, અમોને છેક ભૂલી ગ્યા. ૧
અમોને લાડમાં લાલી, પઢાવ્યા પુત્રવત પાળી;
અચાનક શું ગ્યા ચાલી, અમોને છેક ભૂલી ગ્યાં. ૨

હતા માણસ હજારો ત્યાં, પળાંસુવાની બજારોમાં;
 સંકોચન પડત અમ હોતા, અમોને ૩
 આખર બાજુ સુધારીને, શાશન શોભા વધારીને;
 શીખીકામાં પધારીને, દાદા ગુરૂ અસ્ત શું થઈ ગયા. ૪
 હજારો મેદની જામી, મલી ગુરૂ ભક્તિની કાળે;
 વીરહ અમોને થયો આજે, દાદાગુરૂ ૫
 સમાધીમાં લઈ સરણાં, કરી બહુ કર્મનિર્જરણાં;
 તોડી કેઈ જન્મને મરણાં, દાદાગુરૂ ૬
 નમણુ વેલા એક નિર્બિહુ, નકામુ ભોંય પર પડીયું;
 અચરિજ આપનું જડીયું, દાદાગુરૂ ૭
 માથાના વાળ પણ કોઈને, ન પુરા ભાગમાં આવ્યા;
 એવા ભકતો હજારોમાં, દાદાગુરૂ ૮
 ચીતાની ભસ્મ સૌ લેતાં, છેવટ ખાડો પડ્યો ભારી;
 કેઈને ભાગ પણ નાવી, દાદાગુરૂ ૯
 પળાંસુવારાજને રાંણી, કુંવર લીએ છખી તાંણી;
 માનતાઓ ઘણી માની, દાદાગુરૂ ૧૦
 શીખીકામાં સોવન સરખી, સુશોભીત સુરત નીરખીને;
 વંદત જન વૃંદ હરખીને, દાદાગુરૂ ૧૧
 આડીસર કારભારીએ, પુનઃ સીખીકા ધરી ખંધે;
 ગુરૂ ભક્તિ કરી રંગે, દાદાગુરૂ ૧૨
 સેંકડો ધાન્યની કળશી, હજારો કોરીઓ વરસી;
 હજારો ગુરૂ ચરણ ફરસી, દાદાગુરૂ ૧૩
 કરી જીત કર્મની ભારી, કરાંબુજ ધર્મ ધ્વજ ધારી;
 ક્રિયા સુધ પાત્રતા ધારી, દાદાગુરૂ ૧૪

ગુરૂ જિતવિજયજી દાદા, સ્વર્ગમાં જીવજો ઝાઝા;
 કરી સહુ ધર્મના કામો, દાદાગુરૂં ૧૫
 પંચમ કલી કાલને આજે, પ્રતાપી સૂર્ય આથમતે;
 પડી ખોટ જૈનને ભારે, દાદાગુરૂં ૧૬
 પ્રતાપી પૂજ્ય રત્નોથી, જગતમાં ધર્મ રહે જાગૃત;
 કલીના દર્પ નાટાલક, દાદાગુરૂં ૧૭
 આ શિષ્યો આપના બન્ને, બુદ્ધિ તિલકવિજય નામે;
 આતુર્માસ છે ટાંણા ગામે, નાગર હૃદયે ગુરૂ રહિ ગયા. ૧૮
 ઝોગણીસે અગણ્યાસી વરસે, અસાડ વદિ ૬ ના દિવસે,
 પ્રાતઃ સમય કરી અણસણ, દાદાગુરૂં ૧૯

શ્રી આત્મભાવના.

અહો આત્મા ! તું વિચારી જોજે, કે તું અનંત કાળ
 થયાં રહજો છે, પણ દુઃખનો અંત આવ્યો નહીં. હવે તું
 મનુષ્યનો જન્મ પામ્યો છે, તો ધર્મસાધન કર, જે જેથી
 સર્વે સંતાપ મટી જાય. એવી રીતનું ધર્મ સાધન કર કે
 જેથી વહેલાં મુક્તિ મળે. શાથી ? જે હવે તારે સંસારમાં
 રહજવું તે ઠીક નહીં, તું મુક્તિનાં સાચાં કારણ પામ્યો
 છે, તો આ અવસર ચૂકવો નહીં.

આબુ, અષ્ટાપદ, ગિરનાર, સમેતતિબરશત્રુજય ગિરિ સાર;
 પંચે તીર્થ ઉત્તમ ઠામ, સિદ્ધિ ગયા તેને કરૂં પ્રણામ. ૧
 નામજિણા જિણનામા, ઠવણજિણા જિણપડિમાઓ;
 દંવજિણા જિણજીવા, ભાવજિણા સમવસરણકા. ૨

જેમ મંત્રથી ઝેર ઉતરી જાય, રોગ મટી જાય, તેમ પ્રભુના
 નામથી મિથ્યાત્વ, અવૃત જોગ, કષાય, કર્મરોગ સર્વે મટી જાય.

પ્રભુનામ—કેવળજ્ઞાની, નિર્વાણી, સાગર, મહાયશ, વિમલ, સર્વાનુભૂતિ, શ્રીધર, શ્રીદત્ત, દામોદર, સુતેજ, સ્વામિક, મુનિસુવ્રત, સુમતિ, શિવગતિ અસ્તાગ, નિમીશ્વર, અનિલ, યશોધર, કૃતાર્થ, જિનેશ્વર, શુદ્ધમતિ, શિવંકર, સ્વંદન અને સંપ્રતિ. એ અતીત કાળે થઈ ગયા, તે સર્વેને મ્હારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો.

ઋષભ અજિત, સંલવ, અભિનંદન, સુમતિ, પદ્મપ્રભ સુપાર્શ્વ, ચંદ્રપ્રભ, સુવિધિ, શીતલ, શ્રેયાંસ, વાસુપૂજ્ય, વિમલ, અનંત, ધર્મ, શાંતિ, કુંથુ, અર, મલ્લિક, મુનિ-સુવ્રત, નમિ, નેમિ, પાર્શ્વ, વર્ધમાનાંતા જિનાઃ શાંતાઃ શાંતિકરા ભવંતુ સ્વાહા; જે રીતે તમો શાંતિ પામ્યા, તે રીતે સર્વે જીવને શાંતિ કરો. એમ મ્હારી વિનંતિ છે.

પદ્મનાભ, શૂરદેવ, સુપાર્શ્વ, સ્વયંપ્રભ, સર્વાનુભૂતિ, દેવશ્રુત, ઉદયનાથ, પેઢાલ, પોદ્દિલ, શતકીર્ત્તિ, સુવ્રત, અમમ, નિષ્કપાય, નિષ્પુલાક, નિર્મમ, ચિત્રગુપ્ત, સમાધિ, સંવર, યશોધર, વિજયદેવ, મલ્લજિન, દેવજિન, અનંત-વીર્ય અને ભદ્રંકર. એ ચોવીશ પ્રભુ થશે, તેમને મ્હારી અનંતી કોડાનકોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો.

સીમંધર, યુગમંધર, બાહુ, સુબાહુ, સુજાત, સ્વયં-પ્રભ, વૃષભાનન, અનંતવીર્ય, સુરપ્રભ, વિશાલનાથ, વજ્રધર, ચંદ્રાનન, ચંદ્રબાહુ, ભુજંગનાથ, નેમીશ્વર, ઇશ્વર, વીરસેન, દેવયશ, મહાભદ્ર અને અજિતવીર્ય. એ વીશ વિહરમાનને મ્હારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો.

અતીત અનાગત ને વર્તમાન કાળના બહોંતેર તીર્થંકર, વીશ વિહરમાન; વૃષભાનન; ચંદ્રાનન, વારિષેષુ ને

વર્ધમાન, એ ચારે શાશ્વતા જિન મળી છન્નું જિનને કરૂં પ્રણામ; શાશ્વતી પ્રતિમા પાંચસે ધનુષ્યની તથા સાત હાથની છે, રત્નની છે, દિવ્ય છે, મનોહર છે, જેને દીઠે શાશ્વતાં સુખનું પામવાપણું થાય છે. જે વ્યંતર નિકા-યમાં અસંખ્યાતા, જ્યોતિષિમાં અસંખ્યાતા જિનખિંબ છે, વળી ત્રણ ભુવનમાં પંદરસો ને બેંતાલીશ કોડ અઠાવન લાખ છત્રીશ હજાર ને એંશી શાશ્વતા જિનખિંબ છે, તે સર્વેને માહરી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો. વળી અશાશ્વતી પ્રતિમા આબુજીમાં આદીશ્વરજી, નેમિનાથજી, પાર્શ્વનાથજી, શાંતિનાથજી પ્રમુખ જિનખિંબ ઘણાં છે; વળી અનંતા જીવ મુક્તિ પામ્યા, તે સર્વેને મહારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો. અષ્ટાપદજી ઉપર આદીશ્વર ભગવાન દશ હજાર મુનિ સાથે મુક્તિ વર્યા. ભરત મહારાજજી સોનાનું દહેરૂં કરાવ્યું, રત્નનાં ચોવીશ જિનખિંબ ભરાવ્યાં.

ચત્તારિ અઠ્ઠ દસ દોય, વંદિયા જિણુવરા ચઉંવીસં;

પરમકૃા નિક્કિઅકૃા, સિદ્ધા સિદ્ધં મમ દિસંતુ. ૧

વળી ગૌતમ સ્વામી પોતાની લખિધએ અષ્ટાપદ ઉપર ચડી, પ્રભુને વાંદી, જગચિંતામણીનું ચૈત્યવંદન કરી, તિ-ર્યંજૂ બૃહક દેવતાને પ્રતિબોધ કરી, પંદરસેં ત્રણ તાપસને પારણા કરાવી કેવળજ્ઞાન પમાડયું. વળી રાવજી વીણા વગાડી તીર્થંકર ગોત્ર બાંધ્યું. વળી અનંતા જીવ મુક્તિ ગયા તે સર્વેને મહારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો. વળી ગિરનારજી ઉપર નેમિનાથ મહારાજજી એક હજાર પુરૂષ સાથે દિક્ષા લીધી, સંસારનું સ્વરૂપ ઘણું

ભુંડું જાણ્યું. સંસાર દુઃખ રૂપ, દુઃખે ભરેલો, દુઃખનું કારણ, સાચા સુખનો વૈર, હળાહળ વિષ જેવો, બળતી આગ જેવો જાણી નીકળી પડ્યા. ચારિત્ર પાળી પંચાવનમે દિવસે કેવળજ્ઞાન પામ્યા. પાંચસેં છત્રીશ સાથે મુક્તિ ગયા. સાતસેં વરસ સુધી કેવળી પર્યાય પાળી ઘણું જીવને પ્રતિબોધીને મુક્તિ ગયા. વળી અનંતા જીવ મુક્તિ વર્યા, તે સર્વેને મહારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો. વળી સમેતશિખરજી ઉપર વીશે દુઃકે વીશ પ્રભુજી સત્યાવીશ હજાર ત્રણસેં ઓગણપચાસ મુનિ સાથે મુક્તિ પામ્યા. વળી શામળા પાર્શ્વનાથજી બિરાજે છે. વળી અનંતા જીવ મુક્તિ ગયા, તે સર્વેને મહારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો. તારંગાજીમાં અજિતનાથજીને મહારી અનંતી કોડાન કોડ વાર વંદના હોજો. ચંપા નગરીમાં વાસુપૂજ્યજી મુક્તિ ગયા. વલી પાવાપુરીએ મહાવીરજી સિદ્ધિ વર્યા, તે સર્વેને મહારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો. શ્રી સિદ્ધાચલજી ઉપર આદીશ્વરજી અનંત લાલ જાણી પૂર્વ નવાણું વાર સમોસર્યા, વળી અનંત જીવ મુક્તિ વર્યા, વળી જિનબિંબ ઘણું છે, તે સર્વેને મહારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો. હવે દ્રવ્યજિન તે તીર્થંકર પદવી ભોગવીને પોતાના શાસનનો પરિવાર લઈને મુક્તિમાં બિરાજે છે, તે સર્વેને મહારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો. વળી આવતે કાળે તીર્થંકર પદવી પામશે તે શ્રેણિકરાજનો જીવ પ્રમુખને મહારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો. વળી મહારા જીવને નિગોદમાંથી

ખહાર કાઢયો તે સિદ્ધના જીવને મહારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાળ વંદના હોજો. હવે ‘ ભાવજિણા સમવસરણુઠા ’ સમોસરણુને વિષે વીશ વિહરમાનજી કેવા છે ? તો પાંચશે ધનુષ્યની દેહ છે, સુવર્ણ સમી કાયા, એક હજાર આઠ ઉદાર લક્ષણ છે, જ્ઞાનાતિશયે કરીને સર્વે પદાર્થ જાણી રહ્યા છે, દર્શને કરી સર્વે ભાવ દેખી રહ્યા છે, વચનાતિશયે કરી ભવિજીવને પ્રતિબોધ કરે છે, તેથી કોઈ જીવ પણ ક્ષપકશ્રેણિ ચડે છે, કોઈ તો સાધુપણું પામે છે, કોઈ તો શ્રાવકપણું પામે છે; વળી કોઈ સમક્ષિત પામે છે, કોઈ તો ભદ્રકભાવને પામે છે. વળી પૂજાતિશયે કરી ભવિજીવને પ્રભુજીની પૂજા, સેવા, ભક્તિ, વંદના, સ્તવના કરવાનું મન થાય છે. તેથી પૂજા, સેવી, વાંદી, પ્રભુ સરખા પૂજનિક થાય છે, અપાયાપમગાતિશયે કરીને ભવી જીવને આ ભવના ને ભવોભવનાં કષ્ટ દુઃખ આપદા ટાળે છે. એ ચાર મહા અતિશય. વળી અશોક વૃક્ષ શોભે છે, પુલની વૃષ્ટિ ઢીંચણુ સુધી થાય છે. પાંચ વર્ણના પુલ જલ-સ્થલનાં નીપજ્યાં વરસે છે. વળી પ્રભુની વાણી એક યોજન સુધી સંભળાય છે, વળી પ્રભુજીને આમર વીંજાય છે. વળી રત્નના સિંહાસન પર બેઠા છે. વળી ભામંડલ પૂંઠે રાજે છે, આકાશે ઢુંઢુલિ ગાજે છે. વળી ત્રણ છત્ર માથે છાજે છે, વળી બાર ગુણે સહિત છે, ચોત્રીશ અતિશયે કરી વિરાજિત છે. પાંત્રીશ વાણી ગુણે કરી રાજિત છે. આઠ પ્રાતિહાર્યો કરી શોભિત છે, અસંખ્યાતા ઇંદ્રાદિદેવોએ કરી સેવિત છે, આઠાર દોષે કરી સહિત છે. કેવળજ્ઞાન કેવળદર્શન આદિ અનંતગુણે

કરી સહિત છે તરણ-તારણ ઝહાજ સમાન છે. પાપરૂપ અંધકાર ટાળવા સૂરજ સમાન છે, કલ્યાણકને દિવસે નરકે પણ અજવાળાં થાય છે. વળી મહાગોપ મહામાહણ જગ-સથવાહ એવી ઉપમા છાજે છે. મોક્ષના સાથી છે. કોડ કેવળી, બે હજાર કોડ સાધુ, ગણધર, કેવળજ્ઞાની, મન-પર્યવજ્ઞાની, અવધિજ્ઞાની, શ્રુતજ્ઞાની, મતિજ્ઞાની, સાધુ સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકારૂપ ચતુર્વિધ સંઘ, સમકિતી જીવ, વળી દ્વાદશાંગી વાણી, વળી મુનિ આણા પાળવાવાળા અનંતા જીવ મુક્તિ પામ્યા. પ્રભુ આણા પાળે છે. વળી આવતે કાળે આણા વળી પાળશે. તે સર્વને મ્હારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાલ વંદના હોબો. એ વંદનાનું ફળ એજ માગું છું જે, મ્હારા જીવને તમારા સરિખો કરો, એજ વિનંતિ છે. જે થકી મ્હારાં પરિણામ તમારા જેવા સુંદર મનોહર થાય, જે થકી તમારા જેવા સુંદર મનોહર થાય, જે થકી તમારા જેવું કેવળજ્ઞાન, કેવળદર્શન ચારિત્ર સ્થિરતારૂપ કેવળ એકલું સુખ, તે સર્વે દુઃખથી રહિત સાધુસુખ, અરૂપી ગુણ, વળી અગર અલધુ અવગાહના, વળી સાદિ અનંતમે ભાગે સ્થિતિ, ફરી સંસારમાં આવવું નહીં, અનંતું વીર્ય, વળી ક્રોધ નહીં, માન નહીં, માયા નહીં, લોભ નહીં, રાગ નહીં, દ્વેષ નહીં, મોહ નહીં, આશા, તૃષ્ણા, વર્ણ, ગંધ, રસ, ફરસ, ભૂખ, તરસ, ટાઢ, તડકો, દુઃખ, કલેશ, સંતાપ, એવા અનંતા દોષે કરી રહિતપણું મ્હારી સત્તામાં છે. તે અનંતા ગુણ પ્રગટ થાઓ સર્વે જીવને પણ સત્તામાં છે, તે પ્રગટ થાઓ. એજ મ્હારી અરજ છે; બીજું કાંઈજ માગતો નથી. વળી સર્વે

તીર્થંકર લગવંતને, સર્વે સિદ્ધ લગવાનને, આચાર્યજીને, ઉપાધ્યાયજીને, સર્વે સાધુ મહારાજને; વળી દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર, તપ; એ નવપદજીને મહારી અનંતી કોડાન કોડ વાર ત્રિકાલ વંદના હોજો. એમ નવપદ ધ્યાવે, પરમ આણુંદ પાવે, નવમે ભવ શિવ ભવે, દેવ-નર ભવ પાવે, જ્ઞાનવિમલ ગુણગાવે, સિદ્ધચક્ર પ્રભાવે, સર્વિ દુરિત શમાવે, વિશ્વ જયકાર પાવે. ઇતિ સત્ય. હે જીવ તું વિચાર તો ખરો ! જે આ વખત ફરી કે' વારે મળશે ? ચેત ! સમજ ! જો ! જો ! જાગ ! જાગ ! શું પ્રમાદ, આળસ, નિંદા કરી રહ્યો છે ? કેણુ ત્હારો હિતકારી છે જે ધર્મમાં સહાય કરશે ? ને કેણુ તુજને સુખ આપશે ? સર્વે સ્વાર્થીયા છે. તેથી તું પોતાને સ્વાર્થ સાધીને સર્વે જીવને સુખી કરીને મુક્તિ નગરીમાં વાસો કર. એજ ત્હારે કરવા યોગ્ય છે, તે કર. ફરી ફરી આ અવસર તું કે' વારે પામીશ ? એમ જાણીને આ રોજ ભાવવી, જેથી સર્વે આપદા મટી જશે. ને સર્વે સંપદા પામીશ, તે માટે હવે પ્રમાદ કરીશ નહીં. ઘણું શું શીખવીએ ? છે રીતે પોતાને ને પરને શાંતિ તુષ્ટિ પુષ્ટિ ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ મંગળ જય વિજય મોક્ષ પરમ મહોદય થાય તેમ કરજો.

આ પુસ્તકમાં નીચે મુજબ બાબતો છે.

૧. શ્રી જિતવિજયજી દાદાનું જીવનચરિત્ર તથા પ્રશિષ્ય મુનિરાજ બુદ્ધિવિજયજી તથા પં. શ્રી તિલકવિજયજી ગણિવરનો પરિચય.
૨. પુણ્યપ્રકાશનું સ્તવન.
૩. ચાર શરણા.
૪. પદ્માવતિ આરાધના.
૫. શ્રી પર્યંતારાધના.
૬. પદ્મવિજયજી મહારાજની સજ્જાય.
૭. અથ મંગલ.
૮. શ્રી મહારાજજીના અવશાનનું પદ.
૯. આત્મભાવના.

